

SAHİBİ

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği Adına

Hamdi SÜRÜCÜ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hüseyin YAVUZ

YAYIN TÜRÜ

Yaygın 3 Aylık Süreli Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Abdurrahman ERBAŞ

EDİTÖR

Mustafa AYDIN

YAYIN KURULU

İsmail Hakkı AKKİRAZ

Nizamettin KARS

Mecit DÖNMEZBİLEK

İbrahim DEMİRKAN

Mustafa ALKAN

Hayrullah KOLAN

Erdal BİLİR

Tacettin ÇETİNKAYA

TASHİH

Yusuf AYDIN

Ömer POLAT

HUKUK DANIŞMANI

Prof. Dr. Mustafa KAMALAK

REKLAM

Mustafa DEMİR
reklam@ogder.org

DAĞITIM

Furkan KILIÇCI

GRAFİK TASARIM

RamaK Bilişim Teknolojileri

Tel: (0312) 999 15 98 - 0505 814 20 70

info@ramakbilisim.com

Serhat Mah. 1315. Cad No:7-F/1

YENİMAHALLE/ANKARA

BASKI

Semih Ofset

Büyük Sanayi 1. Cadde No:74

İskitler - ANKARA / 06060

Telefon: (0312) 341 40 75

Fax: (0312) 341 98 98

BASIM TARİHİ

15 MART 2022

YAYINCI

ÖĞ-DER Şuurlu Öğretmenler Derneği İktisadi İşletmesi

YAYIN İDARE MERKEZİ

Ziyabey Cad. 1420 Sk. No: 2/1

BALGAT/ANKARA

Tel: (0312) 286 18 83

Fax: (0312) 287 61 80

Web: www.millisuur.com

e-posta: millisuur@ogder.org

Editörden

Bismillahirrahmanirrahim.

Yeniden merhaba,

Üç aylara girdik, hakkımızda hayırlı ve bereketli olsun. Allah hepimizi Ramazana ve Bayrama huzur içerisinde ulaştırsın.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan Hocamızı özlemle ve rahmetle yâd ettik.

Ukrayna işgali, bizi de yakından ilgilendiriyor. Bunun için tarih şuuru çok önemli ne yazık ki okullarımızda tarih şuuru, Çanakkale Ruhu verilmiyor. Tarih şursuz sunuluyor. Tarih bilmeden Putin'in "Osmanlı Rus savaşlarını" hatırlatmasını anlayamayız. Düşman, tarihi bağlamıyla bugünü, bu savaşı okuyor, konuşuyor ise bizler tarih yoksunu olarak nasıl doğru strateji geliştireceğiz?

Dergimiz yayına hazırlanırken MEB'de 20. Şura raporu yayınlandı. Raporda alınan bazı kararların hayata geçirildiği ve diğerlerinin de takipçisi oluna-acağı belirtildi, biz de takipteyiz.

Toplumun, dolayısı ile eğitimcilerin moralleri bozuk, öğretmen mutsuz. Ekonomi eğitimin önüne geçti ve eğitimi olumsuz etkiliyor, geleceğimizi de...

Diğer yandan atanmayı bekleyen yüzbinlerce öğretmen ve bir umut uğruna pedagojik formasyon sertifika programları, anlamakta güçlük çekiyoruz. Öğretmen ihtiyacı azalıyor açıklaması yapıp önümüze istatistikler konulurken diğer yandan abes bir sertifika programı anlayışı, hoş buna program denebilirse!

MEB'de içeriğe sıra gelemeyi, nasıl bir insan yetiştirileceğine 20 yıldır hala karar verilememesi anlaşılır gibi değil. Yerli ve milli endişemizi yineleyelim. Materyalist eğitim hala sürüyor ve insanımız inancından yoksun yetiştiriyor, bizden uyarması.

ÖĞ-DER olarak kamuoyuna "önce ahlak ve maneviyat" düsturumuzu hatırlatmaya bıkmadan ve usanmadan devam edeceğiz, ta ki eğitimimiz "millî" olana kadar.

Dergimiz "Örnek Eğitimci Erbakan Hoca", "İlk Oscar Kazanan Müslüman" Bilmecesi", "Birlikte Başarmalıyız", "Bitmeyen Kaynak Meselesi", "Bir Okul Hayal Ediyorum", "Öğretmen Saygınlığı Ve Ülke Kalkınması", "Öğretmene Değer Veriyor muyuz?", "Çanakkale ve Filistin", "Salih Nesiller İçin", "Taklit Belası" "İslâm'a Uygun Dikkatlilik (Mindfulness) Eğitim Programı Nasıl Olmalıdır?", "Hayatı Besmele ile Yaşamak", "Algı Ve Algının İfsatta Kullanımı", "Coşkun Bir İrmak; Ali İhsan Odabaşı", "Doğru Bilginin İmkânı", "Eğitim Niçin Gerekli?", "Jeton Bedava", "Medyada Yalan Haber Üstüne", "Meslek Lisesinde Proje Okul Olmak Ödül Mü, Ceza Mı?" yazıları ile dolu dolu.

Selam ve dualarımızla...

Mustafa AYDIN

ÖĞ-DER; Şuurlu Öğretmenler Derneği yayınıdır. Yazı ve fotoğrafların tüm hakları Millî Şuur dergisine aittir. Kaynak gösterilmek suretiyle alıntı yapılabilir. Millî Şuur dergisi basın ve meslek ilkelerine uyar. Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazarına aittir.

4

4 Haqatı Besmele İle Yaşamak

"Hamt, âlemlerin Rabbi Allah'adır." dünyada en çok tekrarlanan sözdür.

8 İslam'a Uygun Dikkatlilik Eğitimi Nasıl Olmalıdır?

"Mindfulness" adına düzenlenen birçok eğitim programı İslâm'ın temel itikadî esaslarına aykırıdır.

12 Öğretmen Saygınlığı ve Ülke Kalkınması -2

"Namaz kılmak istediğimde Kâbe'ye, Ülkemi kaldırmak istediğimde ise öğretmene yöneldim."

18 Öğretmene Değer Veriyor Muğuz?

"Öğretmenlik Meslek Kanunu" olarak çıkan kanun, beklenen karşısında devede kulaktır."

20 Meslek Lisesinde Proje Okulu Olmak Ödül Mü, Ceza Mı?

"Donanımlı ve tecrübeli bu öğretmen adaylarının, proje okullarına öncelikli olarak ataması yapılmalıdır."

22 Taklit Belası

"Taklitçi bir milletin fertleri bir sorunla karşılaştıklarında en kısa yoldan sonuç almak için taklidi bir çare olarak görürler.."

26 Çanakkale Ve Filistin

"İlk ve kolay lokma olarak Filistinli kardeşlerimizi hedef aldıklarını, sıranın yakın gelecekte bizim olduğunu artık şuurlu herkes anladı."

28 Coşkun Bir Irmak; Ali İhsan Odabaşı

"Güler yüzlü tavrı, akıcı konuşması ve ihlasıyla binlerce insana dokundu."

32 Örnek Eğitimci Erbakan Hoca

"Hz. Peygamberin eğitim sünnetine uyan peygamber varisi gerçek bir eğitimci muallimdi."

34 Algı Ve Algının İfsatta Kullanımı

"Dijital medya üzerinden paylaşılan sayısız fotoğraf, video veya içerik insanların algılarını yönetmek için kullanılmakta."

12

26

18

32

İçindekiler

38 Eğitim Niçin Gerekli?

"Bireylerin eğitim düzeylerinin düşük olduğu toplumlarda birey-devlet ilişkisi sorunlu olarak yürümektedir."

40 Doğru Bilginin İmkânı

"Bizim bilimperestler ise Papa 1. Hawking'in tüm fetvalarına itaat ediyor."

44 Medyada Yalan Haber Üstüne

"Bağımsız basın diye bir şey yok artık. Bunu siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum."

48 Salih Nesiller İçin

"Bir baba çocuğuna güzel ahlaktan daha üstün bir miras bırakamaz."

50 Jeton Bedava

"Amel olmadan ilim bir işe çaramaz. Hele harama el uzatarak nasıl başaracağınızı düşünüyorsunuz?"

52 Birlikte Başarmalıyız

"Başarılı ya da başarısız öğrenci nitelemesi yapmak, bir çaba gerektirmeden yapılabilen sıradan işlerdir. Oysa bu çıktıların ortaya çıkmasında cereyan eden sürecin değerlendirilmesi çok daha önemlidir."

54 "İlk Oscar Kazanan Müslüman" Bilmecesi

"Bu hikâyenin kahramanı Allah Rakha Rahman'dır. "Allah'ın korumasında, gözetiminde" anlamına geliyor."

56 "Dış Güçler" Komplo Teorisi Midir?

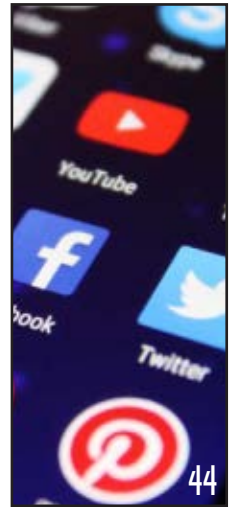
"Emperyalizmin metotlarını incelerken "kimin" yaptığı değil, "kimin için" ve "ne" yapıldığı iyi bilinmelidir."

58 Bitmeyen Kaynak Meselesi

"Bugün bu alan maalesef her türlü denetimden uzaktır."

60 Bir Okul Haşal Ediyorum

"Öğretmenler odasında öğrencilerin konuşulduğu,gündelik ihtiyaçların veya tatillerin konuşulmadığı bir okul haşal mı?"

HAYATI BESMELE İLE YAŞAMAK

Bismillahirrahmanirrahim

Âlemlerin Rabbi, Rahman ve Rahim olan Allah'a hamd, Peygamberimize, âline ve sahabelerine salât ve selam ederiz.

Biz Müslümanlar, sabah uyandığımızda gözlerimizi euzü-besmele ile açarız. Abdestimize euzü-besmele ile başlarız. Kur'an okumaya başlarken euzu-besmele çekeriz. Rabbimiz; **"Öyleyse Kur'an okuduğun zaman, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın."** ayetiyle Kur'an okumaya başlarken "euzü" çekmeyi bize emretmiştir. Mümin 27: **"Musa: 'Ben, hesap gününe inanmayan, kendilerinde bir güç gören bütün zorba ve diktatör iktidar sahiplerinden Rabbime ve Rabbinize sığındım' dedi."** Bu ayette ve Kur'an'ın çeşitli sure ve ayetlerinde geçmiş peygamberlerin hangi durumlarda Allah'a sığındıklarını haber vererek bizimde aynı durumlarda Allah'a sığınmamız istenmiştir. İslam'ı tebliğ ederken inkârcılara, müşriklere, münafıklara karşı konuşma üslubunda alaya alma, en önemli konuyu mizaha dönüştürmekten Allah'a sığınmamız gerekir. Bakara 67: **"Musa kavmine: 'Allah size bir sığır kesmenizi emrediyor' dedi. Onlar: 'Sen bizi alay konusu haline mi getireceksin?' dediler.**

Musa: 'Bilgiden ve muhakemeden yoksun, Allah adına yalan uyduran cahiller gibi davranmaktan Allah'a sığınırım' dedi." Muhafifler Hz. Musa'ya sen bizimle dalgamı geçiyorsun dediklerinde Hz. Musa: "cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" demiş ve istihzanın, alaya almanın cahil insanların âdeti olduğuna işaret etmiştir.

Hud 47: **"Nuh: 'Rabbim, hakkında bilgim olmayan bir konuda, senden bir şey istemekten sana sığınırım. Sen beni bağışlamazsan, sen bana merhamet etmezsen hüsrana uğrayanlardan olurum.' dedi."** Bu ayet ile ne istediğini bilmemekten Allah'a sığınmaya işaret edilmiştir. Ne istediğimizi, ne zaman ve kimden isteyeceğimizi çok iyi bilmeliyiz. Hz. Meryem gibi tanımadığımız biriyle تنها bir yerde karşı-laştığımızda şerrinden korunmak için Allah'a sığınmalıyız. Hz. Yusuf gibi dünyanın en güzel kadını gözlerden uzak bir yerde kapıları kapattıktan sonra 'gel, benimle yat' dediğinde tek sığınağımız Allah olmalı ve ona sığınmalıyız. Müslüman hâkimler yargılamaya başlarken euzü-besmele çekerler ve zulmetmekten Allah'a sığınır. Müslüman öğretmenler, ders vermeye başlarken euzü-besmele çekerler ve öğrencilerine zararlı bilgiler vermekten Allah'a sığınır.

Mümin 56: **“Allah’ın ayetleri hakkında, kendilerine gelmiş bir delilleri olmaksızın tartışanlar var ya, onların kalplerinde ancak bir büyüklük taslama vardır. Onlar, tasladıkları büyüklüğe asla ulaşmazlar. Sen onlardan Allah’a sığın. Şüphesiz O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.”**

Bu ayette, ulaşılmaz hayaller peşinde koşanlardan Allah’a sığınmamıza işaret edilmiştir. Kominizin 1917 yılından 1990 yılına kadar Rusya’da uygulandı. Komünistler; hayallerinde çizdikleri cennet yerine cehennemi bir hayatla karşılaştılar ve yetmiş yıl yürüdükleri çıkmaz sokaktan geri döndüler ama başka bir çıkmaz sokağa, kapitalist düzene girdiler. Biz Müslümanlar; ulaşılmaz hayaller peşinde koşanlardan Allah’a sığınmalıyız. Bizi boş kuruntulara çağıran cin ve insan şeytanlarının vesvesesinden Allah’a sığınmalıyız. Ayetlere mana verirken Allah’ın murat ettiği maddeden başkasını anlamaktan Allah’a sığınmalıyız. Resulünün sünnetine ters düşmekten Allah’a sığınmalıyız. Önce kapitalizme sonra Kur’an’a iman edenler Kur’an’dan bazı ayetleri alıp keline göre yorumlayarak **“İslam ve Kapitalizm”** gibi kitaplar, makaleler yazanlar hayra değil şerre hizmet ediyorlar.

İŞE BAŞLARKEN

Müslümanlar her mubah işe başlarken **“besmele”** ile başlarlar. Peygamberimiz; Allah’ın zikriyle, adıyla başlama-yan, her önemli iş ve sözün sonunun kesik ve bereketsiz olduğunu bildirmiştir. Besmele ile Allah’ın güzel isimlerinden üç tanesiyle dilimizi tatlandırıyor, işimize ve sözü-müze öyle başlıyoruz. İnsanın ilk duyduğu, ilk gördüğü, ilk söylediği çok önemlidir. Allah’ın Peygamberimize indirdiği altı bin küsur ayet içinden ilk önce indirdiği; **“yaratana Rabbinin adıyla Oku”** ayetidir. Bunun için biz, bu dünya yolculuğunda yürürken **“Bismillahirrahmanirrahim”** diyerek yürürüz. Biz dünya mülkünde mülkün sahibinin adıyla Allah’a yürürüz. Mülkün sahibi Allah’ı tanıyanlar, insanlara zarar verip zulmetmezler. Allah’ı tanımayan inkârcı, müşrik, münafık kapitalistler, yaptıkları zulmün cezasını bu dünyada çekmezler ise ahirette mutlaka çeceklerdir. Hayata **“Bismillahirrahmanirrahim”** diyerek başlayan her mümin, hayra motor, şerre firen olur. Besmele ile biz; Rahman ve

Rahim olan Allah’tan yardım isteriz. **Rahman**; bu dünyada mümin kâfir ayırımı yapmadan nimetler veren, hepsine peygamberler göndererek yol gösteren, kitaplar indirerek, akıl vererek hak ile batılı, helal ile haramı, açıklayandır. Allah bize, Rahman sıfatı gereği İslam’ı bir hayat nizamı olarak ikram etmiştir. **Rahim**; ahirette müminlere rahmetiyle muamele edip az amellerini çok kabul edip, günahlarını bağışlayıp cennetine koyarak rahmetini gösterendir. Rahman sıfatıyla dünya hayatında İslam ile bizi imtihan eden Allah, Rahim sıfatıyla da ahirette mümin kullarını cennetiyle nimetlendirendir.

FATİHA

Fatiha; Kur’an’ın aslı ve esasıdır. Fertlerin ve toplumların maddi ve manevi sorunlarını çözmeye yeterli olan **“Fatiha”** bizi salihlerin müştekim olan yoluna yönlendirir, gazaba uğramış ve yoldan çıkmış sapıkların din ve düzenlerinden uzaklaştırır. **“Hamt, âlemlerin Rabbi Allah’adır.” Fatiha**; dünyada en çok tekrarlanan sözdür. Hiç bir söz, şiir, şarkı, türkü veya ilahi, Fatiha kadar tekrarlanmaz. Fatiha; milyarlarca Müslüman tarafından, her günün beş vakit namazda kırk defa tekraren okunur. Hastalandığımızda şifa niyetiyle Fatiha okuruz. Fatiha Müslümanlar için hayattır. Bizler hayatımızın her safhasında Fatiha’ya muhtaç olduğumuz gibi, öldükten sonra da Fatiha’ya muhtacız. Bunun için, arkamızdan Fatiha okutacak işler yapmaya çalışmalıyız. Peygamberimiz; **“İnsanların hepsi Allah’ın ailesindendir. Onların en hayırlısı insanlara en hayırlı olanıdır”** buyurur. En fazla hizmet edenin en hayırlı olması için Allah’a iman

edip hamt etmesi şarttır. İman etmediği halde milyarlarını fakirlere, ilmi müesseselere vakfedenler var ama bunlar, Allah’ı tanımadıkları ve gerçekten kul olmadıkları için bunu karşılığını cennet olarak göremezler. Biz Allah’tan başkasına hamt etmeyiz. Peygamberimize salat ve selam getiririz fakat hamt etmeyiz. Çünkü Peygamberimiz de bu âlem-dendir. Yaratılmış, yaşatılmış ve Rabbine döndürülmüştür. **Âlem**; Allah’ın dışındaki her şeydir. **Rab**; Terbiye eden, besleyip büyüten, yaşatan ve yönetendir.

“Hamt Rahman ve Rahim olan Allah’a aittir.” Rahman olan Allah, mümine iki göz verip de kâfire tek göz vermemiştir. Rahman olan Allah, havayı kimsenin tekeline bırakmamıştır.

“Hamt, âlemlerin Rabbi Allah’adır.” dünyada en çok tekrarlanan sözdür.

Öyleyse insanlık, isyanla değil, verilen emanetleri verildiği doğrultuda kullanarak dünyada gönül rahatlığı, ahirette Rabbin rızasını ve cennetini elde etmeye çalışmalıdır. **“Hamt; din gününün sahibi Allah’a aittir.”** Din günü, ahirettir. Rabbimiz; **“Sonra din gününün ne olduğunu nereden bileceksin? O gün kimsenin hiç bir kimseye hiç bir fayda sağlamayacağı bir gündür. O gün emir, yalnız Allah’a aittir”** buyurularak din gününün ahiret olduğu açıklanmıştır. Allah; dünya ve ahiretin sahibi, maliki, yöneticisi olduğu halde burada yalnız “Din, ceza gününün maliki” denmesinin sebebi, bu dünyada bir kısım insanların ilahlık iddiasında bulunmalarına izin vermesindendir. Ahirette ise otorite yalnız ve yalnız O’na aittir. Dünya hayatı, bir imtihandır. Ahiret ise dünya imtihanının hesabıdır. Bu hesabı da sadece Allah görecektir. **“Yalnız sana ibadet ederiz ve yalnız senden yardım isteriz.”** Yaratıcı olarak Allah’ı kabul eden, yönetici olarak O’nu Rab tanıyan, bütün dünya nimetlerini O’nun verdiğini bilen, ahirette Cennet ve Cehennemi yaratan ve müminle kâfiri ayırt edecek olan Rahim’e inanan bir Müslüman, sadece Allah’a ibadet eder, O’nun razı olduğu İslam’a teslim olur, Onunla hayatını yaşar ve sadece Allah’tan yardım ister. **İbadet;** kayıtsız şartsız hiç bir şart ileri sürmeden emri yerine getirip yasaklardan kaçınmaktır. Kişinin kendi iradesiyle severek itaat etmesidir. Biz Allah’ın çizdiği sınırlar, koyduğu kanunlar doğrultusunda sosyal, kültürel, iktisadi, siyasi, askeri, hukuki faaliyetlerimizi

düzenleriz. Bunun dışında Allah’a kulluk olmaz. Allah’tan yardımı şöyle istiyoruz: **“Bizi müştekim olan doğru yola, kendilerine nimet verdiğin kimselerin yoluna ilet, gazaba uğrayanların ve sapıtmışların yoluna değil”** Hırsızlık, arsızlık, sarhoşluk, berduşluk, fuhuş, faizcilik, ihanet, eşcinsellik gibi sapık yollara sapmak, Allah’ın hidayet ettiği İslam’dan ayrılmakla olur. Bizler Allah’tan İslam’ı istedikten sonra batıla hizmet edenlerden olursak, gazaba uğrayan ve sapıtanların yoluna sapmış oluruz. **Fatiha**, bize edebi ve edebiyatı da öğretiyor. Sıratı Müstakim; iki nokta arasındaki en kısa çizgiye denir. Dünya noktasından Cennet noktasına en kısa yoldan, eğilip bükülmeden, yalpalamadan gidilecek yolun adıdır. Rabbimiz vahiyle peygamberlerine yol göstermiştir. Biz de o vahyin ışığında yürümeliyiz.

HİDAYET

Hidayet gönül işidir. Kişinin kafasına tabanca dayayarak iman ettiremezsiniz. Böylesi hidayete ermiş gibi görünür ama gönülden inkâr eder. Yine kişinin kafatası açılarak içinden iman sökülemez, o bir gönül işidir. Gönle de yalnız onu yaratan Allah hâkim olur. Bizim tebliğimiz, bir kişinin hidayetine sebep olursa bu bizim için yeryüzü dolusu altına sahip olmaktan daha hayırlıdır. Medeni Avrupalının, Amerikalının gözünde bir varil petrol, Yahudi ve Hristiyan olmayan milyarlarca insanlardan daha değerlidir. İşte böyleleriyle aynı safta, aynı kulüpte, aynı birlikte olmamak için **“Gazaba uğrayanların ve sapıkların yoluna değil”** diyoruz. Hemen hemen tefsirlerin tamamında gazaba uğrayanların Yahudiler ve sapıkların da Hristiyanlardır olduğu ifade edilir. Avrupa Birliğini üstün medeniyet olarak görüp dâhil olmaya çalışmak, faizci kapitalizmi benimseyip yürütmek, materyalist eğitimi tercih ederek nesil yetiştirmek, Fatiha’ya aykırı bulunmaktır. İman, İslam, kitap, peygamber, adil düzen, iffet, namus, izzet, adalet, doğruluk, sadakat gibi kelimeleri hayatından çıkaran ve yerine bunların zıddını koyarak insanları sapıtanların yolu bizim yol olamaz. Allah’tan istediğimiz hidayet; bizi dünyada adil devlete, ahirette cennete taşıyacak İslam yoludur. Bunun için milyonca kere Allah’a dua ediyoruz. Milli Görüş; duasına sadık kalanların yoludur. Bunun için İslamsız saadet olmaz diyorlar. Selam hidayete tabi olanlara...

Güvendiğiniz

LEZZET

beyzapilic.com.tr

beyzapilic

BİR
beyza
MARKASIDIR

HAMZA
EFENDİ
BAKLAVA

İnternette Sipariş
hamzaefendi.com.tr

hamzaefendi

hamzaefendicom

İSLÂM'A UYGUN DİKKATLİLİK (MINDFULNESS) EĞİTİM PROGRAMI NASIL OLMALIDIR?

Son yıllarda Türkiye’de “dikkatlilik” anlamına gelen “mindfulness” kavramı çerçevesinde değişik merkezler tarafından “Bilinçli Farkındalık” eğitimleri verilmektedir. Mindfulness, iç ve dış dünyaya ait bir şey üzerine dikkatli bir şekilde bilinç geliştirmek suretiyle farkındalığı oluşturma durumu ve(ya) sürecidir. “Mindfulness” kavramının özünde “dikkatlilik” vardır. “Dikkatlilik” sayesinde kişinin bir şeye ilgi göstermesi ile gelişen bilinçli algılama sonucunda farkında olma potansiyeli ortaya çıkmaktadır. Bir başka deyişle dikkatlilik, bir taraftan zihinsel egzersiz; diğer taraftan da bilinçli ve farklı bir düşünce, duruş, tutum ve davranıştır.

“Bilinçli Farkındalık” kavramına bilimsel bir anlam kazandırmak maksadıyla son yıllarda Türkiye’de ayrıca “Mindfulness Sempozyumları” yapılmaktadır. Ancak bu sempozyumların genel gayesi, Budizm (Yoga) gibi uzak doğu inanç sistemlerinin düşünce ve uygulamalarından yola çıkarak, stres ve depresyon altında olan insanlara seküler temellispiritüel yaşam sunmaktır. Bu doğrultuda “Mindfulness” eğitim programları, bize ait olmayan inanç sistemlerinin manevî kaynaklarını kullanarak, insan-sağlık bağlamında ruhsal bir terapi yöntemi olarak değerlendirilmektedir.

Dolayısıyla “Mindfulness” adı altında yürütülen eğitim programları, özellikle seküler psikoloji camiasında artan bir oranda ilgi görmeye devam etmektedir. Başta İstanbul ve Ankara olmak üzere Türkiye’nin birçok kentinde psikolojik eğitim ve danışmanlık hizmetleri veren çok sayıda merkez, bireysel ve kurumsal eğitim programlarını Mindfulness konseptleri ile zenginleştirmektedir.

Batı’da uygulandığı şekliyle aynen alınan “Mindfulness” eğitim programlarında ilk önce “Farkındalığa Geçiş” kapsamında “Vücut Tarama” [Body-Scan] alıştırmaları yapılmaktadır. Bu derste dikkatliliğin en önemli açılımı olan bilinçli farkındalığın gücü ve meditasyon uygulamalarına dair doğru tespitler ortaya konulmaktadır. Ayrıca vücut tarama kısmında da bedenin özelliklerine şefkatle farkına varılması için bazı egzersizler öğretilmektedir. İkinci aşamada “Dikkat ve Beyin” arasındaki ilişkiyi koordine etmek ve farkına varılan şeye odaklanmayı sağlamak maksadıyla “Oturma Meditasyonları” uygulanmaktadır. Daha sonraki eğitim aşamalarında ise “Düşünceleri Fark Etme” modülü kapsamında (bazı merkezlerde Buda heykeli önünde) Doğu kültüründe yaygın olan yoga egzersizleri yapılmaktadır.

**Doğu Kültürü Menşeli
“Mindfulness” (Dikkatlilik) Eğitim
Programları Ne Derece Sağlıklı?**

Mindfulness, Dikkatlilik gibi değişik isimler altında sunulan eğitim programları, özellikle Uzak Doğu inanç sistemlerinin veya felsefelerinin (Budizm, Hinduizm, Yoga, Meditasyon, Nefes Alma Egzersizleri, Ayurveda vb.) bir yansıması olarak ortaya çıkan mistik eğitim ve kişisel gelişim programları; ruh-nefis-beden mekanizmaları kullanılarak, kişinin maddîve manevî yönden rahatlamasını sağlama iddiasındadır. Mistik öğretilere dayanan meditasyon ve yoga uygulamalarının gayesi, manevî kaynakları ve ruhî melekeleri kendi zâtı adına inkişaf ettirmek ve bazı geçici rahatlatıcı hâlleri ve zevkleri ortaya çıkartmaktır.

İslâm isevahiy esaslarından kopuk olan mistisizm anlayışından uzak bir dindir. Çünkü bu tarz mistik programların içeriğinde insanın düşünce, duygu ve davranışlarını tanzim edici ilahî değerler sistemi ve bu bağlamda Allah ile kul arasındaki manevî bağı kuvvetlendirecek ibadet türleri (namaz, dua, istiğfar, tevekkül, teslimiyet, tefekkür, rikkatlilik vb.) yer almamaktadır.

İslâm'da "bilinçli farkındalık", sadece manevî haz elde etmek veya psikolojik olarak rahatlamak için değil, daha çok manevî sorumluluk duygusu ve ibadet şuuruyla dinî ve sosyal vecibeleri ve kulluk görevini yerine getirerek, Allah'a ruhen yaklaşmak için yapılmaktadır. İslâm'ın gayesi, ibadetullah (Allah'a ibadet etme) yol ve yöntemlerini göstermek suretiyle marifetullah (Allah'ı tanıma) ve muhabbetullah (Allah'ı sevmek) yolculuğunda Müslümanların manevî ilerlemelerini sağlamalarına yardımcı olmaktır. Müslümanların asli görevi, manevî, ahlâkî ve sosyal sorumluluk içinde Allah'ın rızasına uygun bir hayat yaşamalarıdır.

İslâm'a göre insanlar, fıtraten eşit yaratıldıkları için, manevî kaynaklarını belli mistik egzersizlerle aktif hâle getirebilme yeteneğine sahip olabilmektedirler. Dolayısıyla herhangi bir dine mensup olmayan maneviyata yatkın kişiler de Allah'ın Rahman sıfatının bir gereği olarak madde ötesi harikuladeliğe ulaşabilme potansiyeline sahiptir. Ancak bazı metafizik hâllerin yaşanabilir olması, insanı tevhidî bir çizgide mutlak anlamda Allah'a manen yaklaştıracasına dair bir olgu değildir. İnsan-Kâinat-Yaratan münasebetini bütüncül bir perspektiften ele almayan mistik akımlar, kişilerin imanlarını kuvvetlendirecek veya Yaratanı esmalarıyla birlikte tanıttak yöntemler sunmak yerine günlük hayatın ruhsal ve zihinsel sıkıntılarını kısmî ve geçici uzaklaştıran bazı bireysel veya kolektif mistik ritüeller tertiplemektedir. Dolayısıyla şuurlu Müslümanlar, bu tarz "Mindfulness" eğitim programlarına ihtiyaç duymamalıdır. Kaldı ki "Mindfulness" adına düzenlenen birçok eğitim programı da İslâm'ın temel itikadî esaslarına aykırıdır.

İslâm'a Uygun Mindfulness (Dikkatlilik) Eğitimi Nasıl Olmalıdır?

Türkiye'de kişisel gelişim programlarında yer alan dikkatlilik, bilinç ve farkındalık hassasiyeti arasındaki mantıksal ve bilişsel bağ, Doğu kültürlerinin kaynakları açısından ele alındığı halde İslâm'a göre incelenmiş değildir. Hâlbuki bâtıl inanç sistemlerinden farklı olarak İslâm dini ve millî kültü-

rümüz, bu konuda zengin bir kaynağa sahiptir. Dolayısıyla dikkatlilik eğitim modellerinin, eğer İslâm'ın manevî temelleri üzerine kurulacak olursa, seküler/bâtıl "Mindfulness" programlarından daha etkili olacağı kesindir. Çünkü Allah, gayb olması sebebiyle zihinlerde her ne kadar tam olarak idrak edilemez ise de insanlara, manevî boyutuyla yine de çok daha yakındır. Nitekim bir âyette Allah, kendinden bahsederken; hem insanların acziyetlerine (gaybî konuları anlama konusundaki zihni yetersizliklerine) vurgu yapmakta hem tevhidî duygulardan uzak kalmalarının bir sonucu olarak vesvese (karmaşık kaygılı düşünceler) içinde olacaklarını hatırlatmakta hem de zihnen tam olarak fark edilmese de Kendisinin insanlara manen çok yakın olduğunun altını çizmektedir: **"And olsun! İnsanı Biz yarattık ve nefsinin ona ne vesveseler verdiğini de Biz biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınız."** (Kaaf: 50/16).

"Mindfulness" adına düzenlenen birçok eğitim programı İslâm'ın temel itikadî esaslarına aykırıdır.

Dolayısıyla Kur'ân-ı Kerim temelinde dikkatlilik eğitim modelinin merkezinde, Müslümanların itikadî inancın başı olan Allah'a iman etmenin bir gereği olarak Yaratan-İnsan münasebetini sağlayan ve güçlendiren bir yöntem geliştirilmelidir. Çünkü hiçbir şeye ihtiyaç duymama ismi ile var olan yegane kudret sahibi olarak Allah, yarattığı insanlardan sadece Kendisine ibadet edilmesini istemektedir. Bu bağlamda İslâm'a uygun dikkatlilik eğitiminde yer alması gereken en önemli husus, modelde kişinin fitrî özelliklerinin korunmasına dönük mekanizmaların bulunmasının gere-

ğidir. Her zaman geçerliliğini koruyan fıtrat (yaratılış) kanunları, özellikle merkezinde insanın olduğu bir eğitim modeli için de önemli bir referans kaynağıdır. Eğitime katılan bir kişinin temiz fıtratına (birinci fıtratına) dikkat edilmesi ne kadar önemli ise mizacına (ikinci fıtratına) da saygı gösterilmesi o kadar elzemdir. Çünkü hangi inanca veya ırka sahip olursa olsun bütün insanların değişmez tabiatlarında (ikinci fıtratlarında) sevmek, sayılmak gibi bazı temel insanî özellikler bulunmaktadır.

Dolayısıyla fıtrata duyarlı dikkatlilik eğitim modeli, insanın yaratılış safiyesini koruyacak bir şekilde geliştirilmelidir. Daha somut bir ifadeyle selim fıtratlarını koruyamamış ve buna binaen değişik manevî sıkıntılar içinde psikolojik sorunlar yaşayanlara nefis terbiyesini esas alan manevîrehabilitasyon hizmetleri sunulmalıdır. Fıtrat ekseninde oluşturulan dikkatlilik eğitim modeli, yaratılışta insanın özünde meknuz olan cevherleri ortaya çıkarmaya ve onları geliştirmeye imkân tanıyan tefekkür ve tezekkür odaklı manevî programlar içermelidir. Çünkü Kur'ân'ın ilahî mesajında insanlığa bu yönde bir hizmette bulunulması önerilmektedir: **"Allah'ın insanları üzerinde yaratmış olduğu fıtratına sarıl!"** (Rum: 39/30).

Eğer dikkatlilik eğitim programı, fıtratın yanında tevhit inancına uygun ve sağlam itikadî değerlerle birlikte düzenlenirse; düşünce boyutu "Rikkatlilik" düzeyine çıkar ve kalbî duygular sayesinde "manevî farkındalık" gücü yani sağlam ilham yeteneği ortaya çıkar. Rikkatlilik, kelime olarak; incelik, naziklik, acımak manalarına gelmektedir. Kavram olarak "Kalbin, harici bir sebep ve tesirle aniden harekete geçmesi ve hassasiyet göstermesi" anlamına gelmektedir. Bir başka tanıma göre rikkatlilik, manevî duyguları bertaraf edilecek her türlü riske karşı kalbî uyanıklık göstermek ve gönül âleminde ihtiyatlı olmaktır. Rikkatlilik sayesinde kişi, bilinçli bir şekilde zihinsel ve ruhsal faaliyetlerini bir konuya temerküz etmek suretiyle yeni idrak boyutlarına kavuşabilmektedir.

Dolayısıyla rikkatlilik, şuur üstü ve şuuraltı süreçlere yol açan bir tefekkür hâli olması hasebiyle, değişik düşünce sapkınlıkların ortadan kalkmasına yardımcı olmaktadır. Kısacası rikkatlilik, psikolojik sorunların giderilmesi için, en elverişli “Kalben akletme” ve “Tefekkür” yöntemidir.

Bir başka ifadeyle dikkatlilik, tefekküre yol açmalıdır. Türkçede kök itibarıyla meditasyon kelimesi bulunmasa bile bunun hemen hemen eş anlamlısı olan tefekkür, “derin düşünme” ve “derince mülâhaza” anlamlarına gelmektedir. Bir zihnî faaliyet olarak tefekkür, dikkatlerin bir noktaya teksif ve temerküzüdür. Anlam içinde fikrî, zihnî ve manevî yönden derinleşme anlamını da taşıyan tefekkür; bilginin ışığı ile hayatın ve hakikatin bütünlüğüne yönelmeyi hedefleyen doğru düşünce tarzıdır. Bu âlemde yaratılmış olan her şeye zihin yormak, yaşanan ve görülen hadiseleri düşünce süzgecinden geçirmek ve bunlardan ibret almak, tefekkürün asıl gayesidir. Tefekkür sayesinde kişi, yeni idrak boyutları kazanmakta ve zincirleme olarak geniş zihnî ufuklara dalmak suretiyle sezgi gücünü yani basiretini artırmakta ve Allah’ı yakinen tanıma anlamına gelen marifetullah düzeyine çıkabilmektedir.

İslam’a göre marifetullah, Yaratıcı ve O’nun isimlerini/sıfatlarını, kudret ve iradesinin geçerliliğini hakkıyla bilme ve tanımadır. Bir başka ifadeyle, kişinin kendi nefsinin, Rabbini, dünya ve ahiretini bilmesidir. Buna göre Yaratıcıyı tanıyan, O’na can-ü gönülden bağlanan ve dolayısıyla kendini tanıyan herkes, irfan sahibidir, yani ariftir. Nitekim Allah, hangi dine veya inanca mensup olurlarsa olsun, insanlardan ilk önce Kur’ân-ı Kerim hakkında tefekkür etmelerini istemektedir.

“O peygamberleri apaçık delillerle ve kutsal metinlerle gönderdik. İnsanlara indirdiklerimizi kendilerine açıklamaları için ve (ola ki üzerinde) tefekkür etsinler diye sana da (Ey Muhammed), uyarıcı kitabı (Kur’ân’ı) indirdik.” (Nahl: 16/44).

İslâm’a göre tefekkür, duygusal (enfûsi) ve afâki (objektif) olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Enfûsi/duygusal tefekkür; insanın nefsi,

ruhu, hisleri, tutumları, kişisel özellikleri, huy ve bazı halleri (cimrilik, haset, su-i zan, gurur, kibir vb.) üzerinde detaylı, ince ve derin düşünmesi; kendini ciddî olarak yoklaması ve eğer varsa, kötü vasıflarını veya huylarını, erken safhada ortadan kaldırmaya yönelik girişimlerde bulunmasıdır. Afâki (objektif) tefekkür ise nefsin ve ruhun haricindeki kâinat ve içindeki hadiselerle yönelik genel ve sathî düşüncelerdir. Objektif olarak gözle görülen kâinat kitabı ile Kur’ân âyetlerini düşünmek, aynı zamanda manevî bir düşünce yolculuğudur. Bu durumda tefekkür, bir ibadet hükmü kazanır. İbn-i Abbas’a göre hikmeti ayakta tutan esas olgu, tefekkürdür. İbrahim Ethem’e göre tefekkür, aklın sadakasıdır. Hz. Muhammed’in (sav) ifadesiyle “Bir saat tefekkür, bazen bir yıllık (nafile) ibadetten daha hayırlıdır.” İşte dikkatlilik eğitiminde tefekkür mekanizmalarına dair

eylem plânları mevcut olursa, kişi; gerçek anlamda huzura, saadete, selamete ve hidayete kavuşma imkânını elde etmiş olacaktır.

Velhâsıl-ı Kelâm

Allah-insan münasebeti, ilahî menşeli olması hasebiyle, sarsılmaz bir şekilde ilahî gözetim ekseninde mutlak gerçeklik üzerine bina edilmiştir. Ancak insan-Allah münasebetinin boyutu ve derecesi, görecelidir. Çünkü burada insanın dikkatlilik, rikkatlilik ve tefekkür duygularının gelişmişlik boyutu söz konusu olmaktadır. Bunun için İslâm’a uygun dikkatlilik eğitim programı, netice itibarıyla her katılımcıya emredildiği üzere kalıcı olarak murakabe bilinci vermelidir.

Bir insanın sürekli olarak iç dünyasına dönerek, bir muhasebede bulunması elzemdir. Bir insanın Allah’a bağlılığın bir nişanesi olarak murakabe düzeyi ne kadar gelişmiş ise insan-Allah münasebetinin düzeyi de manevî farkındalık seviyesine ulaşmıştır anlamına gelecektir. Bir başka ifadeyle murakabe uygulamalarıyla bir kişi, kendi hür iradesiyle iç âlemine yönelerek, kendi halini muhasebe ve tefekkür etmek suretiyle her an uyanık bir kalbe ve dolayısıyla manevî farkındalığı sağlayan bir ruh haline sahip olacaktır. Bu dünya, manevî bir perspektiften ele alındığında; içinde var olanlarla beraber her şey, yaratılmışlığın bir yansıması ve Yaratıcının bir eseri olduğunun bilinciyle, aslında tam anlamıyla bir murakabe ve tefekkür âlemidir. İşte dikkatlilik eğitiminin gayesi de bu basireti ve feraseti ortaya çıkartmak olmalıdır. Bu da bir başlangıç olarak ancak tevhit inancına bağlı imanın varlığı ile mümkündür.

Abdulaziz KIRA...

Dikkat!

-Rusya Siyonizmin en güçlü merkezlerindendir
-Rusya'daki "Hibbat Zion"
"Siyon Aşıkları" örgütü 1882'de Filistin işgali için 3 bin kişi gönderen ilk örgüttür.

Selahattin Turan

Öğretmenin favori öğrencisi; okul müdürünün favori öğretmeni; devletin ise favori okulu olamaz.

Abbas Güçlü

ÖSYM'nin bugüne kadar savunduğunu tüm değerler yerle bir.
Başvuru süreci başladıktan sonra kurallar değişti!
Yüzlerce sorudan tek soru yapan üniversiteye girebilecek!
Kalite diyen YÖK ve geçen yıl 3 puan inmeyen ÖSYM, şimdi 180 puanı neden sıfırladı?
Üniversiteler bu işe ne diyor?

Olric

Psikopat ve sosyopat olan bireylerin..

- Anne baba olmasına
- Öğretmen olmasına
- Hayvan sahiplenmesine
- Yönetici olmasına
- ..asla izin verilmemeli.

ÖĞ-DER

Hazırlanan kanun teklifi bir meslek kanunu olmaktan çok öğretmenlerle ilgili iki konuyla ilgilidir. Öğretmenlik kariyer basamakları ve 3600 ek gösterge meselelerini kapsamaktadır.

[#MeslekKanunu](#) [#MEB](#)

Zekeriya Yapıcı...

Bir milletin kültürünü gelecek kuşaklara taşıyan, dilidir.

Anadilin unutulması; geçmişle bağların kopması, kültürel asimilasyona yol açılmasıdır.

Diller unutulmasın. Herkes anadilinde **eğitim** hakkına sahip olsun.

[#DünyaAnadilGünü](#)

Tarık Ziyad

"yaşadığı çağın cihadını ilan eden aziz **öğretmen**, dersin sürüyor..."

[#NecmettinERBAKAN](#)
[#27Subat2011](#)

Reha Yeprem

Bir **öğretmen** kardeşim hapiste çok işkence görmüş. Bir isim ver kurtul demişler. O da benim ismini vermiş ve hapisten çıkmış. Vicdan yapmış. Dün beni aradı hüngür hüngür ağlayarak helallik istedi. Külliye helal olsun. İsmimin bir işe yaradığını öğrendim. Çok mutlu oldum.

[#zulüm](#)

Kontenjan mağd...

ÜcretliÖğrt AtamaVakti

- Asgari ücret altında bir maaş
 - Yarım yatan sigorta prim
 - Sosyal güvencesi olmayan
 - Tatillerde ekders ücreti kesilen
 - Mazeret veya doğm izni olmayın
- Bu mağduriyet KADRO ile son bulmalı [@tcmeb](#) [@RTErdogan](#)

ÖĞRETMEN SAYGINLIĞI VE ÜLKE KALKINMASI -2

2. Öğretmenlik Hizmeti ve Saygınlık

Saygı; yararlılık, üstünlük, değerlilik, görmüş geçirmişlik, yaşlılık, kutsallık gibi bir önceleme nedeniyle gelişen ast-üst ilişkilerinin itibar, hatır ve sevgiye dönüşümüyle rahatsız etmekten kaçınma, dikkatli ve ölçülü davranma şeklidir. Saygı, öğrencilerin yüreklerine dokunma, hayatlarında iz bırakma, etkisi yaşadıkça velinimet olarak sürecek unutulmaz katkılar sağlayan yüksek kalitede yetenekli ve seçkin yetiştirmeyi gerektirir. Bilgi çağı insanını eğitecek öğretmenlerin sosyal hiyerarşide saygı gücünü kazanması, görevini daha müessir yapma fırsatları sağlar. Öğretmen saygınlığı, belirli üst nitelikler, tasarlanan model yeterliliklerle kazanılır. Toplumda saygınlık gücünü kaybeden öğretmenin yeniden kazanması; olağanüstü yetenek, kaliteli eğitim ve mesleğine adanmışlık ruhuyla mümkün olur. Bu nitelikler de özel model eğitim program geliştirme bilgeliği ve adanmış ruhla çalışarak kazanılır.

Saygınlık, fitri niteliklerin iyi organize edilmesi ve metodolojik geliştirilmesiyle öğretmenin kazanacağı bir önceleme değeridir. Bir öğretmen, fitratını öğretmen ahlakı, huylarını öğretmen edebi, alan bilgi ve yöntem yeteneği bilimsel ve akademik ilkelere uygunluğuyla saygınlık kazanır. Çünkü insanlık; fitrat, ahlak, edep, alan ve yöntem bilgisi zayıf öğretmenlerden çok zarar görmüştür. Temel donanımların birinin eksik, yetersiz veya zayıf olması önce öğrencilere sonra topluma onulmaz zararlar verir. Eğitimde başarısızlık, sosyal yıkıma sebep olur ve öğretmenin korkunç saygı yitimine neden olur.

Özellikle öğretmenliğin temelini oluşturan ve ilahi armağan olan fitri yeteneğin yokluk ve yetersizliği ciddi engeldir. Ahlak hem fitrattan gelen hem de sonradan kazanılan erdemlerdir. Alan ile yöntem bilgisi Eğitim Fakültelerinde kazanılmalı ve hizmet içi eğitimlerle sürekli geliştirilmelidir.

Öğretmenlik; ruhsal fitratı, ahlaki hüsnühâli, bilimsel ve metodolojik birikimin geliştirilmesiyle nesilleri profesyonel yetiştirme mesleğidir. Öğrencinin fitratını sanatkârane inşa eder, Mimar Sinan'ı hattat Şeyh Hamdullah yapma veya Şeyh Hamdullah'ı Mimar Sinan yapmaya çalışmaz. Aksine Sinan'ı mimarlığın, Hamdullah'ı da hattatlığın zirvesine taşıyarak yüksek saygınlık kazanır. Maalesef fitratları keşfetme ve yükseltme yeteneğinden mahrum öğretmen, tüm öğrencileri aynı potaya koyarak eğitim verimini, kazanım ve çıktıları ziyan eder. Bir yandan görevini başaramama, diğer yandan da olmazları oldurmaya çalışma hezeyanı saygının hepten yitimine neden olur. Öğretmen ehliyetsizliğinin sonucu "Küresel Öğretmen Statü Endeksi" öğretmen saygınlık sıralamasında Türkiye'yi Taiwan öncesi Uganda sonrası bir derekeye düşürür. (Dolton, Marcenaro, Devries, & She, 2018)

2.1. Öğretmenlik Profesyonel Meslektir

Öğretmen; ruhları ilahî adalet, engin baba sorumluluğu ve abidevi anne şefkatiyle doldurarak öğrencileri, hayatın ağır yükünü yüklenmeye hazırlayan idealist bir sanatkârdır. Onun zorlu disiplininin arkasında derin görev aşkı, hakikati kavratma hırsı ve geleceği inşa mesuliyeti saklıdır. Her kalbe irfanı, her akla ilmi, her zekâyâ muhakemeyi, her ruha çalışma aşkını yetenek ölçüsünde yükler. Öğrenciyi kendinden aziz bilir, özenle terbiye eder, aklen kemale erdendir, bilgiye, gerçeğe giden aydınlık yolu gösterir, mutluluk ve erdeme âşık yetiştirir. Kazayla başarısızlık sebebini kendinde arar, Gandi gibi cürmünün bağışlanması için kendini açlıkla cezalandırır ve enginlik mücadelesini nefis terbiyesiyle kazanır. Çünkü öğretmenlik, nefsin arzularını bırakıp gerçek sevgi ve görev aşkının meyvesini devşirme sanattır. İnsanlık mirası olan ilim emanetini, ağır mesuliyet bilinciyle taşır, işini kutsal bilir, asla hafifmeşrep veya sıradan biri olamaz, çünkü o, milletin istikbalinin en ciddi tek kefilidir.

Öğretmen, asla yalın alan bilgilerini öğrencilere aktaran bir ara eleman değildir. Aksine gücünü medeniyetinden alan, tüm meslek erbabını engin beden-ruh terbiyesi, akıl-bilim sentezi, ahlak-edep tezhibi içinde çağın idrakinin üstünde yetiştiren, milletin geleceğinin ulu mimarıdır. Nesilleri bilimle yetiştirir, ruhları millî değerlerle dokur, toplumu evrensel ulvi ahlakla inşa eder. Gerçekte bir mum gibi yanıp tükenirken milletini ve insanlığı aydınlatır, görevini sadece insani sorumluluk bilinciyle yapar, asla maddi veya manevi kazancı öncelemez. Nasıl ki bir ülke ince planlar, üstün çabalar olmadan tesadüfen kalkınmazsa diğerkâm, yükselme ve kalkınma meleştiği olan bir öğretmen de sistemsiz, gelişigüzel yetişmez. Bunun için öğretmenin mesleki gelişimi, bilimsel donanımı ve saygınlığı asla tesadüflere bırakılamaz, aksine fedakârca yapılması gereken en kutsal bir görevdir.

Aslında eğitim sistemimizi hepten tıkayan temel öğretmen başarı sorunları olan; mucitlik, yenilikçilik, ekip çalışması, esnek çözümler üretme, dayanışma ruhu, duygudaşlık, hedefe kilitlenme, verimli çalışma zihniyeti ve güçlü liderlik kültürünün yokluğudur. Öğretmenliğin ortak başarı ölçütlerini oluşturan bu temel özelliklerin yokluğu, mesleki dayanışmayı engeller ve kendine özgü sosyal, bilimsel ve metodolojik yetenekleri körelterek işlemez hâle getirir. Dahası bu problemlerin çözümüne eğitimi standardize ederek çalışılır ve problem kat kat derinleşir. Çözüm, eğitimi standardize etmede değil, öğretmen alan ve yöntem bilgilerini standardize etmededir. Çünkü eğitimde başarı, öğretmenlerin algı ve becerilerini uluslararası standartların üstüne çıkaran özel profesyonel öğretmenlerle sağlanır.

"Nerdeyse karın tokluğuna çalışır hâle getirilen öğretmenler, onurları ile idealleri arasına sıkıştırılmıştır."

Eğitim sistemini çökerten temel sorun, eğitimin politikleşmesi sonucu ortaya çıkan ekonomikağır baskılardır. Ne hazindir ki öğretmenler, sabit gelirin hayatı ağırlaştırdığı zor şartlarla baş etmeye çalışan ve gitgide sefilleşen kitlesinin başında gelirler. Nerdeyse karın tokluğuna çalışır hâle getirilen öğretmenler, onurları ile idealleri arasına sıkıştırılmıştır. Bazıları görevin kutsallığını, meslek itibarını hiçe sayarak tencere-tava pazarlama derekesine düşebilmektedir.

İktisadi istikrarsızlığın getirdiği ibaskılar, ağır saygınlık yitimine ve yetenekli öğretmenleri başka mesleklere yöneltmektedir. Daha acısı, diğer alanların zayıf eğitilmiş, iş bulamayan ve daha az ücrete razı olanların formasyonla öğretmen olmasıdır. Nitelikli öğretmenlerin kaçışı, bilgi ve ehliyete olan değer parayla ölçülmesi, değerler sistemini altüst etmiştir. İnsana cebindeki para kadar değer vererek idealizmi öldüren, maddeci anlayış öğretmenliği sadece aç ve açıkta kalmama, itibar yoksunu bir meslek derecesine düşürmüştür.

2.2. Öğretmenlik Uygarlık Mesleğidir

Ülken kalkınma birikim ve hareketinin kalbi eğitimidir, eğitimin kalbi de öğretmendir. Çünkü büyüme, gelişme ve kalkınma motorunun güç kaynağı öğretmenin yetiştirdiği bilim insanları ve nitelikli işgücüdür. Bunun için bilimin gücüne inanan ülkeler nitelikli öğretme yetiştirir, bilimsel kitap ve keşifleri destekleyerek geleceğini doğru planlar. Eğitimin bilimselliğine karşı kuşku uyandıran yapboz karalar almaz, sistemi işlemez hâle getiren ümitsizlik ve yılgınlığa fırsat vermez. Bilimsel öğretmenliği önceler, standartları yükseltir, saygınlığı yüceltir. Öğretmen, ciddiyet, dürüstlük ve başarısıyla saygısını kazanır ya da kaybeder. Niteliksiz ve özensiz öğretmen, sadece eğitimi değil, toplumu tüm kurumlarıyla çöküşe hazırlar. Bu şuurda olan sanatkâr ruhlu öğretmenler, açlık sınırı altında kalan maaşıyla dahi olsa kalkınma görevini özveriyle sürdürür hem kendini hem de ülkesini kurtardığına şu örnekler yeter de artar:

1. İkinci Dünya Savaşı sonrası 27 kişilik Amerikan Eğitimciler Delegasyonu, Japon eğitimini liberal ve ferdiyetçi yapma reformu başlattı. Heyet, eğitimi yerellikten kurtarıp uluslararası nitelik kazanımı için 1948'de dil reformuyla Latin harflerine ve müfredat kökten değiştirilerek ABD eğitim modeline geçildi.

ABD'nin zorla değiştirdiği sisteminden 1952 barış sözleşmesiyle vaz geçildi ve kendi millî sistemlerine döndü. Yeniden özveriyle çalışma bilinciyle sorgulama ve sorumluluğu düzenli alışkanlık hâline getirdiler. Okulların temizlik ve tüm işlerinin öğrenci-öğretmen iş birliğiyle yaptılar.

Kendi grup çalışma ilkeleriyle tüm kalkınma kurallarını okulda hayta geçirip iş gücünü kontrol altına aldılar. Kısa sürede göz kamaştıran sihirli Japon modeli olağanüstü kalkınma başarısını gerçekleştirdi.

Bu emsalsiz başarının sırrını soranlara Başbakan şu cevabı verdi:

* Öğretmenlere Bakan maaşı vermeye başladık.

* Yasalarla öğretmenlere diplomatik paye verdik ve koruma kalkanı oluşturduk.

* Toplumda imparator saygınlığı kazandırdık ve onlar da canla başla ülkeyi kalkındırdılar.

* Öğretmenler ülke çıkarlarını hayatlarının odağına aldılar, kişisel önceliklerini göz ardı ettiler, toplum saygısını çok iyi algıladılar, ülkeyi çok seven, çok çalışkan, itaatkâr ve disiplinli insanlar yetiştirdiler.

2. Malezya 1957'de bağımsızlığını ilan etmesiyle 1996'da sömürge eğitiminden millî sisteme geçti. Kalabalık ve fakir adalar ülkesine 1981'de Dr. Mahathir Muhammed'in 56 yaşında Başbakan olmasıyla birlikte hızla gelişmiş ülkeler statüsü kazandı. Ancak 2003'te başbakanlıktan ayrılınca ülke tekrar eski hâline döndü. Kurtarıcı sıfatıyla 2017'de 92 yaşında tekrar başkan oldu ve dünyanın iş başındaki en yaşlı başbakan unvanını aldı. Her iki olağanüstü başarısının sırrını soranlara şu cevabı verdi:

* Namaz kılmak istediğimde Kâbe'ye yöneldim.

* Ülkemi kalkındırmak istediğimde ise öğretmene yöneldim.

3. Güneydoğu Asya'nın küçük şehir devleti Singapur, 1965 yılında sömürgeci kurtuldu. Geri kalmış, fakir bir

tarım ülkesiyken sihirli kalkınmasıyla 1990'larda dünyanın ünlü havacılık, bankacılık, finans, turizm ve nakliyat merkezi oldu. Şimdi BM İnsani Gelişim Endeksinde 9'uncu, dünyanın ikinci en yüksek GSYİH'li Asya Kaplanıdır.

**"Namaz kılmak
istediğimde
Kâbe'ye , Ülkemi
kalkındırmak
istediğimde
ise öğretmene
yöneldim."**

Ülkeyi otuz yıl yöneten ilk Başbakan Lee KuanYew, Güneydoğu Asya'nın en etkili siyasi lideri sayılır. Kendinden sonra daha kararlı bir liderin kalkınmayı sürdürmesi için görevinden istifa ederek seçime gitmiştir. Akıl almaz kalkınma başarısını soranlara:

* Singapur'da benim yaptığım sanırım bir mucize değil, çok basit bir şeydir. Yaptığım sadece toplumda öğretmenlerin statülerini aşağı konumdan, hak ettikleri yere yükseltmek olmuştur.

* Devletin kaynaklarını öncelikle eğitime tahsis ederek öğretmenlere karşı görevimi yaptım ve onlar da şu anda milletimin yaşadığı gerçeküstü kalkınma mucizesini gerçekleştirdiler.

* Eğer bir devlet yöneticisi ülkesini sever ve milletini önemserse yapması gereken sadece benim yaptığım gibi sadece öğretmen saygınlığını yükseltmesi yeterlidir.

4. İkinci Dünya Savaşıyla dünyanın en fakir ülkesine dönüştürülen Almanya, akıl almaz kalkınma mucizesini öğretmene verdiği sosyal ve ekonomik statüye borçludur. Almanya'da öğretmenler en yüksek gelir grubudur ve ilkökul öğretmeni OECD en yüksek maaşını alır. Çünkü nitelikli öğretmen, insan israfını önler, her bireyi tüm potansiyeliyle ülkenin tam istifadesine sunar.

Eğitimli halkı sayesinde devlet disiplini demokrasiden üstün tutar, verimli başarı için istikrar ve gücü önceler. Ekonomik refahlarının yükseltilmesini isteyen hâkim, doktor ve mühendisler maaşlarının öğretmenler gibi olması isteğiyle grev yaptılar. Grevcilere Angela Merkel'in tarihi ve sarsıcı cevabı şu olmuştur:

* Sizi yetiştiren öğretmenler ile sizi nasıl eşitleyebilirim.

5. Finlandiya 1917'de Rusya'dan bağımsız oldu, henüz toparlanırken İkinci Dünya Savaşı'nın ağır tazminatlarını ödedi. ABD'li Eğitim Felsefecisi John Dewey eğitim sistemini, David Johnson, Roger Johnson ve Elizabeth Cohen gibi ünlü eğitim bilimcilerle kurdu. Millî reformla 1970'lerde dokuz yıllık program ve 1994'te millî müfredata geçti. Ülkenin tüm eğitimci ve öğretmenleri, pedagojik eğitimden geçirilerek millî endüstrileşme başlatıldı ve dünyanın en zengin ülkeleri arasına girdi. Eğitimi üstün performans ve liderliği zorunlu hâle getirmek için öğretmen ve okul yönetici başarısını ölçülebilir araçlarla denetleyip değerlendirmesi ve şunlarla dünyanın en iyi eğitimini gerçekleştirdi:

* Eğitim fakültelerini teorik ve pratik eğitimde Tıp fakülteleriyle aynı düzeye getirdi.

* Eğitim fakültelerinin birinci önceliği, teori ve pratikte "özerk öğretmenler" yetiştirmektir.

* Her öğretmen, kendi yetersizliğini bulur, tamamlar, sürekli yenilenir ve gelişmeleri takip eder.

* Toplum öğretmenlere ülkenin her köşesine medeniyet taşıyan ulu kişiler, gözüyle bakar.

* Öğretmen kimliğine kamu ve çoğu özelde %50'ye varan indirimler yapılır ve toplu taşımada öğretmenlere özel beyaz koltuklar tahsis edilir.

2.3. Öğretmen Saygınlığı ve Küresel Müfredat Virüsleri

Küresel Eğitim Reform Hareketi eğitim sistemini; tüm sınavları standart, müfredatları norm, eğitim araç ve gereçlerini evrensel yaparak tek tipleştirme hedefindedir.

Hatta küresel eğitimi belli oranda tek tipleştirmeyi başardı. Ancak tek tipleştirmenin Pasi Sahlberg, ulusal eğitimleri çökerttiğini gözlemlemesiyle karşı çıktı.

Sahlberg, her ulusun bünyesine uygun geliştirdiği bir sistemi olduğunu ve sisteme dışardan sokulan her şeyin “ölümcül salgın virüs” etkisi yaparak eğitimi çökerttiğini savundu.

Finlandiya eğitiminin küreselleşmesiyle virüs bulaştığını okul, öğretmen ve öğrencilerin sağlıklı eğitim güçlerini kaybettiğini ve daha çok çalışmalarına rağmen daha az öğrenip başarısız olduklarını belirledi.

Ölümcül eğitim virüsünün de uzman değişimi, politikacı ve medya yoluyla bulaştığını örneklemiştir.

Pasi Sahlberg, eğitim virüsü terimini ilk kullanırken bulaşma belirtisinin de sistemi daha çok rekabetçi yaptığıyla açıkladı. Asıl virüsün felaketinin de insanların rekabetin eğitim kalitesini yükselten iyi bir şey olduğuna inanmaları olarak gördü. Çünkü rekabet asla kaliteyi yükseltmediği gibi öğrenci, öğretmen ve okulları iş birliğinden alıkoyarak başarısız yapmaktadır. Öğrencileri rekabetçi öğretmene, velileri rekabetçi okullara yönelterek acımasız tüketici pazarı oluşturmaktadır. ABD’nde sözleşmeli okullar, İngiltere’de özel akademiler ve Avustralya’da özel okulların tercih edilmesine rağmen eğitim akademik başarı gerilemektedir. Serbest piyasa mantığı, eğitimde eşitlik ve kaliteyi artırma yerine sorumluluğu öğrenci, öğretmen ve okula yükleyerek azaltır. Her an hesap vermeye zorlanan öğretmen ve okullar, başarı ölçme aracı küresel standart testlere odaklanır. Böylece standart test virüsleri eğitime egemen olur, müfredat geleceğe hazırlamaz, pedagojik öğretim mekanik aktarıma dönüşür ve yetenekler körelerek eğitim başarısız olur. (Sahlberg, pasisahlberg.com, 2021)

Bir ülkede gençler öğretmenliği çekici kariyer olarak görüyorlarsa eğitim sistemi sağlıklı ve virüse karşı dirençlidir. Pasi Sahlberg, Finlandiya eğitiminin virüslü olmadığını ve öğretmenliğin çekiciliğini yeğeni Veera örneğiyle

açıklar: Helsinki’de liseden mezun olurken beni aradı, öğretmen eğitimi olduğum üniversitenin öğretmen programı tavsiyemi sordu. Sınavda rahat ve mülakatta kendisi olmasını söyledim. Gerekli kitaplarla hazırlandı, sınava girdi ve en iyi adayların seçildiği son mülakatta elendiğini bir ay sonra ağlayarak haber verdi. Ona doktor, avukat veya mühendis olabileceğini söyleyerek teselliye çalıştım. Sonra yazdığı mektupta: “Öğretmen olmak ve ülke çocuklarının hayatlarında farklılık yaratmak istiyorum. Çocuklarla her zaman sevgi, ilgi ve nazıkçe çalışma ve özelliğiler kurmaktan hoşlanıyorum.

Onların güçlü yanlarını ve yeteneklerini keşfetmeleri, zayıflık ve eksikliklerini gidermelerine yardımcı olmanın hayatta beni mutlu edeceğine inanıyorum.” Ertesi bahar yine on kat başvuru arasından seçildi ve yakında ilkokul öğretmenleri olarak yüksek lisans derecesini aldı. (Sahlberg, washingtonpost.com, 2021)

Küresel eğitim sistemi, öğrencilere tek tip sınavları ölüm kalım meselesi gibi dayatır. Rekabeti kışkırtır, öğretmenleri değersizleştirir, öğrencileri ağır baskılar altına alır. Hatta baskılar, Kore ve Japonya gibi gelişmiş özgür ülkelerde bile intihar ve uyuşturucu kullanımını tetikler. Aslında dünyayı saran intihar ve uyuşturucu kurbanlarına başarısız olan fakir Kenyalı 14 yaşındaki kız öğrenciler; Mercy Chebet ve Sylvia Wanjiku da katıldı. (Lore, 2021) Okulların rekabetçi, seçimli ve hesap verme zorunda olması öğrencilere ağır baskı olarak geri dönmektedir. Eğitim, rekabetçi virüsün etkisinden iş birliği, eşitlik ve güven esaslı sorumluluk bilinciyle kurtulur. Sadece okulun ya da öğretmenin görevi olmayan eğitime toplum ve çevrenin de destek sağlaması gerekir. Okullar toplumla iç içe olur ve birbirinden destek alırsa küresel eğitim sistemi yoluyla bulaşan ve yayılan virüs salgını biter. Öğrenciler, kendi ilgi ve ihtiyaçlarına göre istekle öğrenirler ve derslerde yüksek başarı gösterirler.

EĞİTİM İŞE YERLEŞME Mİ? HAYATI KOLAYLAŞTIRMA MI?

Genel olarak eğitim ve/veya mesleki eğitim konusunda bir şeyler yazmak için, öncelikle eğiten ve eğitilen insanı tanımak için bir şeyler söylemek gerekir kanaatindedim. Bu arada eğitim kelimesi de dilimize çevrilirken deformasyona uğramış bir kavram olarak karşımıza çıkıyor. Eğitim education kelimesinden çevrilmiş bir kavram, eğip bükme ve bir şekil vermek anlamında kullanılıyor. Education kelimesinin bir anlamı ise dikilmek anlamını barındırıyor. Dikilmek, mesele eğitim olunca kişinin şahsi özelliklerinin parlatılması ve sivrilmesi sonucunu getirmeliyken, bizim anlayışımız temel eğitim gibi argümanlarla daha çok sivriliklerin giderilmesi, yassılaştırma ve düzleşme, dolayısıyla standartlaşma anlamına geliyor ki bu durum kişilerin fitratından getirdiği özelliklerin israf edilmesi anlamına geliyor.

Eğitim politikalarının tasarlayıcılarının insanın mükemmel bir şekilde yaratıldığını, her insanın bu dünyada bir misyona sahip olduğunu, yani sadece ve sadece o kişinin bu dünyada en mükemmel şekilde yerine getireceği fonksiyonlar olduğu gerçeğini göz önünde bulundurmaları gerekiyor.

“Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen

Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen” diyen Şeyh Galib’in insanoğlunun değerine ne kadar önem verdiği ve verilen bu önemin kişinin özgüvenine olan katkısını bir değerlendirebilirsek ne güzel olurdu. Bu cümleden sonra insanın misyonunu tespit edip, ilgili özelliğinin nasıl parlatılacağına yönelik sorular sormamız gerekiyor.

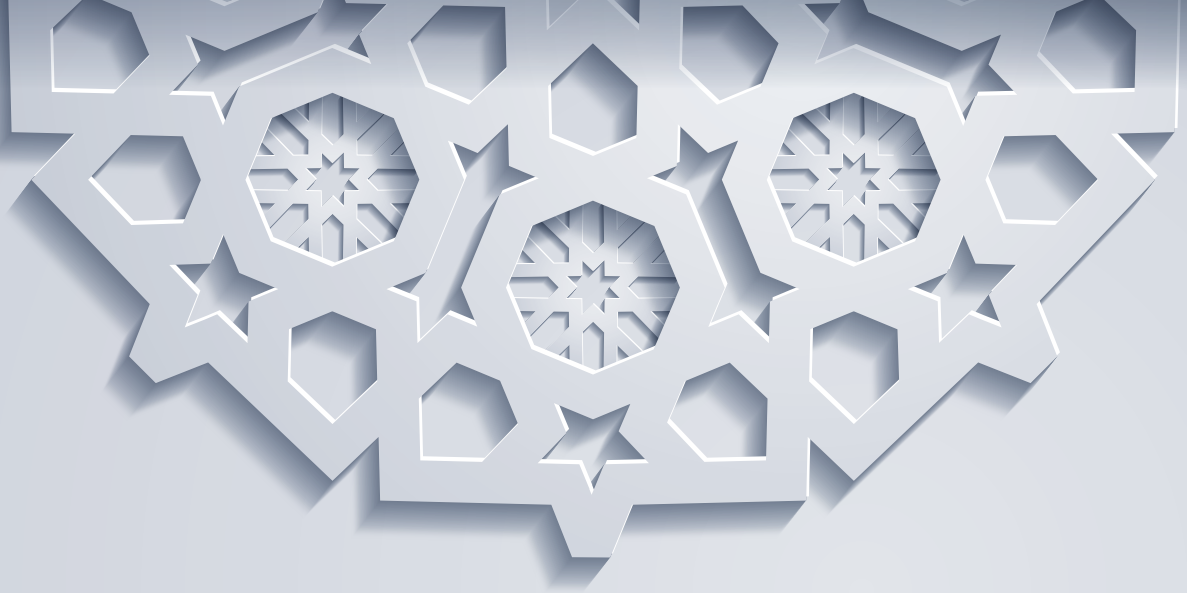
İnsanı tedris etmenin ilk adımı; olabildiğince sistematik bir şekilde kişinin tanınması için, başta gözlem olmak üzere, bir takım tekniklerin sürece dağıtılarak bir veritabanının oluşturulması olmalıdır. Eğer bu veri tabanını oluşturup kararlarımızı etkileyecek değere ulaştırmazsak; kuşları yüzmeye, balıkları uçmaya zorlamaya devam ederiz. Akademik becerisi yeterince olmayanlara lise 1 dahil, fizik ve matematik konularında ısrar edip o kişilerin mekanik becerilerinden tutun bir enstrümanı virtüöz seviyesinde çalmasına kadar çok geniş bir yel-

pazedeki yeteneklerine sırt çevirmiş olabiliriz.

Kişilerin yeteneklerinin tespit edilip ortaokul seviyesinden itibaren bir eğitim tasarlanabilirse çocukların çok şikayet ettiği merkezi sınav odaklı öğrenci seçme müşkülünden de uzaklaşılabilir. İlkokulda çocukların yeteneklerinin tespit edilmesi için çeşitli envanterler, testler, ders içi ve ders dışı gözlemlerin bir rapor haline gelecek şekilde tasavvur edilmesi gerekir. Bu tespitler yapıp bir rapor ve yönlendirme noktasına getirildikten sonra, velilerin bu yönlendirmelere uygun davranmaları için de bir takım yaptırımlar değerlendirilmelidir.

Mesleki eğitimle en ufak alakası olan insanların rahatlıkla bileceği gibi, meslek okullarının maliyetleri akademik eğitim yapan okullara göre çok daha yüksektir. Zira uygulamalı eğitimlerin masrafları da yüksek olmaktadır. Bunca maliyetlere rağmen bizim meslek okullarımızdan mezun olanların alanda istihdamı %10-15 seviyelerini geçmemektedir. Bu da emek israfı ve emek harcanan alanın isabetsizliğine işaret etmektedir. Zira meslek okulları merkezi sınavlar ve/veya okul ortalamalarına göre akademik eğitim veren okullara giremeyecek seviyede olan öğrencilerin girebildiği okullar haline fiili olarak gelmiştir. Bu çerçevede akademik eğitime hak kazanamayan öğrencilerin yerine kabiliyetleri mesleki eğitime uygun olan öğrencilerin bu okullara sistematik olarak yönlendirilmesi gerekmektedir.

Eğitimi işe yerleştirme mekanizması olarak görmek yerine, yaşamı düzenleme ve yön verme gücü kazandırmak düşüncesini paradigma olarak benimseyerek, yeni nesillerin nasıl bir hayat yaşayacağına tesir edebiliriz. Klasik bölümlerin temel bilgileri, fonksiyonel bir şekilde elbette verilebilir ancak bunun ötesine geçip bir şeyleri keşfetme, icat etme ve üretme kabiliyetleri teşvik edilmelidir. Bu şekilde “Meslek lisesi memleket meselesi!” sloganının altı da doldurulabilir.

Kur'an'dan

Âl-i İmran Suresi 169: Allah yolunda öldürülenleri sakın ölüler sanma. Bilakis onlar diridirler, Rab'leri katında rızıklanmaktadırlar.

İbrahim Suresi 46: Hal böyleyken, onlar yine de, tuzak kurmaya devam ettiler. Bu tuzakları dağları yerinden oynatacak kadar güçlü kuvvetli bir şekilde tasarlanmış olsa bile, onların tuzaklarının cezası Allah'ın yanındadır; onları bir bir boşa çıkaracak ve asla başarıya erdirmeyecektir.

İbrahim Suresi 47: O halde sakın Allah'ın peygamberlerine olan vaadinden cayacağını sanma! Şüphesiz Allah her şeye galiptir, intikam sahibidir.

ÖĞRETMENE DEĞER VERİYOR MUYUZ?

Evrende yaratılan en kıymetli varlık insandır. Öğretmen ise kendisine “insan emanet edilen kişi” dir. İnsan diğer varlıkların hiçbirine benzemez. Dahası hiçbir insan da diğer bir insanın aynısı değildir. Her insan bir âlemdir. 8 milyar insandan hiçbirinin parmak izleri birbirine benzemez. İnsanı inceleyen Fransız Filozof Alexis Carrel, kitabının başlığını “İnsan Denen Meçhul” olarak koymuş. İşte insan böyle girift bir varlık.

Öğretmenin eğitimde muhatabı öğrenci(insan)dir. Önce insanı sevmeli ve tanımalıdır. İnsan yalnız maddeden ibaret değil, bir de iç(ruh) dünyası vardır. İnsanın “vücut” kısmı yeme içme ile doyurulur, iç dünyası ise sevgi ile... Sevgi, öğrenci ile “ilgi”lenmeyi ve ona “bilgi” sunmayı getirir. Onun için insanı ve öğrenciyi sevemeyen boşuna öğretmenlik mesleğine adım atmasın!

“Her insan bir âlem” dedik ya!Her insanın farklı birer hayal dünyası, sevdik-

leri, tepki gösterdiği şeyleri, hatıraları var. Bu “sevgi” ve “tepki” ler her insanda aynı dozajda değil. Her insanda farklılık gösteriyor. Öğretmenliğin “bilgi” ve “sabır” gerektiren bir meslek oluşu bu yüzden!

ÖĞ-DER BİR ÖĞRETMEN KURULUŞU

ÖĞRETMEN önce insanı tanımalı ki onu yetiştirebilsin yani onda var olan cevapları işleyebilsin. Bir öğretmen kuruluşu olan Şuurlu Öğretmenler Derneği (ÖĞ-DER) 17 senedir yaptığı çalışmalarda insanı araştırıyor, insanın yetişmesine ve eğitimine katkı sunmaya çalışıyor. 15 senedir çıkan Millî Şuur dergisi de tamamen insan yetiştirme ve eğitimi esas alan yazılara ve araştırmalara yer veriyor.

ÖĞ-DER, eğitim dünyasına hizmet verebilmek için 81 ilde şubeler açmış ve yapılanmış durumda. ÖĞ-DER’e mensup bütün öğretmenleri, eğitimin gelişmesi ve arzu edilen ideal noktaya

ulaşması için katkı sunmaya davet ediyor. Dernek olarak kolektif bir çalışmaya yönelmişler. Komisyonlar kurarak daha güzel ve kimliğimize uygun raporlar hazırlıyorlar. Hazırladıkları raporları Millî Eğitim Bakanlığı’nın ilgili birimlerine ulaştırıyorlar.

Millî Şuur dergisi de öyle! Hem bakanlığın ilgili birimlerine gönderiliyor hem de öğretmenlerin faydalanmasına sunuluyor. Eğitimle ilgilenen herkes bu dergiden faydalanabiliyor. Birlikte düşünme, birlikte uygulama şeklindeki “katılımcılık” güzel sonuçlar ortaya koyuyor. Bu yaklaşım ve yöntemle daha güzel sonuçlara ulaşılabileceğine inanıyorum.

PROJE ÜRETİYORLAR

3 Şubat 2022 günü “Öğretmenlik Meslek Kanunu” çıkarıldı ya... Bu kanun Türkiye’nin ihtiyacı olan ideal öğretmen yetiştirmeye ne kadar hizmet eder dersiniz? Öğretmenler

senelerden beri “Öğretmen Meslek Kanunu”nun bulunmayışından şikâyet ederler. ÖĞ-DER de baştan beri bu ihtiyaca vurgu yaptı. Bunun bir ihtiyaç olduğunu söylemekle kalmadı; raporlar hazırladı, projeler sundu.

Ekim 2018’de “Öğretmen Yetiştirme, İstihdam Etme ve Öğretmenlerin Mesleki Yeterliliklerini Geliştirme Politikaları ve Uygulamaları Raporu” hazırladı. Bu raporu MEB’in ilgili birimlerine sundu.

Raporda, eğitimin nitelik yönüne vurgu yapılıyor; yetişmiş insan gücümüzün, “geleceğimizin teminatı” olduğu belirtiliyordu. Personel istihdamında ise “seçici” ve “özendirici” bir yol izlenmesi öneriliyordu. Öğretmenlik mesleğinin “temsil ve tebliğ” yönüyle ulvi bir görev olduğu görüşüne yer veriliyor, millî mutabakat ile “öğretmenlik” tanımının yeniden yapılması isteniyordu.

Diğer bazı önerileri de şöyle: “Katılımcı, bilimsel, gerçekçiliğe uygun, uygulanabilir, sürdürülebilir ve geliştirmeye açık politikaların olması. İrdeleme, değerlendirme ve geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılması. Mesleğin kutsiyetine uygun etik, ahlaki ve vicdani boyutlarının öne çıkarılması. Mesleki deneyim ve olgunluk, alanla ilgili değişiklik ve yeniliklerin izlenmesi. Kişilik gelişimi ve karakter eğitimi gibi programlar hazırlanması. Her yönden donanımlı bir “Millî Eğitim Akademisi” oluşturulması.”

ÖĞRETMENLİK MESLEK KANUNU

ÖĞ-DER bu konuda ciddi bir araştırma yaptı. “Şuurlu Öğretmenler Derneği ve Eğitimci İnisiyatifi Grubu” olarak “Öğretmenlik Meslek Kanunu Hakkında Düşünceler” başlıklı bir rapor hazırladı (Ekim 2019).

Raporda MEB’in hazırladığı “Vizyon Belgesi”nde eğitimin sorunlarına köklü çözümler önerilmesi takdir edildi. “Öğretmenlik Meslek Kanunu”nun en güçlü referansının “ilmî çalışmalar” olduğundan hareketle “evren, temsil, kapsayıcılık” özellikleri dikkate alınarak

eğitim araştırmalarında yararlanılması önerildi. Kanunda etkili iletişim yönteminin yer alması da istendi.

Konu ile ilgili şu öneriler de öne çıktı: “Öğretmenin görev ve sorumlulukları tanımlanmalı. Kanun ruh kökleri mize uygun olmalı. Öğretmen alan dışı konularla meşgul edilmemeli. Zorunlu görevlerde netlik olmalı. Kişilik özellikleri mesleğe uygun olmayanlar başlangıçta belirlenmeli ve sisteme girişleri engellenmeli. Mesleğe öğrenci seçimi ortaöğretim aşamasında kurgulanmalı. “Aday öğretmenlik” sistemi getirilmeli, iki yıllık denemede başarılı olamayanlar başka mesleklere yönlendirilmeli. (Pek çok önerilerin de bulunduğu raporda tekliflerin açılımları da yapılmış.)

“Öğretmenlik Meslek Kanunu” olarak çıkan kanun , beklenen karşısında devede kulaktır.

DAHA SONRA NE OLDU?

TASARI hâlinde TBMM’de bekleyen “Öğretmenlik Meslek Kanunu” Meclisten geçti ama bu kanun eğitim camiasının beklentilerini karşılamadı. Konuyu değerlendiren ÖĞ-DER Genel Başkanı Hamdi Sürücü, “Çıkan ‘Öğretmenlik Meslek Kanunu’ değil, “3600 Ek Gösterge ve öğretmenin kariyer basamakları düzenlemesidir.” açıklamasını yaptı.

ÖĞ-DER, konu ile ilgili raporlar hazırladı, genel başkanı basın açıklamaları yaptı. 20. Millî Eğitim Şurası’na katıldı ve konuştu. Fakat eğitim uygulamalarının geliştirmekten yoksun bir kanun ile karşı karşıya kaldık.

Hamdi Sürücü’nün görüşlerine başvururdum. Dedi ki: “Kanun ölü doğdu. Öğretmenler yok sayıldı, kandırıldı. Eğitim camiasının beklediği ‘Öğretmenlik Meslek Kanunu’ çıkmadı. Bu kanunda öğretmen yetiştirme ve yeterlilik yöntemleri; öğretmenlerin yetki ve sorumlulukları, ücretli, sözleşmeli öğretmenlerin ‘kadrolu’ durumuna getirilmesi yok. İdareci atama ve müfettişler maddesi yok. Yüzlerce problem içinden ikisi seçilmiş, Öğretmenlik Meslek Kanunu olarak çıkarılmıştır.”

ÖĞRETMENLERİN GÖRÜŞÜ ALINMADI

ÖĞRETMEN kuruluşları daha çok, tasarı hazırlanırken geniş çapta öğretmenlerin görüşlerinin alınmadığını anlatıyor. Anadolu Eğitim-Sen Genel Başkanı Mehmet Alper Öğretici şu açıklamayı yaptı: “Taslak öğretmenlerin sorunlarını çözmekten uzaktır. Kanun hazırlanırken öğretmenlerin görüşü alınmadı³¹. 12. 2021). Sayın Öğretici’nin yakındığı taslak aynen kanunlaştı.

“Öğretmenlik Meslek Kanunu” olarak çıkan kanun, gerçekte “3600 ek gösterge ve öğretmenin kariyer basamakları düzenlemesi”dir. Beklenen karşısında devede kulaktır. Sonuç, eğitim camiasını hayal kırıklığına uğratmıştır. Hiç kimse öğretmenlerin problemlerinin sona erdiğini sanmasın. Bu kanunun mutlaka “ek düzenleme” şeklinde revize edilmesine ihtiyaç vardır.

Eğitimle ilgili bir konuda öğretmenin görüşü alınmıyorsa “öğretmene değer verildiği”nin söylenmesi boş bir sözden başka bir şey değildir. MEB’nin imkânları geniştir. Millî Eğitim müdürlükleri ve müfettişler eliyle bilgilendirme yapıp öğretmenlerin görüşlerini almak hiç de zor bir şey değildir. Öğretmenlerin daha fazla moral bozulmadan böyle bir “katılımcı çalışma” mutlaka yapılmalıdır.

MESLEK LİSESİNDE PROJE OKULU OLMAK ÖDÜL MÜ, CEZA MI?

Son yıllarda mesleki ve teknik okullara olan ihtiyaç, kendisini o kadar hissettirdi ki, bu eksiklik değişik yollarla, plan ve projelerle telafi edilmeye çalışılıyor. 'Meslek lisesi memleket meselesi', '81 ile 81 proje okul', stajların cazip hale getirilmesi vb. çalışmalarla kamuoyunun dikkati ve ilgisi mesleki eğitime çekilmeye çalışılıyor.

NEDEN PROJE OKUL?

Mesleki ve teknik eğitim kurumlarında eğitimi verilen meslek alanlarını sektörle birlikte dizayn etmek, eğitim-sektör işbirliğini güçlendirmek, ülkemiz işgücü piyasalarının ihtiyaç duyduğu vasıflı, bilgili, becerikli, elamanları yetiştirmek amacıyla MEB ile farklı kurum ve kuruluşlarla işbirliği protokolleri imzalanarak yürürlüğe konulmuştur.

Proje kapsamına alınan bu okulların bir kısmında tamamen, bir kısmında da ilgili alanlara merkezi sınavla öğrenci alınmaya başlandı.

Savunma sanayi, değirmencilik sektörü, mekatronik alanı gibi özel program uygulayan ve sınavla girilen proje meslek liselerinin alan ve dallarına öğrenci talebi artmış, ilgili ve yetenekli öğrenciler tercih etmeye başlamıştır. Ancak diğer alanlar önceden olduğu gibi zorunlu yerleştirmeler ile doldurulmaktadır.

2019 yılında TOBB ile MEB arasında yapılan '81 ile 81 okul' protokolüyle, her ilden bir meslek lisesi proje okul yapılmıştır. Şu anda proje okul sayısı 374 olmuştur.

PROJE UYGULAYAN EĞİTİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİ

Proje okullarına öğretmen ve idareci görevlendirmeleri, 1 Eylül 2016 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan Özel Program Ve Proje Uygulayan Eğitim Kurumları Yönetmeliği çerçevesinde yapılmaktadır. Bu yönetmeliğe göre okullardaki öğretmen/yönetici

ihtiyacı Şubat ve Mart ayında İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından Türkiye genelinde duyuruya çıkılmaktadır. Bu aylarda okullar adeta illerden gelen ihtiyaç listesi ile bombardımanına tutulmaktadır. Her biri farklı formatta, müracaatları farklı tarihte, fakat ilgi tutulan yazı aynı, konu aynı. Bereket ki yazılar DYS üzerinden geliyor da kağıt harcanmıyor, ancak büyük emek kaybına yol açmaktadır.

Okullara gelen bu ihtiyaç listelerinin öğretmenlere sağlıklı bir şekilde ulaştırılmasında sıkıntı yaşanmaktadır. Okullar bu yazıları öğretmenlere sosyal medya üzerinden ve/veya imza sirküsü yoluyla duyurmaya çalışmaktadır. Aynı konuda gelen onlarca yazıdan bazen öğretmenlerin haberi olmamakta, bazen da dikkatinden kaçmaktadır.

Proje okul yönetmeliğinde kültür dersi öğretmenleri il içinde müracaat edebilirken, meslek dersi öğretmenleri il

dışına tayin isteyebilmektedir.

Başvuru işlemlerinde Ek-1 Başvuru Formuyla birlikte ödül, ceza, etkinlikler, hizmetiçi vb. belgelerin onaylı örneği istenmektedir.

Proje okul yönetmeliğinde 'Öğretmen atamalarına yönelik inhalar 01-31 Mayıs tarihleri arasında İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğüne bildirilir. Öğretmen atamalarına ilişkin iş ve işlemler, ders yılının başlama tarihinden önce sonuçlandırılır.' denmektedir. Başka ildeki bir okula tayin isteyen öğretmenin ataması ağustos ayının sonunu bulmaktadır.

Proje okullarında daduyuru ve müracaatlar, il içi/ıldışı atamalarda olduğu gibimerkezi sistemle yapılmalıdır. Böylece okullara gelen yazı trafiği bitmiş olur. Bütün öğretmenler sağlıklı bir şekilde bilgiye ulaşmış olur. Gerekli evrakları elden göndermek yerine sisteme girilmeli, müracaatlar da MEBBİS üzerinden alınmalıdır. Atama işlemleri geciktirilmeden temmuz ayı içerisinde sonuçlandırılmalı, taşınması için öğretmene süre verilmelidir.

ASIL BÜYÜK SORUN

Buraya kadar olan kısmı bir şekilde kolayca çözülebilir. Asıl büyük problem meslek liselerinde öğretmen ihtiyacıdır.

Proje okulları ilk atamaya kapalıdır, proje okulları iller arası atamaya kapalıdır, proje okulları özür grubu atamasına kapalıdır. Proje meslek liselerinde büyük bir alan dersi öğretmen ihtiyacı bulunmaktadır. Birkaç örnek vermek gerekirse, Bursa'da 6 farklı proje meslek lisesinde; Makine Teknolojisi Alanında 19 öğretmen, Endüstriyel Otomasyon Teknolojisi Alanında 20 öğretmen ihtiyacı bulunmaktadır. Konya'da üç proje meslek lisesinde Makine Teknolojisi Alanında 11 öğretmen ihtiyacı bulunmaktadır. Burdur'da iki proje okulunda 18 farklı branşta 24 öğretmen ihtiyacı ve 4 müdür yardımcısı açığı bulunmaktadır.

Proje Meslek Liselerinde bu ihtiyaç-

lar lise mezunu teknisyenlerle, iki yıllık MYO mezunu teknikerlerle, dört yıllık mezunlarla, mühendislerle veya emekli öğretmenlerle giderilmeye çalışılmaktadır. Eğitim formasyonu olmayan, öğretmenlik yeterliliği bulunmayan, ek ders ücreti karşılığı derslere girenlerden ne derece verim alınabilir? Öğretmen yetersizliğinden

"Proje okulları ilk atamaya, iller arası atamaya, özür grubu atamasına kapalıdır."

atölye uygulama derslerinde guruplara ayırma imkanı olmamaktadır.

Geçici görevlendirmelerde okullarda öğretmen ihtiyacınıartırmaktadır. İl Millî Eğitim Müdürlüğünde AR-GE, İş Sağlığı ve Güvenliği, Proje, Teknik Hizmetler vb. birimlerde genellikle meslek dersi öğretmenleri görevlendirilmektedir. Geçici öğretmen görevlendirmeleri bir an önce iptal edilmelidir. Öğretmenler asli görevlerine dönmelidir. İlgili birimlere atama bekleyen öğretmenler, mühendisler atanmalıdır.

Yaş ortalaması hayli yükselmiş olan teknik öğretmenlerin önemli bir kısmı, emeklilik için 3600 ek göstergenin hayata geçmesini beklemektedir. bu durum önümüzdeki yıllarda mevcut öğretmen ihtiyacı daha da artacaktır. Bu açık yeni öğretmen alımıyla avantaja dönüştürülebilir.

Proje meslek liselerinin bir başka önemli sorunu, yönetici atama ihtiyacıdır. Şu anda bu ihtiyaç geçici görevlendirmelerle idare edilmeye çalışılmaktadır. Görev yaptığım okulda 6 müdür yardımcısının 3'ü görevlendirmedir. Bu

durum görevlendirilen öğretmenin alanında öğretmen açığı doğurmaktadır.

Teknik öğretmenler genellikle yönetici olmak istememektedir. Halbuki teknik müdür yardımcılığı, koordinatörlük müdür yardımcılığı gibi yöneticiliklerde meslek öğretmeni olma şartı aranmaktadır. Proje meslek liselerinde yöneticilik cazip hale getirilmelidir. Proje okulları,

yönetici atama yönetmeliği kapsamından çıkarılarak, bu okullara yönetici atama kolaylaştırılmalıdır.

TEKNİK EĞİTİM FAKÜLTESİ TEKRAR AÇILMALIDIR

Türkiye geneli proje okullarının hemen hemen tamamında meslek dersi öğretmen açığı varken, bu ihtiyaçlar nasıl karşılanabilir? Mevcut öğretmenlerle bu ihtiyacın kapanması mümkün mü?

2000'li yıllardan itibaren çok az sayıda teknik öğretmen ataması yapılmaktadır. Ataması yapılmayanların büyük çoğunluğu özel sektörde üretimin içerisinde hayatını devam ettirmektedir. Bu tecrübelerin derhal okullarda değerlendirilmesi gerekmektedir. Donanımlı ve tecrübeli bu öğretmen adaylarının, proje okullarına öncelikli olarak ataması yapılmalıdır.

Yıllarca meslek liselerine öğretmen yetiştiren teknik eğitim fakültesi ve mesleki eğitim fakültesinin 2009'da kapatılmasıyla, bu alanda büyük bir açık oluşmuştur. Vakit geçirilmeden mesleki ve teknik eğitime öğretmen yetiştirme konusunda Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu işbirliği ile geçmiş deneyimlerin ışığında organize bir yapı oluşturulmalı, tekrar mesleki-teknik öğretmenlik misyonunu benimsemiş öğretmenler yetiştirilmelidir.

Proje meslek liselerinin en önemli ve acil ihtiyacı olan öğretmen ve yönetici görevlendirme sorunu bir an önce çözüme kavuşturulmalı, adeta cezalı görünümünden kurtarılmalıdır.

TAKLİT BELASI

Belli bir örneğe benzemeye ve benzetmeye çalışma anlamı bulunan, Arapçadan dilimize geçen taklit kelimesi Tanzimat döneminden beri kültürel hayatımızda çok önemli bir yer tutmaktadır. Taklit etmek birleşik sözcüğüde bir şeyin sahtesini, yalancısını yapmak, bir şeye benzetmek anlamlarında kullanılmaktadır. Taklit kelimesinin ilk çağrışımları, sahte, kalitesiz, yalancı, fason kavramları olmaktadır.

Bir toplumu taklide iten birçok etken bulunmaktadır. Devrimlerin çoğu taklidi esas alır, fertleri taklide zorlar. Belirli zamanlarda bilinçsizce tekrarlanan unsurlar şekilsel bir hâl alır ve insanlar zamanla yaşamın bu tarz tavırlardan müteşekkil bir nizam olduğu düşüncesine kapılırlar.

İtaati ön plana çıkarmak, insanları tek düze hâle getirmek isteyen yöneticiler, ritüel tarzındaki bazı hareketleri topluma dayatarak bireylerin tabiiyetini kuvvetlendirebilirler. Bu tarz eylemler kasıtlı eylemlerdir ki alışkanlık hâline dönüştürüldüğü zaman daha tehlikeli durumlara neden olabilirler.

Bazen de otoritenin herhangi bir baskısı olmadan kendisini daha düşük gören kişi ve toplumların özentisi şeklinde başkalarını taklide yönlendirmeleri vardır ki bu taklit çeşidi hastalıklı bir düşüncenin ürünü olarak kendini gösterir.

Eskiler önce fikir sonra zikir diyerek düşünmeyi eylemin öncüsü yapmışlardır. Fikir eylemden önce olursa yaratıcılık, eylem fikirden önce olursa taklitçilik olur. Düşünenler üretir, üretmeyenler ise taklit ederler. Taklit ise önce mukallidinin zihnini öldürür. Bağlantı kurma işlevi, aklın en önemli özelliğidir. Taklit eden kişiler bağlantı kurma kapasitelerini kullanmadıkları için olayların illiyet bağıını çözümlemede sorun yaşarlar. Taklidin çok olduğu yerlerde kabiliyetliler ile kabiliyetsizler eşitlenir, herkes aynı olur, düşünme, karşı çıkma becerisi olan kişiler bu kalabalıklar arasında kaybolurlar. Onların aykırı düşünmesi, farklı fikirler ileri sürmeleri onların eksikliği olarak görülür ve bu durum kolay bir şekilde dışlanmalarına sebebiyet verir. Bu gibi topluluklarda taklidi en iyi şekilde yapanlar ön plana çıkar, alkışı onlar alır, ucuz kahramanlığı onlar yapmış olurlar. Bireylerde var olan özgüvensizlik taklidi doğururken, taklit de özgüvensizliği doğurmakta, böylece bireyler ve toplumlar içinden çıkılmaz bir hâlde debelenip durmaktadırlar.

Mecellede niyetler bâtındır, karar amellere göre verilir hükmü bulunmaktadır. Hukuk eylemin kendisini ölçüt alır, ona göre hüküm verir. Taklidin güzel olanı, niyetin şüphesini ortadan kaldırabilir. Fakat taklidin anlamsızlığı, niyetin sorgulanmasını gerekli kılmıştır.

Zira anlamı olmayan ya da uygulayıcısı tarafından fazla bir anlam yüklenilmeyen bir hareket, kişileri kimliksiz ve karaktersiz bir tavra, duruşa götürmektedir. Hayvanların davranışları bile içgüdülerine dayanırken, insanın davranışlarında bir anlam derinliğinin olmaması çok vahim bir durumdur. Kişilerin taklit üzerinden bir varlık oluşturma çabaları, kendi fitri özellikleriyle bile çelişkiye düştüklerini, insani vasıflarını yitirdiklerini göstermektedir. Zira akletmek, düşünmek, insanın en önemli vasıflarından birisini oluşturmaktadır.

Kişiler akıllarını kullanmadan bir fikri savunmaya başladıklarında duyguları ile hareket eder, duyguları ile karar verirler. Duyguları ile hareket eden bireyler sebebe değil, sonuca odaklanırlar. Sonuç odaklı düşünen kişiler pragmatist bir tavra bürünerek olayları çözümlemeyi değil, çözümün sonucundan yararlanmayı umarlar.

Genelde kültürel yönü zayıf olan toplumlar, kendilerinden güçlü gördükleri toplumları taklit eder, ona benzemeye çalışır, ona benzedikçe kendilerini diğerlerinden üstün görürler. Bu nedenle aşırı taklitçilerin kendilerine ait bir düşünce dünyaları, bakış açıları olmaz. Onlar düşünme ve üretme konusunda ilk adımı karşı taraftan gelmesini beklerler, karar almaları gereken konularda başkalarının ne yaptığını, nasıl yaptığını merak eder, onu görmeden hareket edemezler.

Kendini üstün görenler, başkalarını asla taklit etmezler. Taklit zayıflıktan doğar, taklit olarak tekrar edilen eylemler zamanla anlamsızlaşır. Çünkü ruhuna nüfuz edilmeden yapılan eylemler düşüncenin değil eylemin taşıyıcısı olurlar.

Taklitçi toplumlar daha ziyade tüketici olurlar, onlar ürettikleri ile değil tükettikleri ile öğünürler. Hiçbir alanda kendine ait bir yaşam ve üretim tarzı oluşturmayan, bir nesnenin veya bir fikrin üretiminde çağdaşlarına göre daha iddialı bir eser ortaya koyamayan ve başkasının yaptıklarını kullanan ya da onları taklit eden milletler,

kendi ürettiklerinin gururunu yaşayamaz, başkalarının hayranı olarak varlıklarını devam ettirmeye çalışırlar. O zaman başkaları üretir onlar kullanır; başkalarının ürettiğini kullanmakla ilerlediklerini, geliştiklerini sanırlar.

Taklidin olduğu yerde tenkit olmaz, tenkidin olmadığı yerde de gelişme olmaz, gelişmenin, ilerlemenin, insanın kendisini ve çevresini boy aynasında görmesinin en önemli yönü tenkit kültüründen geçmektedir.

"Taklitçi bir milletin fertleri bir sorunla karşılaştıklarında en kısa yoldan sonuç almak için taklidi bir çare olarak görürler."

Taklitçi toplumlarda herkes aynı kavramlar üzerinde düşündüğü, aynı hareketleri yaptığı için farklılıklar görülmemekte, birbirine benzeyen kişilerin birbirini eleştirme hakları da düşünceleri de olmamaktadır. O ortamda olabilecek eleştiri de taklidin iyi bir şekilde eda edilmemesi neticesinde doğan aksaklıkların dile getirilmesinden başka bir fikir olmamaktadır.

Taklit, bir milletin fertlerinin zihinlerini tembelliğe iter, onlar bir

sorunla karşılaştıklarında en kısa yoldan sonuç almak için taklidi bir çare olarak görürler. Bu durum kısa sürede makul bir hareket gibi görünse bile uzun vadede çok büyük tehlikeyi içinde barındırır. Balık tutmaya değil de balık almaya alışanların kaderini balıkçılar belirler.

Elbette tecrübe görmüş kişilerin bu tecrübesinden yararlanmak akıllı kullanmanın gereğidir. Fakat bu durum bir süre hâline dönüştüğü zaman sorun olmaktadır. Tarihi süreç incelendiği zaman, büyük devlet kurma, büyük millet olma vasfını yakalamış tüm milletlerin kendine güvenen, başka milletlere biraz tepeden bakan, onlarla rekabete girmekten korkmayan nesiller yetiştirmek gibi ortak vasıfların olduğu görülmektedir.

Bu milletin evlatlarına kendilerine güvenmeleri, çalışmaları ve yabancı milletler karşısında asla komplekse girmemelerini, taklitçi olmamalarını öğretmek, Türk gençliğine verilmesi gereken en önemli meziyetler olacaktır.

Mesnevi’de Taklitle İlgili Bir Hikâye

Bir sofi yoldan gelip bir tekkeye misafir oldu, eşeğini götürüp ahıra çekti.

Eliyle suyunu, yemini verdi.

Tekkedeki sofiler yok, yoksul kişilerdi. O sofiler acizlikten umumiyetle birleşip merkebi satmaya karar verdiler.

Hemencecik o eşeği sattılar yiyecek aldılar, mumlar yaktilar.

Tekkeye bu gece yemek var, sema var diye bir velvele düştü.

O eşek sahibi de uzak yoldan gelmiş, yorulmuştu, o iltifatı, sofilerin kendisini ağırladığını, güzel bu surette izzet ve ikram tavlmasını oynamakta bulunduklarını düşündü. Kendisine olan meyil ve muhabbetlerini görünce “Bu gece eğlenmeyeyim de ne zaman eğleneyim?” dedi.

Yemek yediler semaya başladılar, tekke tavanına kadar toza, dumana boğuldu.

Sema baştan sona doğru varınca çalgıcı bir Yörük Semai usulünce teganniye başladı.

“Eşek gitti, eşek gitti” demeye koyuldu, bu hararetli usule hepsi uyup, bu şevkle seher çağına kadar ayak vurup el çırparak “Ey oğul eşek gitti, eşek gitti” dediler.

Konuk olan sofi de onları taklit ederek “eşek gitti, eşek gitti” diye bağırmaya başladı.

O işret, sema ve safa çağı geçip sabah olunca hepsi vedalaşıp gitti.

Tekke boşaldı, sofi kaldı, eşyasının tozunu silkmeye başladı,

Nesi var, nesi yok hücreden dışarı çıkardı. Eşeğe yükleyip yola çıkmağa niyetlendi.

Alalecele yoldaşlarına yetişip ulaşmak üzere eşeği getirmek için ahıra gitti, fakat eşeğini bulamadı.

“Hizmetçi suya götürmüştür, çünkü dün gece az su içmişti” dedi.

Hizmetçi gelince sofi, “eşek nerde?” dedi.

“Hizmetçi, sakalını yokla, eşek gitti” diye cevap verdi, kavgaya başladı.

Sofi, “Ben eşeği sana vermiştim, onu sana ısmarlamıştım, yollu yordamlı konuş, delil getirmeye kalkışma, sana emanet ettiğim eşeğimi getir, sana verdiğimi senden isterim”.

Hizmetçi, “Sofilerin hepsi hücum etti, ben mağlup oldum, yarı canlı bir hâle düştüm.”

Sen bir ciğer parçasını kedilerin arasına atıyorsun, sonra da onu aramağa kalkışıyorsun.

Sofi dedi ki “tutalım senden zulmen aldılar ve benim gibi yoksul birisinin kanına girdiler.”

Ya niçin bana gelip de söylemiyor; biçare, eşeğini götürüyorlar, demiyorsun?

Eğer söyleseydin eşeği kim aldıysa ondan alırdım yahut da parasını aralarında paylaşırlar, o paraya razı olurum.

Onlar o vakit buradaydılar, yüz türlü çare bulunurdu. Hâlbuki şimdi her birisi bir tarafa gitti.

Kimi tutayım, kime gideyim, bu işi başıma sen açtın, seni kadiya götürüyüm de gör.

Niçin gelip de Ey garip böyle bir korkunç zulme uğradın diye haber vermedin?

Hizmetçi “Vallahi kaç kere geldim, sana bu işleri anlatmak istedim.”

Fakat sen de “eşek gitti, eşek gitti” deyip duruyordun, hatta bu nağmeyi hepsinden daha zevkli söylemekteydin.

Ben de “O biliyor, bu işe razı, arif bir adam” deyip geri döndüm, dedi.

Sofi, “Onların hepsi hoş hoş söylüyorlardı, ben de onların sözünden zevke geldim.

Onları taklit ettim, bu taklit beni ele verdi. O taklide iki yüz kere lanet olsun!” (Mevlana Mesnevi, (Veled İzbudak) Cilt II, 40-45).

ÖZEL ARMAĞAN KOLEJİ

İlim - İrfan - İhlas

Sağlıklı
Nesiller
Yetiştiriyoruz

● KÖKLÜ
● GEÇMİŞTEN
● GÜÇLÜ
● GELECEĞE

Armağan Mh. Yenice Sk. No: 25 Yaka Meram/KONYA
www.armagankoleji.k12.tr
armaganilkogretim@gmail.com
0 332 324 61 90

ÇANAKKALE VE FİLİSTİN

Çanakkale’de niçin savaşmıştık?

Çanakkale Savaşı’nın da içinde bulunduğu 1.Dünya savaşı öncesine ibretli nazarlara bakmadan, bu sorunun cevabı verilemez.

1897 yılında Teodor Herzl’in başını çektiği malum kongrede, Filistin’de bir Yahudi devletinin kurulabilmesi için yapılacak çalışmalar tespit edilip takvime bağlanmıştır.

2.Abdülhamit Han’dan toprak satın alıp Yahudileri Filistin’e göç ettirme ve bu çekirdekle İsrail devletini kurma safhasına mani olan padişah, ihtilalle hal ettirilecektir. İttihat Terakki iktidarında 1914 yılından itibaren Filistin’e yerleşmeye başlayan Siyonist Yahudiler, daha çabuk ve daha yoğun olarak bu bölgeye gelebilmek için dünyayı karıştırmaya başlamışlar ve 1.Dünya savaşının başlaması için yoğun bir çaba içine girmişlerdir.

1. Dünya savaşını Siyonist Yahudilerin ihtirasları başlatmıştır, denilse abartı sayılmayacaktır. Savaşın neticelerine baktığımızda da, bu düşünce doğrulanmaktadır.

İki cümle ile özetlemek gerekirse, 1917 yılında İngiltere’nin yayınladığı Balfour Deklarasyonu ile Filistin’de bir Yahudi devletinin kurulması konusu ilk defa telaffuz edilmişti. 1917 yılının sonlarına Filistin topraklarının Osmanlı Devleti’nin elinden çıkmasıyla İngiltere’nin uygulamaları ile buraya Yahudi göçü hızlandırılmış, satın alma ve terör hareketleriyle nüfus ve yerleşim yerleri çoğaltılmıştır. Ama belirledikleri takvim gereği, istenilen miktarda çabuk ulaşılması amaçlanmasına rağmen, Avrupa’daki Yahudiler Filistin’e gelmekte nazlı ve isteksiz davranmaktadır. Çare gene siyonistçedir:

Parasal destek verilerek, Hitler ve Mussolini gibi diktatörlerin iktidara getirilmesi ve Yahudilerin Filistin’e göç ettirilmeleri için baskı yapılmasının sağlanması... Her vesile ile dile getirilen Yahudi soykırımı işte bu amaca hizmet etmiştir.

O halde rahatlıkla denilebilir ki; 2.Dünya savaşı da, tıpkı 1.si gibi Siyonistlerce çıkarılmıştır. Her iki savaşın neticelerine baktığınızda da, birçok devletin sınırları değişmiş, bazıları şekil değiştirmiş, bazıları büyümüş, bazıları küçülmüştür ama, hiç haritada olmadığı halde sun’i olarak kurulan hem nüfusu hem sınırları sun’i olan tek bir devlet kurulmuştur, o da İsrail’dir.

Söylemek istediğimiz de budur:

Her iki dünya savaşının da amacı sun’i bir Yahudi devletinin kurulmasına zemin hazırlanmasıdır.

Çanakkale’ye Haçlı saldırısını teşvik edenlerin, arka planda şartları hazırlayanların, yine Siyonist Yahudiler olduğunu bilmeliyiz. O halde şu cümleyi kurmak yanlış olmayacaktır:

Osmanlı Devleti Çanakkale’de ölüm kalım mücadelesi verirken, İstanbul’u savunurken, aslında sun’i bir İsrail devletinin kurulmasını önlemeye çalışıyordu. Karşısında bulunan İtilaf Devletleri ise, Osmanlı Saltanatı’nı ve Hilafeti yıkarak topraklarını paylaşmayı amaçlamışlarken; aslında İsrail Devleti’nin kurulmasını gaye edinmişlerdi. Çünkü Siyonist Yahudi’nin planlarının önünde en büyük engel, Osmanlı Devleti ve Hilafet’ti.

Bu cümleler doğruysa, Yahudilerin Çanakkale savaşına mad-den ve fiilen yardım etmiş olmaları gerektiği düşünülebilir.

Aynen öyle olmuştur. Çanakkale'ye saldıran İtilaf Devletleri, Yahudilerden büyük maddi ve propaganda desteği aldıkları gibi, bizzat asker olarak da fiilen savaşa katılarak destek vermişlerdir.

Çanakkale'ye saldıran haçlı devletlerinin cephe komutanı İngiliz General Ian Hamilton'un hatıralarından aldığım şu cümleyi beraber okuyalım:

"Yahudilerden faydalanacağımıza inandım. Onları kendi çıkarlarımız için kullanıp, Yahudi gazetecilerin ve bankerlerin çabalarını sağlayabiliriz. Yahudi gazeteler bizim davamıza hizmet eder, Yahudi bankerler de kesemize para yağdırır." (Gelibolu Günlüğü: Ian Hamilton)

Destek yalnız para ve propaganda seviyesinde kalmayacak, Yahudiler kendi askerlerinden oluşturdukları Siyon Katır Birliği isimli bir birliği, Ian Hamilton'un komutasında Çanakkale'ye göndereceklerdir. Çünkü bu savaş aslında onların devlet kurmalarına imkan verecek olan bir savaştır. Bu savaşı aslında onlar başlatmışlardır Çanakkale'de Mehmetçigi doğrayan cephaneleri ve düşmanı besleyen ikmal maddelerini cephe içinde nakleden birlik, işte bu Yahudi askeri birliğidir. Bu onların fiilen girdikleri ilk savaştır.

Bu gün baktığımızda bize enteresan gelen husus da şudur:

Tarihi kayıtları karıştırdığımızda, Çanakkale'de ve diğer cephelerde Osmanlı Ordusu içinde, çok sayıda Filistinli Müslüman asker de bulunmaktadır. Beraberce silah arkadaşlığı yaptığımız bu Filistinliler de bizim gibi şehit olmuşlar, Çanakkale topraklarına kanlarını katmışlardır. Hem de Siyonist Yahudi askerlere karşı.

Şimdi şu cümleyi kursak yanlış mı olur?

Filistin topraklarının ve Kudüs'ün savunması; İstanbul'un, Ankara'nın, Mekke'nin, Medine'nin Bağdat'ın savunması ile birlikte Çanakkale'de başlamıştır.

Şimdi gözlerimizi günümüze çevirelim:

Yukarda sözünü ettiğimiz Yahudi Kongresi'nde alınan kararlar gereği, Kudüs'te Mescid-i Aksa ve Kubbet-üs Sahra'nın yıkılıp, yerine Siyon Mabedi'nin kurulması, Nil'den Fırat'a kadar olan toprakların Yahudi Devleti'nin sınırları içine alınması aşamasına gelmişlerdir. Hatta o zaman öngörülen süre 20 yıl geçmiştir bile. Büyük Ortadoğu Projesi'nin asıl amacı bu son safhayı gerçekleştirmektir. Yani Arzi Mevud olarak adlandırılan toprakları boş olarak Büyük İsrail'i kurmak üzere hazır etmektir. Artık bunu sağır sultanlar bile duymuş ve öğrenmiştir.

Bu safhanın gerçekleşmesi için, Filistin'li ve özellikle Gazze'li kardeşlerimizin Allah korusun, yok edilmesi, ya da bulundukları yerden çıkarılması amaçlanmaktadır. Sonra da Filistin'in tamamı, Kudüs, Suriye, Ürdün ve Fırat'a kadar olan bizim topraklarımızın işgaline sıra gelecektir. Daha ileri amaçlar da mevcuttur ama, konumuz Filistin Ve Çanakkale olduğu için buraya kadar olanı yazmak durumundayız.

O zaman şu husus net olarak anlaşılmaktadır ki; bugün Siyonist Yahudilere karşı Filistin'in savunması, birinci adım olarak Güneydoğu Anadolu Bölgemizin savunması demektir. Tıpkı Çanakkale'deki savunmamızın Filistin'in ve

Kudüs'ün savunması demek olduğu gibi.

Dün Filistinli kardeşlerimizin Çanakkale ve diğer savaşlarda bizimle beraber olmaya mecbur oldukları kadar, bugün de biz onlarla beraber olmaya, onlara destek olmaya, yaralarını sarmaya mecburuz.

Siyonist Yahudilerin, kendi emellerini gerçekleştirmek uğruna iki defa dünyayı kana buladıkları, şimdi de üçüncüsü için var güçleri ile çalışmaya başladıklarını artık görmeliyiz. Bu üçüncüsünün de, Büyük İsrail hülyası için yapılmakta olduğunu, ilk ve kolay lokma olarak Filistinli kardeşlerimizi hedef aldıklarını, sıranın yakın gelecekte bizim olduğunu artık şuurlu herkes anladı.

Bunun için Türkiye; halkıyla, devletiyle, medyasıyla, mad-desiyle manasıyla ayağa kalkıp bu katliama karşı tavır almalıdır.

Türkiye ile, Müslüman kardeşlerimizi katliama uğratıp Mescidi Aksa'yı yıkma planlarını gerçekleştirmek için bütün gücü ile çalışan İsrail'in ilişkilerinin geliştirilmesi, normalleştirilmesi demek Filistin ile olan ortak davamıza ihanet demektir.

Çanakkale Filistin'in savunması demektir, Filistin'in savunması da Türkiye'nin savunması demektir.

Dün Çanakkale ne idiyse, bugün de Filistin odur!..

MUKADDES KUDÜS

Ey Mukaddes şehir Kudüs,

Biz seni değişmedik altına!

Şimdi bomba yerleştirdiler,

Mescidi Aksa'nın altına!..

COŞKUN BİR IRMAK; ALİ İHSAN ODABAŞI

Hayatta en büyük mucize iyi bir öğretmene rastlamaktır." sözünü birçoğumuz duymuşuzdur. Bu söz konusu olan hocalarımız şükür ki çoktur. Onlar bu topraklarda yaşamış; çocukların, gençlerin elinden tutmuş ve geleceğe büyük bir orman hediye etmişlerdir. Peki, öğretmeni "iyi" yapan nedir? Kitaptaki bilgiyi, müfredatı aktarması mı, mezun olduğu üniversite mi, çok bilgili olması ya da fiziksel özellikleri mi; konuşma becerisi, teknolojiyi kullanması ve sair yeteneklere sahip olması mı? Hangisi?

Bunların çoğunun iyi bir özellik olduğunda şüphe yok ama bizim "iyi"den kastımız biraz daha farklı. Nurettin Topçu'nun ifadesi ile "ruhlar sanatkarı" olmak iyi olmaya büyük bir adımdır mesela. Gençlerin, çağın her türlü gizli veya açık saldırılarına karşı duyarlı olmalarını sağlamak; onlara hayatın güzelliğini, zorluğunu, başarmanın ve ebedi âlemin kapısını göstermek de muallimi "iyi" yapan şeylerdendir. Belki de en önemlisi onların ruhunu beslemek, o ruha merhamet, inancı, sevgiyi ve anlamı katmak...

Bizim de hayatımızdan böyle aziz ve muhterem öğretmenler geçti. Onların bıraktığı iz ve haykırdıkları hakikat önümüzde bir vazife olarak durmaktadır. O hocalardan biri de 2017'de rahmet-i Rahman'a uğurladığımız Ali İhsan Odabaşı'dır.

Kısaca Hayatı

Merhum hocamız 1956 yılında Trabzon-Akçaabat'ın Işıklar Beldesi'nde dünyaya geldi. İlkokulu köyünde, ortaokul ve liseyi Trabzon İmam Hatip Lisesi'nde okudu. Üniversite eğitimini şimdi adı Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi olan İstanbul Yüksek İslam Enstitüsü'nde tamamladı. Ali İhsan Odabaşı'nın ilk görev yeri Karabük - Safranbolu oldu. Daha sonra Kars'ta görev yapan merhum hocamız, 90'lı yılların başında Trabzon Araklı İmam Hatip Lisesi'ne tayin oldu.

Araklı İmam Hatip Lisesi'nden sonra Akçaabat İmam Hatip Lisesi'ne geçen Ali İhsan Odabaşı, 2005 yılında emekli oluncaya kadar burada çalıştı. Emekli olduktan sonra bir süre Avusturya'da Milli görüş camilerinde hocalık yaptı. Ömrünün son dönemlerinde ise 2014-2016 yılları arasında Karabük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde misafir öğretim üyeliği yaptı.

26 Kasım 2017 tarihinde fani âlemden ebedi âleme göç eyleyen hocamız, evli ve üç erkek evlat babasıydı.

Sohbetleri

Ali İhsan Odabaşı küçük yaşlardan itibaren Milli Görüş teşkilatlarında görev aldı. Yirmi yaşından itibaren sayısız sohbet ve konferanslarda bulundu. Güler yüzlü tavrı, akıcı konuşması ve ihlasıyla binlerce insana dokundu. Onun sohbetlerinde iyiyi, güzeli, doğruyu, faydalıyı, hakkı, sevabı binlerce genç öğrendi, bildi. Kötülükler azaldı, güzellikler çoğaldı. Çöplükte güller yetişti. Kuruyan ağaçlar meyveye durdu.

Hocamız ilhamını Kur'an'dan ve Hz. Peygamber'in değişmez ilkelerinden alıyordu. Sohbet notlarını topladığı bir defteri vardı (Kim bilir şimdi nerede?). O notlardan yola çıkarak "Yeni Bir Dünya"nın temellerine işaret ediyordu. Onunla aynı okulda çalışmış ve birlikte ter dökmüş, cihad etmiş hocalarımızdan Kemal Kocaman bir konuşmasında; haftanın yedi günü sohbet ve programlarının olduğunu, gece gündüz demeden gençlerle birlikte olduklarını, eve gece yarısından önce gidemediklerinden bahsetmişti.

Biz de lisede okuduğumuz dönemde bu ayrılmaz iki hocamızın öğrenciler için ne denli çalıştıklarına şahitlik ettik.

Sohbetlerinin sonunda dua eder biz de âmin derdik. O duaların nasıl içtenlikle yapıldığını bugün bile hissedebiliyorum. Gözünü kapatır ve bizlere, gençlere, hastalara, dirilere, ölümlere, ümmete tüm samimiyetiyle dua ederdi.

Şahsiyeti

"Allah güzeldir, güzeli sever." kutsi hadisi mucibince merhum hocamız, güzel ve şık giyinirdi. Günümüzde, sözün tesirli olabilmesi için bu davranışın bir mecburiyet olduğunu erken dönemde fark edenlerdendi. Dini ilimlerle meşgul olan hoca ve öğretmenlerimizin bir kısmı pek kıyafete önem vermezdi. Ali İhsan Hoca'nın bu rikkati dikkatlerden kaçmaz, ilgi ve alakanın kendisinde toplanmasına vesile olurdu.

Genç yaşlardan itibaren sohbet meclislerine ısınmış olmanın verdiği tecrübe ile hocamızın hitabeti de güçlüydü. Kendisini dinlettirir, sohbet esnasında kimsenin uyumasına izin vermezdi. Konuşmasının bazı yerlerinde dozunu kaçırmadan espri de yapardı.

Öğretmenlik mesleğini büyük bir ciddiyet ve samimiyetle yaptığını şahit olanlardanız. Okuldan eve, evden okula giden rutin bir iş hayatından çok uzaktı. Okuldan sonra çay ocağı, vakıf, dernek, ev demez her mekânda Allah'ın davasını anlatmanın derdine düşerdi.

Dünyanın imtihan yeri olduğunu bilir buna göre mücadele ederdi. Sohbetlerinden, temas ettiği konulardan rahatsız olanlar vardı ama her defasında kendi yolundan sabırla yürümeyi tercih etti.

Meslektaşlarına karşı da çok nezaketli davrandığını mesai arkadaşlarından biliyoruz.

Şiirden Şuura

Merhum Hocam verdiği vaaz veya sohbetlerde şiirlerden alıntı yapmayı çok severdi. Özellikle Mehmed Akif ve Necip Fazıl'dan şiirler okurdu. Şiirin şuurdan geldiğini çok iyi bilirdi. Necip Fazıl'ın "Sakarya Türküsü" ve "Utansın" şiirlerini çok güzel okurdu:

Tohum saç, bitmezse toprak utansın!

Hedefe varmayan mızrak utansın!

Hey gidi Küheylan, koşmana bak sen!

Çatlarsan, doğuran kısrağ utansın!

Hangi duyguyla okurdu bu şiirleri? Büyük bir coşku ve heyecanla! Yüksek bir hissiyatın sözün gücüne güç kattığını biliyordu. Samimiyet kalpleri birbirine yaklaştırırdı. Aslında bu şiirlerle bize: "Sen örnek al, örnek ol, yaşa, tebliğ et. Gerisini Allah'a bırak." diyordu.

Ali İhsan Hocamız bize hafta içi - haftasonu demez şiirlerle süslediği sohbetleri düzenler ve yarınki Türkiye'nin manevi temellerini atlamaya çalışırdı. Bizler hocamızın bu topraklara attığı tohumlardık.

Yorulsa da yürümeye devam ederdi yaşamın zorlu yollarında. Ders yaparken, sohbet ederken o ders derde dönüşürdü (Derdi olmayan ders yapmasın, değil mi hocam?). O, zor zamanlarda rabbine yalvarırcasına şöyle derdi:

Yâ Râb, bu uğursuz gecenin yok mu sabâhı?

Mahşerde mi bîçârelerin, yoksa felâhı!

Nûr istiyoruz... Sen bize yangın veriyorsun!

'Yandı!' diyoruz... Boğmaya kan gönderiyorsun!

(Mehmed Akif Ersoy)

Bu bir sitem değil, bir naz/yakarıştı hoca için. Onu tanıyanlar derdinden de büyük Rabbi olduğunu bilirdi.

O dönemki idealist hocaların Mehmed Akif ve Necip Fazıl gibi büyük şairleri takip ettiklerini, onların şiirlerinden davalarına giden büyük ve güzel bir yol açtıklarını söylemek mümkün.

Elhâsıl

Ali İhsan Odabaşı Hocamız, sohbetlerinde "Öyle bir hayat yaşayalım ki yarın vefat ettiğimizde bizim mümin vemüvahhid olduğumuza 40 kişi şahit olsun." derdi. Hocamızın hayatı boyunca cihadına şahidiz. Şahit olanların sayısı 40'ı da 400'ü de 4000'i de çoktan aşmıştır. Bundan sonra önemli olan rakamlar değil Odabaşı'nın işaret ettiği ilkeleri hayat düsturu edinmektir.

Ruhu şâd, makamı âli olsun.

PANDEMİ SONRASI NELER YAPILMALI?

Pandemi yeni versiyonlarıyla devam ediyor. Şu anda gündemde Omicron varyantı var. Lakin uzmanların ve Sayın Sağlık Bakanı'nın açıklamalarına baktığımızda bir grip gibi tezahür ediyor. Kaybettiğimiz vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet bu hastalıktan mustarip olanlara da şifa diliyoruz.

İnşallah pandemide sona doğru geliyor, işin doğrusunu Allah bilir. Biz kullar olarak zahire göre hüküm verdiğimizde o önceki zamanlardaki ağırlığı görmüyoruz. Pandemi her açıdan insanımıza zarar verdi. Esnaf kesimi ciddi şekilde etkilendi, yaşlılarımız çok mağdur oldu, çocuklarımız arkadaşlarıyla birlikte oynadıkları oyun ortamlarından mahrum kaldı. Birçok insanımız yakınlarını, komşularını, sevdiklerini kaybetti.

Eğitim öğretim de bu süreçten nasibini aldı. İçinde bulunduğumuz eğitim öğretim yılında yüz yüze eğitim devam ediyor, etmeli de. Millî Eğitim Bakanlığı'nın bu kararlı duruşunu destekliyorum bir eğitimci olarak. Yaklaşık 1,5 sene yüz yüze öğretimden uzak olarak bazı zamanlar yüz yüze eğitime geçilse de uzaktan eğitim yapıldı. Pandeminin ağır şartlarında yapılabilecek buydu. Ancak uzaktan eğitime bütün öğrenciler katılamadı. Bilgisayarı tableti olmayan,

internet altyapısı olmayan çevrelerde yaşayan öğrencilerimiz doğal olarak bu eğitimden tam manasıyla istifade edemediler. Bu öğrenciler için telafi eğitimleri düzenlendi bu eksiklik orada giderilmeye çalışıldı.

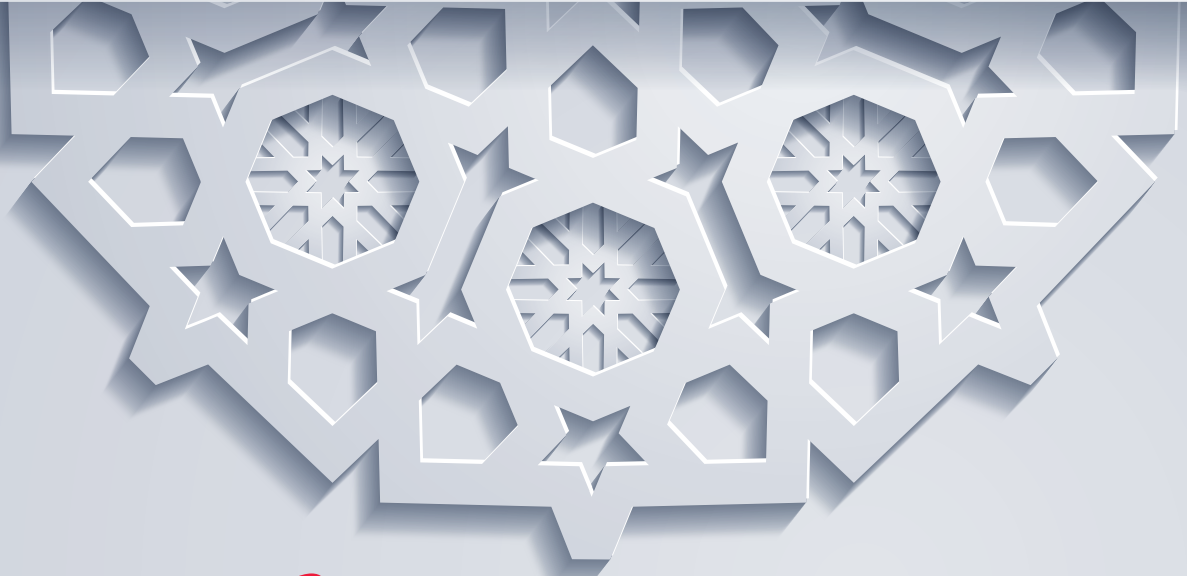
Peki pandemi sonrası neler yapılmalı? Pandemi döneminden çıktıktan sonra eğitim öğretim üzerinde hassasiyetle durup uzaktan eğitim dönemindeki eksikliklerin, belirlenecek telafi eğitimleriyle, programlarla giderilmesi gerekir. Öğrencilerimizin daha fazla kaybedecek bir zamanı yoktur. Aksi hâlde bu dönemin sıkıntılarını ilerleyen yıllarda daha ağır bir şekilde hissederiz. İçinde bulunduğumuz şartlarda da yüz yüze eğitim devam etmeli, uzaktan eğitime geçilsin söylemlerine çok fazla itibar edilmemelidir.

Neden dersiniz, çocuklarımız gençlerimiz zaten sosyal ortamın içindeler. Sosyal alanlarda hayat devam ediyor, alışveriş merkezleri, sinemalar, stadyumlar, spor salonları, kafeler ve diğer toplu mekanlarda. Hayat akıp devam ediyor. Şimdi bu alanlarda virüs bulaşmıyor da eğitim öğretim ortamlarında bulaşıyor demek hiç gerçekçi ve akılcı değildir. Elbette hiçbir çocuğumuzun, öğrencimizin bu illate yakalanmasını ve

ailesine bulaştırmasını istemeyiz lakin hayatı durduracak, sosyal alanlarda yaşamı kısıtlayabilecek bir durumumuz da yoktur. En önemli sosyal alanlar da eğitim öğretim kurumlarıdır.

Pandemi sonrası çocuklarımız, öğrencilerimiz iyi bir rehabilitasyon sürecinden geçirilmeliler. Ebeveynler de bu konuda destek olmalı, devlet millet iş birliğiyle bu pandemi döneminin getirdiği psikolojik sosyolojik durumlar bir an önce düzeltilmeye gayret edilmelidir. Her şeyden önce çocuklarımızı gençlerimizi, bedenlen zihnen fikren dinç tutabilmek durumundayız. Bu mevzuyla çözersek diğer sorunlar da zincirleme olarak çözülmüş olur. Dersler bazında eksikler de kademeli bir şekilde giderilir ve pandemi süreci en az hasarla atlatılmış olur. Bu süreçte örgün eğitim faaliyetleri yanında yaygın eğitim faaliyetleri de harekete geçirilmeli, daha çok insanımıza ulaşmak için imkânlar seferber edilmelidir.

Rabbimizden niyazımız temennimiz odur ki içinde bulunduğumuz pandemi sürecini en kısa sürede atlatalım ve normal hayata dönerek eğitim öğretime de sağlıklı devam edelim.

Hayat Suyu

Mü'minlerin devlet reisi Ömer ibn Hattab (ra) Rasûlullah (sas)'i şöyle buyururken işittim dedi: "Yapılan her türlü işler kişilerin niyetlerine göre değer bulur. Herkes yaptığı işin karşılığını niyetine göre bulur. Kimin niyeti Allah ve Rasûlü'nün rızasını kazanmak için islâm'ı yaşayamadığı yerden yaşayabileceği yere göç etmekse onun hicreti Allah ve Rasûlü'nün rızasını kazanmak için olduğundan değerlendirilmesi ona göre yapıp sevabını ona göre alacaktır. Kim de elde edeceği bir dünyalık veya evleneceği bir kadına ulaşmak için hicret etmişse hicretinin karşılığı hicret ettiği şeye göre değerlendirilir." (Buhârî, Bedü'l Vahy 1; Müslim, İmârât 155)

ÖRNEK EĞİTİMCİ ERBAKAN HOCA

Erbakan Hoca, Hz. Peygamberin eğitim sünnetine uyan peygamber varisi gerçek bir muallimdi.

O okudu, yazdı, söyledi, yaptı ve gitti: O Erbakan'dı

Yirmi beş yıl önce okuttuğum bir öğrencimle karşılaştık cami avlusunda, elimi öpmeye yeltendi, engel olamadım.

Tanıyamamıştım, kendisini tanıttı ve tarih öğretmeni olduğunu söyledi.

Yanımdaki diğer genç adama bendenizden bahisle, bazı hoş sözler sarf etti.

Daha sonra söz öğretmenliğe de gelmişti.

Çok işime yaradınız öğretmenim dedi. Sınıfta ders anlatırken jest ve mimiklerinizi yerli yerinde kullanmanız ile bana örnek oldunuz. Ben de çok faydasını gördüm, şeklindeki konuşması bu yazıyı yazmama neden oldu.

Öğretmenliği Erbakan Hocadan öğrendim.

İyi bir izleyici sayarım kendimi. Gözlemlerimde fark ettiğim, Erbakan Hoca mükemmel bir eğitimci ve hatipti. Hitap ettiği topluluğun algısını daima açık tutmayı harika bir şekilde başarıyordu. İletişim dili mükemmel. Lüzumsuz sözü yok. Kelime israfı bile yapmıyor.

Daima bir gayeye matuf ve yeteri kadar. Öğretmenlikle ilgili öğrendiklerimin pek çoğunu Erbakan Hocadan öğrenmiştim oysa, onu iyi gözleyen birisi olarak. Ben de O'na çok şey borçluyum, bir öğretmen olarak.

Size Erbakan Hoca'nın eğitimde, iletişiminde kullandığı metot, yöntem, teknik ve stratejileri sadece hatırlatacağım. O yaşayan bir efsane idi, işini mükemmel yaptı ve geçti gitti bu alemden silinmeyecek güzel bir iz bırakarak.

Öğretmenlik sadece bilgi aktarmak değildir elbette. Bazen bir doktor şefkati gerektirir. Bazen bir dost dokunuşu. Bazen bir yürek nağmesi kırık gönüllere.

Sadece söz değil, sözle ilettiğimiz duygudur, bilgidir, histir ve nihayetinde hakikattir.

Hepimiz biliriz "demir tavında dövülür" sözünü. Öğretmenlik tava getirmektir talebesini.

Demirden de zordur insanı tava getirmek zira demirin tabiatı bellidir ve değişmez. Ama insan öyle mi, âni bile âna uymaz iken mizacı farklı insanları aynı sınıfta aynı esnada tava getirmek, işte öğretmen bu kişidir başarabilen için. Kaygılardan uzak ama kaygıları hesaba katarak talebesini tava getiren

öğretmen gerçek bir muallimdir.

İşte Erbakan Hoca böyle bir hocadır ve ondan alacağımız birçok ders olmasına rağmen benim bir öğretmen gözüyle O'ndan öğretmenlik mesleği olarak alacağım o kadar fazla örnekler var ki sayfalar yetmez. Bu yazıda kendi gözlemlerime dayalı olarak tespit edebildiklerimi yazmaya çalışacağım. Umarım haddimi aşmam.

Erbakan Hocamızı sayısız defalar dinledim. Hamdolsun, istifade edebildiğimi düşünüyorum.

Gördüğüm en önemli özelliği irticalen konuşmasıdır. Metin seslendirmesi yapmaz. Bu tabii olarak konuya tam hakimiyeti gerektirir, O öyleydi. Kendime not: Çalışmadan öğrencinin karşısına çıkmak!

Konuşurken ses tonunu bulunduğu ortama göre iyi ayarlardı, ses iniş ve çıkışlarına dikkat ederdi.

Ses demişken önemli bir konu da sesin doğru kullanılması ve doğru nefes almaktır.

Erbakan Hoca sesini doğru kullanan nadir öğretmenlerdendir.

Biliriz öğretmen hastalığı diye bir tabir vardır. Öğretmen hastalığı sesi yanlış kullanmanın bir sonucudur.

Bağırmaktan ses tellerinin tahriş olması sonucu sesin kısılması, “faranjitim azdı, faranjit oldum” serzenişleri hep bu sesi yanlış kullanımın olumsuz neticeleridir. Kürsüde su kullanmazdı. Bunun sırrı sesi doğru kullanmaktır.

Erbakan Hoca konuşurken ne yapıyor? Birincisi bağırıyor, ses tellerini hırpalamıyor. Ya ne yapıyor, sesini yükseltiyor yani ses rezonanslarını kullanıyor. Kafa sesini kullanıyor böylece bağırmaya ihtiyaç duymadan sesi doğru kullanarak yüksek ses elde ediyor ve bunu sürekli kılabiliyor, sesi kısılmıyor.

Diğer bir husus ise doğru nefes aldığı ve su içmediğinden tükürük bezlerini çalıştırmak sureti ile ağız ve boğaz kuruluşunun önüne geçerek ses tellerinin bozulmasını önüyor, saatlerce konuştuğu halde sesin kısılması problemini yaşamıyor. Bu, işi bilen hocalar ve hatipler için önemli bir ayrıcalıktır.

Nezaket ve zarafeti üst düzeyde idi.

Zarifti, muhaliflerine bile nezaketinden hiç taviz vermiyordu. Muhalifleri Onun için; “nezaket abidesi” ifadesini kullanmışlardır.

Beden dilini mükemmel kullanırdı.

Jest ve mimiklerini yerinde ve gayet iyi kullanırdı.

Hele kafasını sağa sola hareket ettirerek “sizi gidi taklitçiler” demesini kanatımcı hatırlamayan olmaz! Elini adeta sunumunun bir görseli olarak daima kullanırdı. Parmağını işaret ettiği yön daima dikkat çekici olmuştur. Parmağa değil, parmağın gösterdiği hakikate odaklanmak gereğini de hatırlatırdı. Meselenin şekil değil şuur olduğunu hiçbir zaman akıldan çıkarmamamızı isterdi. Bunu çeşitli örneklerle izah ederdi.

Örneklerini zaman ve zemine göre güncellerdi.

Muhataplarına göre ikna edici örnekler verirdi.

Tekrarlar yapardı ve tekrarları muhataplarına göre seçer ve tekrar sıklığını ona göre ayarlardı.

Hep ümitvar olmuştur ve daima ümitvar konuşurdu.

Moral ve motivasyonu her zaman yüksektir. Tebliğde insan ayırımı yapmaz muhatapının tüm insanlık olduğunu hem sözle söyler ve ona göre de davranırdı.

Bulunduğu iklim ve atmosfer hiçbir zaman ümidini kırmıyordu, daima ümitvar konuşuyordu.

Giyimine dikkat ederdi.

Muhataplarına verdiği değer giyiminden de hissedilirdi.

Eğitim öğretim metot ve tekniklerine vukufiyetini adeta gördüğünüz, zaman zaman soru cevap metodunu da uygularlardı.

Sabırlı ve hoşgörülü idi.

“Bulunduğu iklim ve atmosfer hiçbir zaman ümidini kırmıyordu, daima ümitvar konuşuyordu.”

Sevecen ve beyefendi idi.

Zalimleri ve zulümlerini ifade ederken heybetli olup daima hakkı müdafaa ederdi.

Ayrıştırıcı değil birleştirici idi.

Sade bir dil kullanırdı.

Kelimeleri israf etmediği gibi muhataplarının anlayamayacağı kelimelerden sakınırdı. Mekândakilerin anlayacağı kelimeleri tercih ederdi. Bilgiçlik taslamazdı. Derdi mesajın muhatap topluluğa tam ve eksiksiz ulaşmasını sağlamaktı.

Salondakilerle göz temasını kurar, göz temasını kesmezdi.

En ücra köşedeki dinleyici bile kendisine baktığını düşünürdü. Kalabalık toplantılarda bile bu durum hissedilirdi.

Bulunmuş olduğu topluluğu azımsamaz iki kişi ile iki milyon kişi arasında konuşmasında bir heyecansızlık göremezsiniz.

Her durumda vazifesini tam yapmanın idraki ve şuurı daima gözlerinde hissedilirdi Erbakan Hoca'nın.

O'nun konuşmalarını yüz yüze ortamlarda dinlerken bir talebe ve bir muallim olarak dikkatle takip ederdim.

Dikkatleri üzerine çeker, dikkatlerin dağılmasını önlerdi.

Gerçekten bulunduğu ortamda dikkatleri çok başarılı bir şekilde topluyor ve dikkatlerin zayıfladığı anda bazen bir soru, bazen bir hitap cümlesi, bazen bir fıkra, bazen bir hatıra, bazen bir sinema filminden bir kesit ile dağılan dikkatleri topluyordu. Dikkatlerin dağılmaya başladığı anda bazen de topluluktaki bazı kişileri ayağa kaldırarak bir soru sorup salonu canlandırırdu.

Tekrarın gücünü kullanırdı.

Belirli zamanlarda “size ne anlatıyorum” “beni anlıyor musunuz?” “Şimdi size ne anlattım?” “Say bakayım” diyerek soruya muhatap olan kişi üzerinden salondakilerin dikkatini çeker, salondakilerin tekrar etmesini sağlar, böylece öğrenmeyi pekiştirirdi.

Yerel ağızları zaman zaman kullanarak hem dikkat çeker hem de kalıcı öğrenmeyi sağlardı. Konuşmasının bir yerinde “abov” demesi hala hafızamda tazeliğini koruyor.

Konuşmalarında bulunanların Ondandaki muhakkak alacağı çok şeyler olur, dinleyiciler çeşitli notlar alırdı.

Görsel öğrenmeye önem verirdi.

Tablolar ve grafikler Onun vazgeçilmeziydi. İşte bir muallim olarak gönderdim buyuran Hz. Peygamberin eğitim sünnetine uymak işte tam da budur. Çağın vasıtaları ile öğrenme materyali hazırlayıp kullanmak: Hz. Peygamberin eğitim sünnetine uyan peygamber varisi gerçek bir eğitimci muallimdi, makamı âli ve ruhu şâd olsun.

Bir eğitimci olarak yukarıda ifade etmeye çalıştığım muallim Erbakan Hoca'yı, bize çok değerli bir miras olarak bıraktığı ilimleri, fikirleri ve çözüm önerilerini aktardığı sunumlarını ihtiva eden videolarını izlediğimizde göreceğimiz daha da fazlasıdır, inanın.

ALGI VE ALGININ İFSATTA KULLANIMI

Algı; duyularımızın aldığı bilgileri yakalama, işleme ve aktif olarak anlamlandırma yeteneği, zihinsel eylemidir. Bir başka tanımla, beş duyu organı tarafından kavranabilen gerçeklerin zihin tarafından idrak edilmesi ve yorumlanması demektir. Duyusal organlardan aldığımız uyarılarla çevremizi yorumlamayı mümkün kılan bilişsel süreçtir. Kısaca, uyarıları anlamlandırma sürecidir. İletişimde algının rolü büyüktür. Mesaj yollanan kişi mesajı alır, kodları çözer ve algılar. Bu algılama sonucunda kişinin kafasında oluşan resim ile mesajı yollayan kişinin kafasındaki resim örtüşüyorsa iletişim başarılı demektir. Bu mesaj ıslah veya ifsat için olabilir.

Kişilerarası iletişimde verilen herhangi bir mesaj, bu mesajı alan kişi tarafından belli bir biçimde algılanır. Bu algı sonucunda çıktısı olumlu ya da olumsuz bir tepkidir. Bu çıktıya bildirim diyoruz. Bütün iletişimde veren ve alan arasında bir etkileşim söz konusudur. İnsan, algı yeteneğine göre olayları ve anlatımları algılar ve yorumlar.

Algı-Psikoloji İlgisi

Bu önemli bilişsel yetenek, çevremizi anlamamızı mümkün kıldığı için günlük hayatımızda çok önemlidir. Bilişsel uyarımla algıyı eğitmek ve geliştirmek mümkündür. Bu aktif bir süreçtir ve bilgiyi kritik analitik süzgeçten geçirerek her köşesinden değerlendirmeliyiz. Yani yalnızca aldığımız uyarılarla değil, aynı zamanda algıyı kontrol eden belirli uyarılardan alırız.

Algı, çevremizdeki dünyayla bağlantı kurmamızı sağlayan karmaşık bir süreçtir. Klasik olarak beş duyuya (görme, işitme, dokunma, koklama, tat alma) ayrılır. Bu organların etkisiyle beyinde işlevler gelişir. Çevre ve kişisel ilişkilerin farkında olma, varlıkların sınırları ve yönleri, göreceli konumuna göre durum analizi, cildimizin yüzeyindeki sıcaklığı yorumlama, kimyasallar ve yüksek basınç, ciltte zararlı uyarıları yorumlama, kaslarımızın ve vücudumuzun bölümleri nerede olduğunu bilgi ile yorumlama, bunları zaman içinde organize etme, dil ve tükürükte kimyasal maddeleri keşfetme, hormonal ve manyetik alandan gelen bilgileri yorumlama, dinleme ile etkileşim gibi çoğaltılabiliriz.

Algı, kendiliğinden gerçekleşen tek bir süreç değildir. Bunun yerine, uyarıların doğru değerlendirilmesi için gerçekleşen bir dizi aşamadır. Görsel bilgi için sadece işiğini bir nesneden yansımaya yeterli değildir. Göz hücrelerimizin bu bilgiyi doğru beyin bölgelerine göndermeleri için uyarır. Bu yolda arıza varsa doğru sonuca ulaşamayız. Bu sinyallerin beyne düzgün yollanması, yorumlanması ve sonuca ulaşılması gereklidir. Bunu eğitimde kullanırken öğrencinin algılama problemini önceden tespit etmeliyiz. Bilginin algılanması, kaybolmaması için değişik araçlar kullanmamıza izin verecektir.

Algı devletler arasında sömürü veya ifsat için yıllarca kullanılmıştır. 2003 tarihinde NATO Review adlı dergide yayınlanmış olan bir makalede, politik, psikoloji ve iletişim yönetimi ile onların bir uygulama alanı olan algı yönetimi arasındaki ilişkiyle ilgili bir saptamada bulunmuştur: “Algı yönetimi yabancıların tutumlarını ve tarafsız düşünme yeteneklerini etkilemek için girişilen her türlü eylemi kapsar ve kamu diplomasisi, psikolojik operasyonlar, kamu bilgilendirme, aldatma ve gizli eylem faaliyetlerinden oluşur (www.ics.leeds.ac.uk).

Son yıllarda tüm dünyada yaygınlaşan algı operasyonlarının Türkiye Cumhuriyeti’ne yönelik olanları analiz edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti’nin siyasi, askeri, ekonomik ve sosyokültürel açıdan kararlarını veya uygulamalarını karalamak amacıyla dijital medya aracılığıyla paylaşılan fotoğraflar göstergebilimsel açıdan analiz edilmiş, paylaşılan göstergeler üzerinden, yürütülmek istenen algı operasyonlarının boyutlarını ortaya koymak amaçlanmıştır (https://www.ulakbilge.com/makale/pdf/1572296770.pdf).

Son derece işlevsel bir olgu olan “algı yönetimi” nin son yıllarda son derece önemli ve popüler hâle geldiği görülmektedir ve hem içeriği hem de uygulama alanlarında ortaya çıkan sonuçlara dikkatli gözlerle bakıldığında “propaganda” kavramının yerine geçmeye aday olduğu, hatta birçok yerde propagandanın misyon ve fonksiyonlarını devraldığı rahatlıkla söylenebilir. Propaganda ve psikolojik savaş gibi yollarla kitlelerin beyinlerini ele geçirmeyi hedefleyenler, özellikle dijital medyanın yaygınlaşması ve kontrolsüz şekilde kullanılmasıyla bu amaçlarını daha rahat gerçekleştirebilmekte, insanları her türlü kirliliğe dâhil edebilmekte ve insanlar istedikleri gibi kullanılabilmektedir. Dijital medyaya herkes tarafından her an kolaylıkla ulaşılabilir olmasının nedeniyle dijital medya üzerinden

paylaşılan sayısız fotoğraf, video veya içerik insanların algılarını yönetmek için kullanılmakta, çoğu insan tarafından da iletiler doğruluğu sorgulanmadan alındığı için algılar istenilen şekilde yönetilebilmektedir.

Allah cc. Kur’an’da sapıkların Müslümanları yoldan çıkartmak için algı cümlelerini kullandıklarını hatırlatarak uyanık olmayı emretmektedir. “Onlara, ‘Allah’ın indirdiğine (Kur’an’a) uyun!’ denildiği zaman onlar, ‘Hayır! Biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz

ve atalarımızın öğrettiklerine uyarız.’ dediler. Peki, ataları bir şeyin İslâm’a uyup uymadığını düşünemeyen ve doğru yolu bulamayan (sapık yolun yolcusu) kimseler olsalar da mı (onlara uyacaklardı)? (Bakara, 170. ayet)

(Kendilerine:) “Yeryüzünde (Allah’ın emirleri dışına çıkarak) sakın fesat çıkarmayın (bozgunculuk yapmayın!)” denildiği zaman: “Bizler sadece düzelteriz.” derler. İyi bilin ki (Allah’ın hükümlerini beğenmeyip aykırı hareket ettiklerinden dolayı toplumda) asıl bozguncu onlardır. Fakat (bunun) farkında değildirler (Bakara, 11-12. ayet).

“ Dijital medya üzerinden paylaşılan sayısız fotoğraf, video veya içerik insanların algılarını yönetmek için kullanılmakta.”

Algılara kapılıp algı yapanların yoluna girdiği ve alet olduğu halde farkında olmayanların varlığı çok düşündürücüdür.

Algı yönetimini, kişilerle ilgili olarak oluşturulan anlamaların örgütsel süreçler içinde yoğrulması sonunda elde edilen algı malzemesinin bireysel ve örgütsel hedeflerin gerçekleşmesi doğrultusunda katkı sunacak şekilde kullanılması olarak tanımlamak da mümkündür (Uğurlu, 2008: 149). Algı yönetimi temelde “anlama” olayına dayalıdır. Yönetim veya örgüt açısından “anlama” hem içerde hem de dışarıda yer alanları tanımadır. Bu açıdan algı yönetimi süreci örgütün içindeki ve dışındaki hedefler (Erbay, Muhammet ve M. Mert Aslan. “Algı Yönetiminde Sosyal Değerlerin Etkisi”).

Çağımızda kavramın isim babasının Pentagon ve CIA olduğu artık bir sır değildir (Saydam, 2005: 70). Dolayısıyla algı yönetimi ilk defa Amerika Birleşik Devletleri ordusu tarafından kavramsallaştırılmıştır. Birleşik Devletler Savunma Bakanlığı, “Algılama yönetimi dış izleyicilerce seçilmiş, bilgileri yalanlama ve/veya bildirme faaliyetleridir. Amaç onların duygularını, güdülerini, amaçlarını etkilemek ve değiştirmektir. Bunun için her düzeyde ve her türlü istihbarat sistemi kurulur. Temel amaç, liderleri resmî tahminler ve öngörüler ile etkileyerek resmî faaliyet ve dışsal davranış olarak çıktıya ulaşmaktır (www.thefreedictionary.com).

Algı yönetimi denilince akla gelen ilk isimlerin başında Adolf Hitler ve onun propaganda bakanı olan Joseph Goebbels gelir. Çünkü güncel anlamda propagandanın temellerini onlar kurmuşlardır. Büyük olasılıkla o dönemlerde bu kavrama iyi bir isim konulmamıştır. Vaktiyle zafer kazanmak isteyen kimsenin düşmanın gözlerini ve kulaklarını mühürleyerek onu kör ve sağır etmesi, düş-

man ordusunun komutanlarının aklını karıştırıp onları çıldırtması gerektiğini söyleyen Mao’nun söylevlerinde sarf ettiği sözlerin kavramsal bir çerçeveye oturtulması gerekiyorsa bugün buna “algı yönetimi” ya da “etki operasyonu” tanımları uygun düşmektedir. “Algı yönetimi” kavramı yeni bir şey sayılmaz ancak bu kavramı destekleyen teknoloji ve ortaya çıkan sonuçlar büyük bir merak konusudur. Kamu diplomasisi yoluyla etkili bir iletişim kurmaktır. Algı yönetimi düşmanla ilişkilerle sınırlı değildir. İç ve dışkamuoyunu biçimlendirme ve “gerçek hikâye”yi planlama konularında da aynı derecede önemlidir.

Çağımızda algı reklamlarla, filmlerle, dijital oyunlarla yapılıyor. Mesela içinde ne olduğu sır gibi saklanan bir içecek kendine müşteri bulmak, satmak ve çok satmak arzusu ile Müslüman ülkede

Ramazan ayını fırsata dönüştürüp zemzem gibi kutsallaştırır. Ondan kazanan para kendine silah olarak döneceğini bildiği hâlde satın alır ve içer. İslam ülkelerinde bir isim vererek düşman üretir ve o ülkeyi işgal için kullanır. İş bitince deşifre olunca ortadan kaldırır, yenisini sürer.

Bir ülkede ayaklanma üretmek için iç dostlarını kullanır. Ağaçlar, hayvanlar, insanlar, paralar bahane kılınır ve başka ülkelerdeki görseller servis edilerek sunulur. Kritik, analitik ve hür düşüneyemeyen, geçmişi unutan kişiler buna alet olur. Algı operasyonu ile dostlar düşman olur. Huzur, güven ve adalet kalmaz. Sadece operasyon düzenleyenlerin işine yarar. Bu konuda toplum olarak oyuna gelmemek, olayları her cephesinden görmek ve düşünmek gerektiğini unutmamak lazımdır.

TOROS

TORNA ve KALIP SANAYİ

 www.torostorna.com

Mücahit SAĞDİLEK
+90 554 490 35 66

 0.222 340 00 36 0.222 340 00 24 torostorna@hotmail.com

 torostorna@torostorna.com Baksan Sanayi Sitesi 34/1 -Eskişehir

EĞİTİM NİÇİN GEREKLİ?

Eğitimin gerekli olduğu konusunda hemen herkes düşünce birliği içindedir. Ancak eğitimin niçin gerekli olduğu noktasında zihinler aynı oranda berrak değildir. Eğitimin gerekçeleri tam ve açık bir tarzda ortaya konulmadan ve bu hususta özellikle ebeveynler tam olarak ikna edilmeden eğitim-öğretim işleri tam anlamıyla rayına oturmaz. Çünkü, eğitim alanındaki başarının ve istendik insan tipinin yetiştirilmesi, eğitime yüklediğimiz özel anlamlarla yakından ilişkilidir. Bu konu yalnızca yerel ve bölgesel beklentilerle de sınırlı olmayıp küresel ölçekte bir değere ve öneme sahiptir. Nitekim, tüm insanlık eğitim süreçlerinin ortak ögesi olmak yanında, eğitimin olumlu sonuçları; küresel ölçekte huzur, sükûnet ve barışın en güçlü güvencesidir.

“Eğitim niçin gerekli?” sorusunun en başta gelen gerekçesi, insanın tanımında gizlidir. İnsanın kim olduğu meselesi, yüzyılların konusu olup hâlen de cevabını bulamamış bir konudur. Burada bu gizemli konuyu çözme noktasında bizim de herhangi bir iddiamız söz konusu değildir. Ancak, insanoğlunun belirgin vasıfları noktasındaki hassasiyetleri anlaşılmadan eğitim konusundaki gerekçeler tam olarak açıklanamaz! İnsanı tanımlama noktasındaki temel yanlışlık, onu büyük oranda biyolojik özellikleriyle tanımlamaktır. Elbette insanoğlu da -tıpkı diğer canlılar gibi- biyolojik bir varlıktır ve Yaratıcı’nın bir hikmeti olarak özgün bir fiziki tipolojiye sahiptir. Bu noktada herhangi bir fikir ayrılığı veya pek fazla tartışma da söz konusu değildir. Burada asıl ihmal edilen yön, insan türünün psikolojik, duygusal ve düşünsel boyutudur. İnsanoğlu, biyolojik

olarak zaman içinde kendiliğinden gelişebilirken psikolojik yönden olumlu yönde ilerleyebilmek için ise mutlaka yönlendirme gerekmektedir. Bu yönlendirme tüm süreçleriyle eğitimin konusudur. Bireylerin olumlu yönde ilerleyebilmesi için eğitim şarttır. Çünkü, insan gizilgüç olarak iyi-kötü, olumlu-olumsuz, faydalı-zararlı, güzel-çirkin... şeklinde zıt duygularla donatılmış olarak yaratılmıştır. Kısacası eğitimin birincil işlevi,duygu ve düşünceleri olumlu yönde biçimlendirerek iyiyi, olumluyu, faydalıyı, güzeli... ortaya çıkarma ve besleme sanatıdır.

Eğitim konusunda diğer bir gerekçe de insanoğlunun bilgilendirme yoluyla bilinçlenmeye giden yolu tutmasıdır. İnsanoğlu, Yaratıcı’nın üstün hikmetiyle doğuştan “öğrenme” yetisiyle donatılmış bir canlıdır. İşin özünde her canlı, kendi kendine öğrenme yeteneğine sahiptir. Ancak bu bakımdan insanın potansiyeli diğer canlılardan çok daha yüksektir. Eğitimcilerin öğrenmesi ve kabul etmesi gereken temel gerçek, insanın özünde kendi kendine öğrenen bir varlık olmasıdır. Öğrenme noktasında aile-okul-çevre, teknoloji yalnızca birer destekleyicidir. Bu bakış açısıyla bakıldığında öğrenmenin kendi kendine gerçekleşen bir eylem olmak yanında, kimi desteklere gereksinim duyulduğu açıktır. Bu sürecin temel amacı ise, öğrenmekle yetinmeyip bilginin bilince dönüştürülmesini sağlamaktır. Nitekim bilince dönüşmeyen bilgi, insan için çoğu zaman bir yükten ibaret kalabilmektedir. Bu bağlamda bireyler için yaşamsal önem taşıyan bilinçlenme süreci için, eğitim-öğretim şarttır.

Eğitim-öğretim süreçlerinden beklenen sonuçlardan birisi de edinilen bilginin bilinç düzeyine yükseltilmesi ve bilinçten de istendik davranışların kazanılmasıdır. Öğrenilenlerin bilgi düzeyinde atıl kalması nasıl ki bir işe yaramazsa, salt bilincin varlığı da sonuç getirmez; bilincin davranışa ve uygulamaya dönüşmesi beklenen sonuçtur. O bakımdan öğrenilenlerin bireyler üzerinde tutum ve davranışlar biçiminde yansımalarını görmek gerekir. Bilgiden davranışa uzanan bu sürecin gerçekleşmesi için de eğitim-öğretim uygulamaları tek geçerli yoldur.

Bireylerin hayatı doğru anlaması, düzenli bir yaşam sürmesi, olgunlaşması, uyumlu bir aile kurabilmesi gibi gerekçeler de eğitimin çok gerekli olduğunu göstermektedir. Eğitim-öğretim süreçleri, insana hayatın sırlarını açıklayan gizemli bir yolculuk gibidir. Her bilgiden sonra bir öğrenme, her öğrenmeden sonra bir keşif, her keşiften sonra bir farkındalık gerçekleşir. Bütün bunlar isedogru bir bakış açısına ve bireyi düzenli bir yaşamayöneltir. Bireyin kişilik ve karakter kazanarak olgunlaşmasına katkı sunar. Her yönüyle olgunlaşan birey, yaşam döngüsü içinde en önemli evrelerden birisi olan evlilik ve aile kurma basamağında doğru kararı verebilir. Hayattaki en önemli karar olarak nitelendirilen doğru kişiyi, ruh ikizini bulmak ise yaşamı anlamlı ve zevkli kılan sürecin başlangıcıdır. Bütün bunların arka planında eğitim-öğretimin yattığı gün gibi aydınlıktır.

"Eğitim niçin gerekli?" sorusunun başka bir gerekçesi de toplumsal huzurda aranmalıdır. Çünkü eğitilmiş toplumlarda ortak yaşama bilinci ve tutumu çok daha yüksektir. Eğitimin bireyleri sosyalleştiren işlevi, eğitilmiş toplumlarda -zengin değil!- hemen kendisini fark ettirir. Nitekim eğitim düzeyi yüksek toplumlarda bir arada yaşama kültürüne sıkı sıkıya uyulduğu, bireysel sınırların ihlal edilmediği, yasa ve kurallara çok daha fazla riayet edildiği gözlemlenmektedir. Bilgi, bilinç ve davranışlar açısından yetişmiş insan kaynağının nitelikli olduğu toplumlarda asayiş olayları yok denecek düzeylerde seyretmekte, onun yerine üretim yükselmektedir. O bakımdan bireylerin eğitim-öğretim açısından gelişime açık ülkelerde bu oranlara koşut olarak okuma oranları artmakta, bireysel ve toplumsal çatışmalar azalmaktadır. Bu pencereden bakıldığında, eğitilmiş insan gücünü toplumsal huzurun en önemli güvencesi olarak gerekçelendirmek pek de zor olmayacaktır.

Konuya eğitim-ekonomi düzleminde bakıldığında da gelişmiş bir ekonomi için bilgi birikimi yanında bilgiyi üretime transfer edecek bilgili/bilinçli kalifiye insan kitlesine gereksinim duyulacağı açıktır. Konusunu iyi bilen, beceri sahibi, etik ve ahlâki değerleri özümsemiş çalışanlar; motivasyon, üretim ve ARGE için en gerekli önceliklerdir. Her yönüyle yetişmiş insan potansiyeline sahip ülkelerin ekonomileri de bu güce bağlı olarak kaliteyi ve markalaşmayı yakalamaktadırlar.

Mesleki eğitimin önemsendiği eğitim anlayışlarında bununla bağlantılı olarak ekonomik getiriler de artmaktadır. Bilgili/bilinçli bireylerden oluşan toplumlarda, üretimin her açıdan yükselmesi yanında tüketimin ihtiyaçlarla sınırlandırılması, israfın önlenmesi, geri dönüşüm ekonomisine değer atfedilmesi gibi ekonomiyi destekleyen yan etkiler de ortaya çıkmaktadır. Güçlü bir ekonomi gerekçelendirilmek istendiğinde, karşımıza yine nitelikli eğitim kademeleri çıkmaktadır.

Konuya tümevarım yöntemiyle bakıldığında; bireyi bilgilendiren, bilinçlendiren, istendik davranışlar kazandıran ve toplumsal huzura götüren eğitim süreçlerinin sonucunda güçlü bir devlet yapısına ulaşılması doğal bir sonuç olarak karşılanabilir. Nitekim bu çıkarımın küresel ölçekte birçok olumlu/olumsuz örneği mevcuttur. Birey, aile, mahalle, semt, ilçe, il, bölge, toplum... biçiminde gittikçe büyüyen bu evrenin bileşkesi olarak devletin temelleri de güçlü bir biçimde sağlamlaşacaktır. Birey-devlet ilişkilerindeki bu sağlam tutumun da eğitimin doğal bir sonucu olduğu açık bir gerçektir. Bireylerin eğitim düzeylerinin düşük olduğu toplumlarda birey-devlet ilişkisi çoğu kez sorunlu olarak yürümektedir. Dolayısıyla devletin sağlamlığı, bekası ve düzenli işleyişi için de eğitim-öğretim etkinlikleri en önde gelen gerekliliklerden birisidir.

Birbirini besleyen bu tedrici gelişimin olumlu etkileri, hiç şüphesiz ülke sınırlarını aşarak bölgesel ve küresel ölçekte huzur ve barışa da hizmet edecektir. Zira, tüm insanlık gerçekte dünya adı verilen ortak evin paydaşlarıdır. İnternet teknolojisinin sınırları ortadan kaldırdığı çağımızda her türlü iletişim ve etkileşimin küresel ölçekte dalgalanmalara yol açtığı açıkça gözlemlenmektedir. Bu yönüyle eğitim-öğretim süreçleri aynı zamanda küresel istikrarın da güçlü bir gerekçesi olarak değerlendirilmelidir.

Konuya nereden bakılırsa bakılsın, eğitimin herkes için çok gerekli bir süreçler bütünü olduğu açıktır. Eğitimin gerekliliği konusunda yukarıda sıralanan gerekçelere daha onlarca gerekçe eklenebilir. Birey, aile, toplum, ülke, yerküre... eğitim her yerde ve herkes için şarttır. Eğitimin tedrici bir süreç olduğu da dikkate alınarak eğitim zamanında ve zemininde verilmek zorundadır. Çünkü eğitimin telafisi yoktur, muadili yoktur; gecikir veya atlanırsa çözümü de yoktur. O bakımından eğitim-öğretim için ne yapılsa layıktır, haktır. Eğitim birey ve toplum için sudur, topraktır, havadır, güneştir; onsuz yaşanmaz. Yaşayan varsa, insanca yaşayamaz. Eğitim; insanca yaratılışın insanca sürdürülmesidir. Bütün bu gerekçelerin bileşkesi ve bütüncül sonucu olarak eğitime gerekli değerlerin ve önemin verilmesi; bireyler, toplumlar ve ülkeler için vazgeçilmesi düşünülemeyecek önceliklerdir. Nitekim eğitim; bireysel huzurun, sosyal uyumun, toplumsal güvenin, motivasyonlu çalışmanın, güçlü bir ekonominin... tek ve en geçerli yoludur! Geleceğin inşası da geleceğin güvencesi de yine eğitimidir!..

"Bireylerin eğitim düzeylerinin düşük olduğu toplumlarda birey-devlet ilişkisi sorunlu olarak yürümektedir."

DOĞRU BİLGİNİN İMKÂNI

Felsefe tarihinde en önemli konulardan biri doğru bilgiye ulaşmanın mümkün olup olmadığıdır. Rasyonalistler, empristler, kritikçiler (eleştirel felsefeciler), entüisyonistler (sezgiciler), pozitivistler, pragmatistler gibi akımlar bunun mümkün olduğunu; sofistler, septikler, rölativistler, nihilistler ve agnostikler ise mümkün olmadığını iddia etmişlerdir. Bununla birlikte kilise de bilim adamları da doğru bilginin mümkün olduğunu savunmuş ancak neyin doğru bilgi olduğu konusunda ihtilafa düşmüşlerdir.

Günümüzde bilim hükümrânlığı adeta Ortaçağ Avrupa'sındaki kilise hükümrânlığının yerini almış durumda. Ortaçağ'da kilise neyse modern çağda da bilim adeta o. Tek fark, Ortaçağ'da Kilise insanları aforoz edip, idama gönderip, mallarına el koyabiliyordu, bilim adamları bunu henüz yapamıyorlar; aforozla yetiniyorlar.

Kilise kendi kabulleri dışında tüm söylemlere, özellikle de bilim adamlarının teorilerine son derece şiddetli tepki gösteriyor, onları aşağılıyor, susturuyor, yasaklıyor, teorilerinde ve söylemlerinde ileri gidenleri idam ediyordu. Nitekim Ortaçağ'da bilimsel çalışmaları yüzünden Antonio de Dominus öldürülmüş, Giordano Bruno yakılmış, Galileo Galilei sözlerini geri alarak idamdan kurtulmuş ancak ömür boyu hapis cezasına çarptırılmıştır. Kopernik ve Kepler gibi

birçok bilim adamı bilimsel çalışmalarını gizli yürütmüşler. Nitekim Kopernik'in 70 yaşlarındayken ölümüne sayılı günler kala teorisi kitaplaştırıldı. Ömrünün çok uzun bir bölümünü Katolik piskopos danışmanı olarak geçirmesine rağmen, bu kitabı dolayısıyla ölümünden sonra kafir ilan edildi.

İslam dünyasında hiçbir bilimsel çalışma nedeniyle cezalandırma ve idam cezası gerçekleşmemiştir. Tarihte İslam ve ilim karşıtlığıyla ilgili bazı müfteriler sadece matbaanın icadını gösterirler. O karşıtlık da bilimsel-teknik nedenlerden değil, ekonomik nedenlerden kaynaklandı. Hattatlıkla geçen binlerce sanatkar matbaanın gelmesiyle işsiz kalacaktı bu da binlerce ailenin geçim kaynağını elinden alma anlamına geliyordu. Doğal olarak dönemsel bir tepki gösterilmiş, matbaanın ülkemize gelişi gecikmiştir. Unutulmamalıdır ki makineler bundan daha büyük tepki Avrupa'da sanayi devrimi sırasında 1800'lü yıllarda gerçekleştirmiştir. 1811-1817 yılları arasında gittikçe makineleşen ve işçilere daha az gereksinim duyulan fabrikalarda adına "Ludizm" denen makine kırma faaliyetleri gerçekleştirdiler. Bu da matbaa karşıtlığı gibi Avrupa'da bilimsel-teknolojik karşıtlık değil, ekonomik kaygılardan kaynaklanmıştır. Ama o dönemde neredeyse sosyalistlerin tamamı bu faaliyetleri desteklemiştir.

Materyalizm Hristiyanlığın egemen olmaya başladığı 300'lü yıllardan, 1600'lü yıllara kadar bir varlık gösterememiştir. Materyalizmin Avrupa'da gündeme gelişi kendisi iyi bir Hristiyan olan Gassendi ile başlar. Gassendi (1592-1655) Antikçağ atomculuğunu canlandırarak Fransa'da materyalizmin temellerini atmıştır.

Avrupa'da ilk başlarda gizli de olsa Kopernik, Kepler, Galileo, Bruno, Dominis gibi bilim adamlarının teorileri, kendilerinden sonra yetişen bilim adamlarının önünü açtı. Bu bilimsel buluşların teknolojiye yansması da burjuvazinin ve sanayi devriminin önünü açtı. Aydınlanmacılar ve burjuvazi önderliğinde gerçekleştirilen Fransız Devrimi (1789) Kilise'nin hükümlerine son verdi. Avrupa'da Kral, Aristokratlar ve Kilise üçlüsünün egemenliği yıkılıp Kilise'nin yerini Burjuvazi almıştı. Bilim adamları aydınların ve burjuvazinin en önemli güven kaynağıydı. Bilim ve teknoloji ilerledikçe burjuvazi yani kapitalist sınıf güç kazanıyordu. 1800'lü yıllarda sosyalizm bilimsel teorilerden, kapitalizm ise bilimsel çalışmaların ürünü olan teknolojiden çok yararlandılar. O yıllardan günümüze kadar bilim adamları da palazlandı durdu. Bu arada din ve bilime itaat etmeyen felsefe de dışlandı, hor görüldü. Bilim materyalistleştirildi. Bilime öyle bir anlam yüklendi ki bilimin dışında kalan her şey metafizik alan olarak değerlendirildi. Doğal olarak maddi konular dışındaki bütün yorumlar dini ve felsefi alan olarak kabul edildi.

Kendi içlerinden çıkan birçok fizikçi, kimyacı, biyolog, astrolog, matematikçi vb. bilim adamları, bilim dünyasının tahına oturtulan ateist materyalist söylemlere aykırı ileri sürdükleri teoriler yüzünden suçlandı, hor görüldü, alay edildi, dışlandı... İleri sürdükleri teorilerle ilgili "Bunlar bilimsel değil, felsefi görüşlerdir." dediler ve bilim dünyasının kralı gördükleri Hawking'i adeta tanrılaştırdılar. Metafizik söylemlerden nefret eden Hawking, bilgi arayışındaki keşiflerin meşalesinin artık bilim insanlarının elinde olduğunu, bilimlere ve özellikle fizikteki gelişmelere ayak uyduramadığı için (daha çok ateist söylemlere ayak uyduramadıkları için) felsefenin öldüğünü söylemiştir. (Stephen Hawking – Leonard Mlodinow, Büyük Tasarım, Doğan Kitap Yay. Giriş Bölümü, sh. 11)

"Yerçekimi kanunu olduğu için kainat kendisini yoktan var edebilir." diye yazıyor.

Bu cümleyi okuduğumda "Ne?" dedim.

Daha önce kilise neyse bilimi de o hale getirdiler. Bilim adamlarının başına da Hawking'i geçirdiler. Roma'nın Papa'sı neyse bilim dünyasının papası da Hawking oldu. Sadece Hawking'in Vatikan'ı yok. En azından Papa Vatikan'da kardinallerin oyuyla seçiliyor, Hawking bilim dünyasının başına seçimle de oturtulmadı. Hristiyanlar Orta Çağ'da Papa'nın ağzına bakıyorlardı, Papa ne derse ona inanıyorlardı. Dünya düz derse düzdü, o kadar. Şimdi bilime tapanlar Hawking'in sözlerine odaklanmış. Hawking bu evrenin yokluktan (hiçlikten) kendi kendine oluştuğunu söylüyor. Yani "Hiçbir şey yoktan var, vardan yok olamaz" ana kuralını yerle bir ediyor; evrene ve maddeye, akıl, kudret ve ilim veriyor. Onun da ötesinde olmayan bir şeye yani hiçliğe akıl, kudret, ilim veriyor. Bir illüzyonistin açık elini kapatmadan elinin ortasında bir ot bitmesi veya görünür bir madde oluşmasını tasavvur edin, bu mümkün mü? Hawking mümkün diyor. Kendisi M-kuramı diye bir kuram oluşturmuş bu kuram onun ifadesiyle farklı kuramlardan oluşan bir aile. Bu kurama göre tek evren bizimki değil, bu evrenlerin yaratılışı olağanüstü bir

gücün veya Tanrı'nın müdahalesini gerektirmez. Aslında çoklu evrenler kendiliklerinden fizik yasasından doğarlar. (S. Hawking – L. Mlodinow, age, sh. 14) Yani yokluğun kendi yasası. Akıl dışı bir açıklama. Felsefenin de ötesinde. Hiçbir şey yokken o hiçbir şeyin kendine özgü bir yasası var. Acaba çeviride mi bir hata var diye düşündüm. Daha sonra Oxford Üniversitesinde matematik ve felsefe profesörü olan John Lennox'un 2012 yılında yayınlanan bir videosunu dinledim. O da aynı şeyi söylüyor. Hatta o, yasanın ne olduğunu da açıklıyor. Hawking'in kitabının ileriki sayfalarında o yasanın yerçekimi kanunu olduğunu söylüyor. (S. Hawking, age, sh. 16 ve 112) Lennox şöyle diyor: "(Kitapta) 'yerçekimi kanunu olduğu için kainat kendisini yoktan var edebilir.' diye yazıyor. Bu cümleyi okuduğumda "Ne?" dedim. Sonra tekrar okudum, sonra bir daha okudum."

Bir doğaylasası ancak var olan madde veya doğa olayı sayesinde tespit edilebilir. Su olmasa suyun kaldırma kuvveti kanunundan söz edebilir miydik? "Suyun kaldırma kuvvetinin varlığı suyu oluşturdu." diyebilir miyiz?

Evrende hiçbir şey yok, evren de yok ama yer çekimi kuvveti var? Oysa evren yoksa yer de yok o zaman. Olmayan yerin çekim kuvveti nasıl oluyor? Bu safсата Ortaçağ Kilisesinin bilim dışı söylemlerinin de ötesinde bir iddia. Ama sözün

Hawking tarafından söylenmesi bağlayıcı oluyor. O bazıları için bilim dünyasının "Papa"sı. Papa Hawking metafizik söylemlere sahip tüm bilim adamlarını felsefe yapmakla itham ediyor ve aforoz yetkisini kullanıyor. Bizim bilimperestler ise Papa 1. Hawking'in tüm fetvalarına itaat ediyor. Yüzyılımızın tavan yapmış dogması ve bağınazlığı işte budur. Gerçi bir kısım bilim adamı ki bunların içinde ülkemizdeki Hawking hayranlarından Prof. Şengör de var, Hawking'in hiçbir evrenin var olduğu teorisinin ve kara deliklerle ilgili görüşlerinin yanlışlandığını söylediler; bunu da görmezlikten gelmemek lazım.

Bilim de tıpkı felsefe ve sanat gibi önceki teorileri ve yasaları yanlışlayarak günümüze kadar gelmiştir. Galileo Aristoteles'in buluşlarını, Newton Galileo'nun buluşlarını, Einstein Newton'un buluşlarını yanlışlamışlardır. Bu yüzden Hawking şöyle der: "Bu kuramlar dizisi, yapabildiğimiz bütün gözlemleri öngören ve bütün güçleri kapsayan evrenin nihai kuramıyla son bulacak mı veya sonsuza kadar daha iyi kuramlar bulmaya devam edeceğiz ama daha ötesi olmayan bir kuramı asla bulamayacak mıyız? Henüz kesin bir yanıtımız yok..." (Hawking, age, sh. 15) Hatta aynı dönem içinde aynı konuda iki veya daha fazla farklı teoriler de ileri sürülmüştür. Nitekim yine Hawking bu konuda da şöyle der: "Aynı fiziksel durumu değişik temel unsurlar ve kavramlar kullanarak modellemenin farklı yolları olabilir. İki farklı fizik kuramı veya model, aynı olayları doğru olarak öngörebiliyorsa, birinin diğerinden daha doğru olduğu söylenemez; daha çok, bize en uygun modeli kullanmakta özgür oluruz." (Hawking, age, sh. 13) Bu tıpkı bir dindeki farklı mezheplere karşı inançlıların takınacağı tutum gibi.

"Doğrusunu Allah bilir ama ben şu mezhebin izahını daha uygun buluyorum." deyip, istediğimiz mezhebe uyma noktasında özgür irademizi kullanacağız.

"Bizim bilimperestler ise Papa 1. Hawking'in tüm fetvalarına itaat ediyor."

Bunu felsefenin ve sanatın verdiği bilgiler için de uyarlayabiliriz. Burada bilimin verdiği bilginin üstünlüğünden bahsetmek mümkün değil.

Doğru ve kesin bilgi ancak Allah'tan gelen bilgidir. Nitekim Allah-uTeala şöyle buyuruyor: "İnsanlara ufuklarda ve kendi nefislerinde âyetlerimizi gös-

tereceğiz ki onun (Kuran'ın) gerçek olduğu, onlara iyice belli olsun. Rabbinin her şeye şahit olması, yetmez mi?" (41/Fussilet Suresi, 53. Ayet) Allah gerek gayb âlemiyle ilgili, gerek gelecekle, evrenle ve nefislerimizle ilgili ne söyle-diye gerçekleşti ve halen gerçekleşmeye devam ediyor. Bilim adamları Allah-u Teala'nın yarattıklarının nasıl meydana geldiğini, felsefeciler de ne için bu âlemi ve varlıkları yarattığını açıklamaya çalışıyor.

TÜRKİYE’NİN İHTİYACI

SÖZÜ OLAN HERKES İÇİN...

MEDYADA YALAN HABER ÜSTÜNE

Sadece kitap okumak yetmez; meydan okumayı da bilmeli insan. Kendine, Dünya'ya, hayata... (Tolstoy)

Bu sayıda “medya okuryazarlığı” konusunda yazmaya, geçen yazımı gönderirken karar vermiştim. Konu çok ilgimi çekiyor, insanların bu konuda gerçekten ilgisiz ve bilgisiz olduğunu düşünüyordum. Araştırmaya başladım, o kadar çok materyal biriktirdim ki işin içinden çıkamadım. Konu öylesine kapsamlı hale geldi ki acaba hangi yönünü ele alayım karar veremedim. Hiçbirinden de vazgeçesim yoktu. Medyada yalan haber ve etkileri üzerinde yazmaya karar verdim.

Medya okuryazarlığı; çeşitli türden (görsel, işitsel, basılı, vb.) medya mesajlarına erişebilme, erişilen medyaları eleştirel bakış açısıyla çözümleyip değerlendirebilme ve kendi medya iletilerini üretebilme becerisi olarak tanımlanıyor.

Bizim çocukluğumuzda, gençliğimizde tek Tv kanalı vardı. O da 19.00'da açılır, 24.00'da kapanırdı. Hafta sonları radyo tiyatrolarını TRT'den mutlaka takip ederdim. Rahmetli babam çok okurdu. Evimize her gün en az iki gazete girerdi. Düzenli takip ettiği dergileri vardı. Kendisi de yerel bir gazetede yazılar yazardı. Basılmış kitapları vardı. Bana da çocuk dergileri alırdı. Standart aldığı gazeteler dışında

zaman zaman en muhalif gazeteleri de alırdı.

Üniversiteye giderken bir arkadaşımda “Önce İnsanım Sonra Gazeteci” kitabını görüp okudum Emin Çölaşan'ın (kendisinden hiç hoşlanmadım daha sonra, ama o ilk okuduğum kitabı beni çok etkilemişti). Ben o zamana kadar okuduğum her şeyin doğru olduğuna inanıyormuşum meğer. Ondan sonra gazetelere bakış açım çok değişti. Sermaye gazeteci ilişkisi görünür hale gelmişti benim için. Gazetelerin reklam aldıkları hiçbir sermaye sahibi hakkında olumsuz haber yapmadıklarını öğrendim.

Dahası ülkenin en zenginlerinin aleyhine hiçbir gazetede olumsuz bir şey yazılmadığını, yazılmadığını fark ettim. Daha sonra bunu kendimde yaşayarak öğrenecektim. Ülkemizin en zenginine ait elektronik markasının Nazilli servisliğini yapan eşim ve bütün ülkedeki elektronik servislerin elinden aniden servislikleri alındı. Onlar da gidip İstanbul'da genel merkezlerinin önünde eylem yaptılar. Gazetelere haber vermelerine rağmen hiçbir gazete gelmemiş, hiçbir gazete bu olayı haberleştirmemişti. Yıllar geçti hak sahiplerinin çoğu mahkemelerde uğraşmaktan vazgeçti, kimi öldü, hakkını arayan bir avuç insan kaldı. En zengine hiçbir şey olmadı.

Bir sene yine Ayasofya eylemlerine Nazilli'den iki otobüs gitmişti, eşim ve oğullarım da gitmişti. Her zamanki gibi kalabalık bir eylemdi. Ben de tv'leri geziyorum haber arıyorum. Bir iki tv kanalında küçük birer haber oldu, bir iki gazete yazdı. Hâlbuki bütün yerli ve yabancı basın varken, eylemi izlemişken haber değeri olmadı. Aynı günlerde kurtajla ilgili kanuni bir düzenleme vardı. 3 kadının (sadece 3 kadın) kendilerini yerlere atarak düzenlediği protesto eylemi bütün kanallarda döndürülüp döndürülüp gösterilmişti. Medya özgür ve tarafsız değildi yani. Medya gücünün, zenginin ve Müslüman olmayanın yanındaydı.

Hele sosyal medya aracılığı ile attığımız her adımımız takip ediliyor, uygulamaları indirirken verdiğimiz kamera ve ses sistemine erişim izinleri ile bizim görüntülerimize de konuşmalarımıza da istedikleri zaman ulaşabiliyorlar. Açık olan konumumuzdan gittiğimiz her yeri biliyorlar. Hatta sık sık gittiğimiz bu yerleri değerlendirmemizi de istiyorlar. Yapay zeka her yaptığımız işleme göre hemen yeni strateji geliştirip yeni seçenekler getiriyor önümüze. Yanından geçtiğiniz mağazanın reklamı geliyor, yanından geçtiğiniz kişiyi size arkadaş olarak ekle önerisi geliyor. Konuştuğumuz konu ile ilgili reklamlar, hele hele bir de arama motorundan herhangi bir arama yaptıysak onunla ilgili reklamlar peş peşe geliyor, sıkboğaz ediyor. Okuduğumuz bir haberin benzerleri, seyrettiğimiz filmin benzerleri sürekli karşımıza çıkıyor bizi yönlendiriyor.

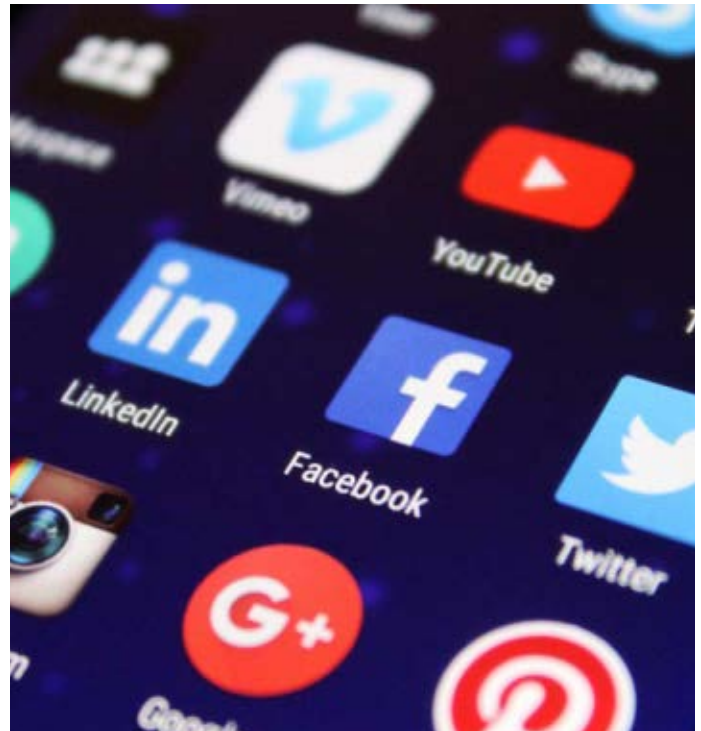
Dünyaya haberleri üç ajansı servis ediyor: AFP, Reuters ve AP (AssociatedPress). Biz dünyayı onların gözüyle görüyoruz yani. Bütün dünyanın haberleri de 14 haber kanalı tarafından oluşturuluyor ve dünyaya yayılıyor. Hazırladıkları haberler bütün dünyada yayınlanır. Bu haber kanalları gizli servislerin ve dünyayı yöneten zenginlerin, sermaye sahiplerinin; dolayısıyla bu gizli servislerin ve sermayenin istemediği hiçbir haberi biz görmüyoruz ve bunlardan hiçbirisi Türk ve Müslüman değil... ABD'de biri öksürse haber oluyor. Söyler misiniz dünya nüfusunun beşte biri Çin'den ne sıklıkla haber geçiliyor veya Hindistan'dan? Bu ülkelerin her biri dünyanın beşte bir nüfusunu barındırıyor ama nedense oralarda her gün haber bültenlerine girecek haber çıkmıyor. Gerçek birçok haberi görmezden geliyorlar ama birçok yalan haber yapıyorlar. Medyanın iddiası da hep "tarafsız ve özgür" oldukları yönünde... İnanmak serbest...

Yalan haber konusunda sabıkaları o kadar kabarık ki... Irak'ı işgal edebilmek için "Saddam Hüseyin'in kitle imha

silahlarına sahip olduğu" yalanı ile kamuoyu ikna edilirken biliyorlardı bunun yalan olduğunu işgal edenler (BBC News, 2013). Saddam'a Kuveyt'e girmesinin ABD'yi ilgilendirmediğini söyleyen ABD elçisi de bile bile Saddam'ı yanlış yola yönlendiriyordu. Alaska'daki bir petrol tankeri kazasında petrole bulan karabatakların Basra Körfezi'ndeymiş gibi haber olarak servis edilmesi de bile bile bir yalandı (gzt.com). Bu yalanlar olmasa Kuveyt'i de işgal edemeyeceklerdi. Petrol zengini Kuveyt'in paraları onların bankalarında olmayacaktı... Irak yıllardır iç çatışmalar, içinde halkı perişan...

Libya'da Kaddafi'yi alaşağı edip ellerinde birikmiş ne kadar bomba ve silahları varsa kullanıp Libya halkından masraflarını fazlasıyla tahsil ettiler. Kaddafi'nin bankalarındaki paralarına el koydular, İtalya Kaddafi'nin paraları ve gayrimenkullerinin üstüne çökerek o zamanki ekonomik buhranını atlattı. Libya halkı şu anda perişan, ülke karmakarışık, insanlar öldü, çoğu mülteci oldu.

Daha yeni Afganistan'dan apar topar kaçarken, senelerce kullandığı insanları bırakıp kaçtı ABD'liler. Uçaklardan düştü insanlar. Afganistan'ın bankalarındaki paralarına el koydular. İnsanlar aklıktan ölürlen umurlarında olmuyor. Hangi istihbarat servisinde düzenlendiği (bütün uzmanlar bunun bir istihbarat örgütüne yapıldığını söylüyor) belli olmayan (kendileri çok iyi biliyordur) 11 Eylül saldırılarının suçlusu olmayan bu insanları bile bile ölüme sürüklediler,

açlıkla yüz yüze bıraktılar. Gerçi 11 Eylül saldırılarının sonucunda da zarar etmemişlerdi zaten. İkiz kulelerdeki hemen hemen bütün şirketler Alman sigorta şirketlerince sigortalanmış (ne tesadüf), fazlasıyla paralarını almışlardı Almanlardan.

Mavi Marmara gemisi Gazze'ye insani yardım ulaştırmaya çalışırken uğradığı saldırının hemen sonrasında Bloomberg ve CNN'de "Suriye'ye silah götüren gemi İsrail güçleri tarafından vuruldu" haberi yapılıyor ama kısa sürede insani yardım gemisi olduğu açıklanıp ispatlanınca haberi geri çekmek zorunda kalıyorlar. Bu sefer dünyaya yutturamıyorlar, halbuki haberi hazırlamışlarmış önceden yazık olmuş.

Yalan bunların genlerinde var. Osmanlı'yı yıkan, "Arkeologum ben" diyerek Osmanlı topraklarını karış karış gezip, resimlerini çeken, notlar tutan, bu notları İngiltere'ye yollayan, Arap kabilelerin şeyhleriyle tanışıp onları avucunun içine alan, Ortadoğu'da kurulacak yeni ülkelerin krallarını belirleyen, ülkelerin sınırlarını çizen, farklı Hristiyan tarikatlarının ilahiyat okullarından oluşan Oxford'dan

mezun, kadın casus Gertrude Bell'i anlatan bir film çekmişler. Oldukça masum bir aşk hikayesi şeklinde. Ama orda bile nasıl yalan ve dolan üzerine kurulu bir sistemleri olduğunu gizleyememişler. İngiltere'nin Şam konsolosu Bell'e "Britanya İmparatorluğunun Osmanlı ekonomisini yıkmak için milyonlarca Alman Markı ve Türk Kuruşu basmak dışında ucuz numaralara ihtiyacı yok" diyor. Osmanlı ekonomisini batırabilmek için ülkelerinin resmi politikası olarak sahte Alman Markı ve Türk Kuruşu basıyorlar, hem de milyonlarca. Bunu piyasaya sürüp Osmanlı ekonomisini batırıyorlar. Biz sahte İngiliz Sterlini basmayı ülke politikası olarak almayız, basan bir vatandaşımız olsa onu hemen yakalayıp cezalandırırız...

Yine filmde konsolos, Bell'e çok güzel bir at hediye ediyor ve diyor ki "Bu atı senin için çaldım. Aslında tam olarak çaldım sayılmaz, istimlak ettim, düşmandan... Türk garnizonundan... iki şey yaptım; önce yerel bir gazetede "Atlar arasında salgın hastalık var" haberi yaptırdım, sonra sahte veteriner kimliği yaptırdım, garnizona girip bütün atları

inceledim. En güzelini seçip "Bu at acilen karantinaya alınmalı" diyerek el koydum." 1800'lü yılların sonunda bile bunlar aynıymış, gazeteye yaptırdığı yalan haberle sevgilisine at çalışıyor...

Örnekler o kadar çok ki...

1870'de İskoç asıllı gazeteci John Swinton, New York Times'in başyazarlığından The Sun gazetesine geçişi nedeniyle bir veda yemeği düzenleniyor. Yemekte gazeteci arkadaşlarına söyledikleri yenilir yutulur şeyler değil:

"(...) Bağımsız basın diye bir şey yok artık. Bunu siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum. Aranızda gönülden inandığı şeyleri yazmak cesaretini gösterecek bir tek kişi bile yok; eğer yazarsanız basılmayacağını önceden bilirsiniz. Çalıştığım gazete inandığım şeyler yazmayayım diye her hafta para ödüyor bana. Size de aynı nedenden dolayı para ödüyorlar. İnandığını yazacak kadar aptallık ederse biriniz, sokakta başka bir iş ararken bulur kendini. Gazetenin bir sayısında inandıklarını yazsam ben de kendimi kapının önünde bulurum. Gazetecilerin bütün işi doğruyu yok etmek, açıkça çarpıtmak, yalan söylemek, olayları çarpıtmak, kara çalmak, para denen putun önünde diz çöküp tapınmak ve günlük ekmeği için ülkesinin ipliğini pazara çıkartmaktır. Bunu siz de

biliyorsunuz, ben de biliyorum. Biz arkada saklanan zenginlerin buyruğundaki paralı askerleriz. Kuklayız hepimiz; onlar ipleri çeker, biz de oynarız. Bizim bütün yeteneklerimiz, bütün yaşamamız, becerilerimiz başkalarının malı. Biz entelektüel fahişeleriz!”

Diyecek hiçbir şey bırakmamış...

Basın mensupları bir ülkede ajanlık ve algı operasyonları için kullanılan etki unsurlarıdır maalesef. Şöyle bir iki örnek verelim;

Ülkemizde bir zamanlar etkili bir gazeteci olan Cengiz Çandar: “Çandar, konuşmasına, CIA ve Mossad’ın ajanı olduğumu, ABD’den para alan gazetecilerden olduğumu bilin, beni öyle dinleyin, diyerek başladı.” (Habervitrini: 2005) şeklinde bunu resmen açıklayanlardan.

Bir de birbirinin yaptıklarını açıklayanlar var: “Uluç, Antalya’daki bir otelin sahipleri tarafından kral dairesinde ağırlandığı, bir junket’i müteakip, tesise methiyeler düzen yazılar yazmış, Altaylı eleştirmeye yeltendiğinde; “Hani birinci sınıf koltuklarda Monte Carlo’ya uçmuştuk seninle.” diye yüklenmişti. “Kentin değil, dünyanın en büyük, en ünlü en de lüks otelinde ağırlanmıştık. Hani sen, muhalif medyanın diline düşen Gucci pabuçlarını da bu otelin alışveriş merkezinden almıştın. Ben yalnızdım. Senin yanında Sevgili Hande, yani eşin de vardı. Sana o sabah bütün gün kullanman için, daha dünya üzerinde kimsenin görmediği son model bir Ferrari verdiler. Gecesi üç bin dolarlık oda değil, beş yüz bin dolarlık Ferrari. Türkiye’de iki tane satıldı bugüne dek. Onu kullanarak tanımadın mı? Döndüğünde tonla yazı yazmadın mı? O gezide biz kimin davetlisi idik?..” diyerek (Alatlı, 2014: 40-41) Hıncal Uluç ve Fatih Altaylı kapışabiliyor.

Brain Canter kişisel gelişim internet adresinde yer alan dünya üzerinde yalan haber grafiğine göre yalan haberde dünya birincisiyiz:

“2019 Statistica.com verilerine göre, dünyada en fazla sahte habere maruz kalan ülke Türkiye’dir. Televizyon, yazılı ve görsel medya, sosyal medya sayfaları ve toplu mesajlaşma platformlarını çok seviyoruz. Pandemi döneminde yapılan araştırmalarda, günlük yaklaşık 4 saat sosyal medya kulla-

nımı ile Avrupa Birliği ortalaması olan 2 saat süresinin iki katını ekranda geçiriyoruz. Haliyle maruz kaldığımız hem haber ve bilgi sayısı çok daha fazla, üstelik sahte haber olma oranının da daha fazla olduğunu düşünürsek, ciddi bir sorunla karşı karşıyayız.” Küçük yazıcı (2020) deniyor.

Yine aynı adreste bir yalan haber gör-seli verilmiş:

Yapmamız gereken hiçbir haber kanalına kayıtsız şartsız inanmamak. Haber kaynağını araştırmak, haberi yapan medyanın kime ait olduğunu, kimin için çalıştığını bilmek, farklı yerlerden haberi teyit etmeye çalışmak (gerçi maalesef kendi haber kaynaklarımız

yok ve üç haber kaynağına muhtacız. Haberler hep onların süzgecinden geçiyor. Özellikle yurt dışı haberlerinde)... Aldığımız habere karşı şüpheli olmalıyız. Çok güvendiğiniz bir kaynak bile zaman zaman belki isteyerek, belki istemeyerek hatalı bir bilgi paylaşabilir. Dolayısıyla karşımıza çıkan haberlere şüpheli yaklaşıp, analitik düşünebilirsek yanlış bilginin yayılmasını önlemeye yardımcı olabiliriz. Bir bilgiyi paylaşmadan önce doğru mu değil mi diye birkaç saniyeliğine düşünmek bile yalan haberlerin yayılım hızını epey azaltabilir.

En önemlisi de bir an önce kaynaklarımızı birleştirip bütün dünyayı kaplayacak yerli ve milli haber kaynağı oluşturmamız gerekiyor. Böylece ülkemiz üzerinde bu kadar çok manipulasyon yapılamaz, gerçek dostlarımız ile düşmanlarımızı ayırt eder hale geliriz. Son yıllarda haberlerimizi, sayıları artan haberleşme uydularımızla, daha geniş alana verebiliyoruz. Hatta Hollywood’dan sonra dünyada en çok film satan ülke haline gelmemiz de güzel bir gelişme (gerçi satılan filmlerin ne kadar bizi yansıtıyor o da tartışılır), İnşallah Anadolu Ajansı gibi haber kaynaklarımızın ağı genişler, haberleri kendi kaynaklarımızdan alırız.

"Bağımsız basın diye bir şey yok artık. Bunu siz de biliyorsunuz, ben de biliyorum."

SALİH NESİLLER İÇİN

Salih bir neslin yetişmesi için nasıl bir proje uygulamalıyız sorusunun cevabı aslında bizim sahip olduğumuz inancımız, inancımızın temel esasları ayetler ve hadisler, kadim medeniyetimiz ve tarih bilincimizdir.

Biz dünya ve ahirete, dünya hayatının gelip geçici olduğuna, esas ebedi yurdun ahiret olduğuna iman eden topluluğuz. Bunu fert, cemaat ve toplum (düzen) platformunda yapmakla mükellefiz. Onun için Rabbimiz önce bizi diğer varlıklar içerisinde en güzel şekilde yarattığını belirtiyor.

“Şüphesiz biz insanı en güzel biçimde yaratmışızdır.” (Tin-4)

Daha sonra da Âdem(As.)’ın şahsında tüm insanlara her şeyin bilgisini öğrettiğini ifade ediyor.

“Ve Âdem’e bütün isimleri öğretti. Sonra bunları meleklerle gösterip ‘Sözünüzde doğru iseniz şunların isimlerini bana söyleyin.’ dedi.” (Bakara-31)

Ve sonra da bizleri her şeyiyle mükemmel bir şekilde yaratan Cenab-ı Hakk, bizim bu dünya hayatında nasıl bir yol takip edeceğimizi bizlere bildirmiş ve şöyle buyuruyor.

“Şüphesiz biz ona doğru yolu gösterdik; artık o isterse şükreden olur, isterse nankör.” (İnsan-3)

Sonuçta da bütün bunların bir “kulluk” çizgisinde olduğunu bizlere bildiriyor.

“Ben cinleri ve insanları, başka değil, sırf bana kulluk etsinler diye yarattım.” (Zariyat-56)

Nesil bizler için önemli. Hele hele salih bir nesil olması daha da önemli. Neslin meydana gelmesinin ana koordinatının “nikah” olması gerektiğini bildiren nas (Kur’an ve Sünnet), bize “salih” ya da “salih olmayan” bir neslin meydana gelmesinde birtakım sorumluluklar yüklemiştir ve belli bir projeye göre hareket edilmesi gerektiğini bildirmiştir. Bunları fert, cemaat ve düzen bazında uyguladığımız anda sorun çözülmüş oluyor.

Bunlar;

*Daha evlenmeden evlenecek karı-kocanın birbirlerini seçmede izleyecekleri yol,

*Nikahla beraber atılan evlilik adımı,

*Erkeğin erkek olarak kadının da kadın olarak Rabbimizin kendilerine yüklediği sorumluluk (ana-baba olarak),

*Çocuk dünyaya gelinceye kadar ana-babanın davranışlarının, yedikleri ve içtiklerinin anne karnındaki çocuğa yapacağı etki bilinci,

*Dünyaya geldikten sonra anne ve babanın davranışlarının çocuk üzerindeki etkileri,

*Okul öncesi dönem değimiz yaş düzleminde elde edeceği birikimler,

*İlkokul ve ortaokul yaşlarında aile ortamıyla beraber elde ettiklerinin devamı ya da tersi olarak ortaya çıkacak etkileri,

*Lise ve daha sonraki yaşlarda önceden elde ettiklerinin hayatına etkileri,

neslimizin "salih" olup olmadığını bizlere göstermektedir.

Sonuçta ana-baba kendilerine yüklenen sorumluluğu belirtilen kurallara göre (Kur'an ve Sünnet'e göre) çocukları üzerinde (tabi önce kendi şahıslarında) güçleri ölçüsünde aile ortamında, okul öncesinde ve hayatının diğer dönemlerinde uygulamaya başladıklarında özlenen salih nesil ortaya çıkacaktır.

Bu durum ailenin, ferdin hem de toplumun dünya ve ahirette huzuru, saadeti ve mutluluğu demektir. Zaten özlenen tablo da bu değil midir? Konu ile ilgili ayetleri hatırlatarak bitirelim:

"O hâlde sen hanîf olarak bütün varlığınla dine, Allah insanları hangi fıtrat üzere yaratmışsa ona yönel! Allah'ın yaratmasında değişme olmaz. İşte doğru din budur fakat insanların çoğu bilmezler." (Rum-30)

"Bir baba çocuğuna güzel ahlaktan daha üstün bir miras bırakamaz."

"Yaratan rabbinin adıyla oku! O, insanı alaktan (asılıp tutunan zigot-tan) yaratmıştır. Oku! Kalemle (yazmayı) öğreten, (böylece) insana bilmediğini bildiren rabbın sonsuz kerem sahibidir." (Alak 1-5)

"Bir baba çocuğuna güzel ahlaktan daha üstün bir miras bırakamaz." (Buhari)

"Ya öğreten ya öğrenen ya dinleyen ya da ilmi seven ol. Fakat sakın beşincisi olma (yani bunların dışında kalma) helâk olursun." (Taberani)

"Âdemoğlu ölünce ameli de kesilir. Ancak şu üç şey müstesna: Sadaka-i Cariye (cami, vakıf, çeşme vb), faydalanılan ilim ve kendisine dua eden salih bir evlat." (Müslim)

Ne mutlu böyle bir nesil yetiştirme gayretinde olanlara!

JETON BEDAVA

Doksanlı yılların başıydı, üniversitede okuyorduk, gurbetteydik. Aileye, akrabaya özlem duyuyorduk. Garibanlık diz boyu... Harçlık gelecek, zorunlu ihtiyaçlar giderilecek. Üç beş kuruş kalırsa birkaç jeton alınacak. Ailenin, akrabanın sesi duyulacak ve özlem giderilecek.

Günümüz gençliği için, yazıda belirtilen "Özlem giderme yolları" çok eski olabilir. Benim fi tarihinden havadis verdiğimi zannedebilirler ama topu topu otuz sene öncesinden bahsediyorum. Teknolojinin ve yaşam standartlarının nasıl baş döndürücü hızla geliştiğini varın siz hesap edin.

Doksanlı yıllara tekrar dönelim. Harçlığımızdan artırdığımız birkaç kuruş ile birkaç jeton aldık. Sıla özlemi yakıyor içimizi. Bir dakika konuşma yüreğimizi rahatlatıyor. Milli Gençlik Vakfı evlerinde kalıyoruz. Kaldığımız evin yakınında bir jetonlu telefon kulübesi var. İnşallah çalışıyordur diyerek kulübenin yanına vardık.

Telefon kulübesi boş, ahizeyi elime alıp kulağıma dayadım. Bir jeton attım ve numarayı çevirdim. Çalıyor, bir, iki, üç... ve ses geldi: "Alo!"

Bir yandan konuşurken diğer yandan konuşma kesilmeden ikinci jetonu hazırladım ve hazneye attım. Epey konuştuk ama attığım ilk jeton daha düşmedi. Düşse yeni jeton atacağım. Doyasıya konuştuk ve kapattım. O da ne? Her iki jetonu da makine iade etti. Görüşme bedavaya gelmişti. "Acaba bir yanlışlık mı var?" diye düşünerek yeni bir görüşme yaptım. Jetonu yine iade etti. Yanımdaki arkadaşın gözleri açıldı. Benden sonra o da epey uzun görüşmeler yaptı. Sonra evdeki diğer arkadaşlarımız... Neredeyse gece yarısı olmuştu ama telefon kulübesinin önünde kuyruk vardı. Yurt içi, yurt dışı neresi olursa olsun; bedava görüşme yapıyorduk.

Ertesi günü Pazar günü idi. Yani evimizde Pazar sabahı etkinliği vardı. Birlikte sabah namazı kılıyorduk.

Ardından Kur'an-ı Kerim okunuyor, biraz hadis dersi, sahabe hayatından örnekler vs. Bu sohbetlerde Milli Gençlik Vakfı'ndan gelen hâli ve kâli sağlam bir büyüğümüz vardı. Özüne ve sözüne sağlamdı. Hayata dair kafamıza takılan sorular olduğunda rahatlıkla sorabilirdik. Sohbet faslı bittikten sonra telefon konusunu sorduk. "Hani öğrenciyiz ya..." Her şeyi kendimize mubah görüyoruz. Utanıp sıkılmadan yaptığımız telefon görüşmelerini anlattık. Işın aslı şuydu: "Bize göre öğrenci olduğumuz için bedava görüşme yapmak serbestti. Yaptığımız için 'Uygundur.' fetvasını bekliyorduk. Hem ayrıca kulübe bozuksa bizim günahımız neydi? Tamir etselerdi ya!"

Biz heyecanla anlattıktan sonra fetva beklediğimiz büyüğümüzün canı sıkılmış gibiydi. Konuşmak istedi, nefes aldı, duraksadı ve tane tane konuşmaya başladı: **"Bakın gençler! Benden bir miktar para alıp vermeseniz ya da izinsiz alsanız sadece benimle hesaplaşmanız ve helalleşmeniz gerekir.**

Siz elli beş milyonun hakkını yemişsiniz. Öğrenci olmak geçerli bir mazeret değil ki! Söyleyin bana, elli beş milyon insanla nasıl helalleşeceksiniz?" Uygundur fetvası gelmemişti. Şok olmuştuk. Konuşmaya devam etti: **"Siz üniversite okuyorsunuz. İlim öğreniyorsunuz. Amel olmadan ilim bir işe yaramaz. Hele harama el uzatarak nasıl başaracağınızı düşünüyorsunuz?"** Uygundur demediği gibi aleni olarak yaptığımız işe haram demişti.

İyi de şimdi ne yapacaktık? Bir daha görüşsek bile önceden yaptığımız görüşmelerin diyeti ne olacaktı? Kafamız karışmıştı, bunu da sorduk. Hiç bıkmadan cevapladı: "Telefon kulübelerinde arıza durumunda aranması istenen numaralar vardır. O numarayı arayabilirdiniz. Haksız konuşma yapılması, jetonu kullanmadan iade etmesi de bir arızadır. Size yakışan bu olmalıydı. **Haramdan uzak durmanız gerekirdi ama başkaları yapıyor. Bizim referansımız başkaları değildir. Bizim için helal iki lira haram on liradan daha bereketlidir.** Peki, şimdi ne yapacağız? Yapılacak iş şu: tahminen ne kadar görüşmüş iseniz o kadar parayı devlete verin, bir fakire verin ama sadaka veriyoruz niyetiyle değil, umulur ki bağışlanırsınız niyetiyle. Bir daha da böyle yanlış işlerden uzak durun!"

Kendisinin uyanık olduğunu düşünen bir arkadaş hemen çözüm üretti: "Hocam bir fakire verin dediniz ya... Biz öğreniyoruz, yani fakir sayılırız. Birbirimize versek. Hem diyetimizi ödemiş olsak hem de paramız bitmese olmaz mı?" dedi. Cevap çok sertti: "Hile-i şeriye yapalım diyorsun yani. Peki, kendimizi kandıralım. Cenab-ı Allah'ı nasıl kandıracağız? Bunun mümkünü var mı?"

O günden sonra helal ve haram kavramına daha hassas yaklaşmaya başladık. Kamu malını kendi malımızdan daha çok korumaya özen gösterdik. Ne de olsa elli beş milyon -o zamanlar- hakkı vardı. Tüyü bitmemiş yetimin hakkı vardı.

Bin bir güçlkle üniversite eğitimimi tamamladım. Diplomayı alıp rahmetli babama gösterdim. Rahmetli, okuma yazmayı askerde öğrenmiş bir insan... Diplomaya bakıp, "Bu ne?" diye sordu.

Okulu bitirdiğimi, üniversite mezunu olduğumu, atama

beklediğimi, öğretmen olacağımı söyledim. Zaten duyusaldı, boncuk boncuk gözünden yaşlar süzüldü ve bana hayatımın ikinci dersini verdi.

"Bak oğlum. Seni ben okutmak isterdim. Bu diplomada benim bir katkım yok. Sen hem çalıştın hem okudun. Sen kendi kendini okuttun. Bu diploma bana, kuş yuvadan uçuştu diyor. Bugünden sonra senin ayrı evin olacak, eşin olacak, çocukların olacak; annen rahmetli olduğunda sen henüz altı yaşındaydın, çok küçüktün ama rahmetli annen ve ben, sana ve kardeşlerine bilerek ve isteyerek bir tek haram lokma yedirmedik. Sana bırakacağım ev, araba, dükkân, banka hesabı yok ama dinlersen bir vasiyetim var elbette. Rahmetli annen ve benim hassasiyetimi sürdürün. Kendin asla haram yeme. Eşini ve çocuklarını haramdan koru. Devletten aldığım maaşın neresi haram olur deme sakın! Maaşını kazanırken hakkını vererek çalış. Kazanırken de helal olsun. Harcarken de helal yerlere harca. Maaşını temizlemeyi unutma. Fakirin, garibanın hakkını verirken maaşın temizlenmiş olur."

Bir çırpıda hayatı özetlemişti babam. Kazancı sadece elde ederken, kazanırken değil; harcarken de doğru yerlere harcamak gerektiğini, bunun bir vebal olduğunu, garibanlıktan kurtulduktan sonra garibanları unutmamak gerektiğini ne güzel

anlatmıştı. Mekânı cennet olsun.

Öğretmen olduktan sonra sınıfa bir dakika bile geç girmemeye, sınıfta iken ise dersi boş geçirmemeye, verimli ders işlemeye gayret ettik. Sonrasında kamu adına yönettiğimiz kaynakları kullanırken yüksek hassasiyetle davranmaya gayret ettik.

Şimdi MGTV evlerinde kaldığımız günlere baktığımda; temel prensipleri, helali, haramı, hayatında yaşayarak anlatan güzel insanlara dua ediyorum. Elinden geldiğince haramdan bizi uzak tutmaya gayret eden anama ve babama dua ediyorum. "Ağaç yaşken eğilir." sözünün önemini bir kez daha kavriyorum. Bazı değerler daldan eğme olmuyor çünkü...

BİRLİKTE BAŞARMALIYIZ

Planlı programlı organizasyonlar, başarıyı beraberinde getirmektedir. İsteyen ve çabalayan insan için başarısızlık ihtimali yoktur. Bunun için başarıdan kastettiğimiz şeyin iyi ve doğru tespit edilmesi gerekir. Spesifik veriler ve geniş zamanı ve yaşamı büyük oranda kapsamı içersine almayan göstergeler, tek başlarına başarı nitelemesiyle nitelendirilmezler. Bireysel başarı anlamlıdır. Ancak toplam kalite yönetiminde; işbirlikli, yüksek verime dayalı anlayış benimsenmelidir.

Başarılı ya da başarısız öğrenci nitelemesi yapmak, bir çaba gerektirmeden yapılabilen sıradan işlerdir. Oysa bu çıktılarının ortaya çıkmasında cereyan eden sürecin değerlendirilmesi çok daha önemlidir. Etkin bir başarı olgusunun gerçekleşebilmesi için sürecin yüksek nitelikte olması gerekir. Süreç yönetiminde en önemli detaylardan birisi, yetkinlikleri ispata muhtaç olmayan yetişkinlerle iş birliği yapılabilmesidir. Başarı beklentisi içerisinde olan, öğrenci olduğuna göre yetkinlik düzeyini yakalamış olan yetişkinler de “anne babalar ve öğretmenler”dir. Bu beklenti sadece başarıya odaklanmış öğrenci için değildir. Farklı çevrel uyaranlar için de büyük öneme sahiptir. Başarı için çok önemli etkenlerden birisi de güvendir. Her şeyden

önce kendisine güvenen bireyin başarılı olmasının önünde engel bulunmamaktadır. Bireyin salt kendisine güvenmesi yetmeyebilir, yakın çevreninde bu güvenli sürece dâhil olması beklenir. İnsanların davranışları, güven ilişkilerinde belirleyici olabilir.

Özellikle yetişkinlerin (anne babalar ve öğretmenler) bu sürecin yönetiminde etkin görev almaları gerekir. Eğer bir öğrenci için, başarı hikâyesi yazılacaksa yetişkinlerin süreçteki rolleri mutlaka not edilir. Tersi içinde aynı nitelemeyi yapmak zorundayız. Ne var ki içtenlikle başarıya odaklı birey ve yetişkinlerin başarısızlığı söz konusu edilmemelidir. Etkin ve yetkin, iş birlikleri her zaman farklı pencereler ve farklı bakış açıları demektir. Bu büyük bir zenginliktir. Eğer çok yönlü başarı beklentisi içerisindeysek toplam kalite çıtımızı yukarı çekme çabamız varsa bunun gereği olan işbirlikli çalışma kültürümüzü tahkim etmek zorundayız. Maalesef biz ve benzer toplumlarda beklenti, her zaman öne çıkacak “güçlü ve karizmatik” bireyler üzerinden yürümüştür.

Ne kadar güçlü olursa olsun bireysel başarı hikâyeleri etkileşimli ve işbirlikli başarı öyküleriyle denk olmamıştır. Bu nedenle hem akademik başarı süreçlerimizde ve hem de psikososyal başarı hikâyelerimizde yakın çevrenin desteği büyük öneme sahiptir.

Şartlar hangi yönde gelişirse gelişsin, ortaya çıkacak başarı veya başarısızlık durumu mutlaka ilgili çevrel uyaranlarla paylaşılmalıdır. Öğrencilerimizin özellikle okul çağlarında akademik başarılarıyla övünmek istiyoruz. Ancak bu başarının toplumsal alanda da var olmasını bekliyoruz. Buna psikososyal başarı diyoruz. Mesela bir öğrencimizin eğitim fakültesini kazanıp öğretmenliği hak etmesini çok önemsiyoruz. Bir o kadarda bu öğretmenimizin alan uygulamalarında verim bekliyoruz. Eğer öğrenci grubu içerisinde herhangi bir gerekçeyle oluşabilecek ayrımcılığa sıfır tolerans temel ilkesiyle davranıyorsa ancak bu öğretmen için başarılı nitelemesi yapılabilir. Gel gör ki bu temel yaklaşım yazılıp çizildiği kadar kolay karşılık bulamamaktadır.

Çok yönlü kaliteli bireylerin yetişmesi, toplam kalite için en önemli göstergedir. Kalite eğitimden üretime, spordan tarıma, sağlıktan kültüre her alanda olmalıdır. Ancak başarı olgusuyla organize olmuş bireyler ve toplumlar kalite üretebilirler. Ayrımcılığa kapalı, özleştirilme açık, okuma becerisi yüksek, yapıcı eleştiri anlayışına sahip bireylerin başarıya ulaşması muhakkaktır. Etkin işbirliğine dayalı, temel saygı anlayışıyla sürdürülen öğrenci yetişkin (anne baba ve öğretmen) ilişkisi başarının belirleyicisidir.

GÜVENCESİYLE!

BOLCA HİNDİ LEZZETLERİ

KÜLBASTI

Proteini bol, besleyici ve ekonomik Bolca Hindi ile
külbastı lezzetini yeniden keşfedin.

Bolca sağlık, Bolca lezzet, Bolca Hindi.

www.bolcahindi.com.tr

“İLK OSCAR KAZANAN MÜSLÜMAN” BİLMECESİ

Hollywood sinemasının güzel bir ambalajla insanlığa sunup ifsat mekanizmasını çalıştırdığı birçok filmleri bulunuyor. Örneğin 1978 yılında gösterime giren ve iki Oscar kazanan “Gece Yarısı Ekspresi” filminin Türkiye’nin imajına yılarca büyük darbe vurduğu söylenir.

Sanatın evrensel dili her eve, her cebe girecek kadar güçlüdür. Bu yüzden hayır ve şerde çatışmaların bir mücadele alanı da sanat olmuştur. Hollywood yıllarca ABD emperyalizminin cinayetlerini özür dilediği filmlerle süsleyerek başarılı bir imaj çalışmasında bulunmuştur ta ki 11 Eylül 2001’de gökdelenlere düzenlenen saldırıya kadar.

Bu saldırı sonrası farklı stratejiler eğitim, kültür ve sanat alanında icra edilmeye başlanmıştır. Burada kitleleri konsolide etme açısından sinema ve dizi dünyasının gücünden faydalanılmaya başlanmıştır. LGBT türü sapkınlıkların meşru hâle getirilmeye çalışıldığı günümüz dünyasında bunun merkezinde sinema yer almaktadır.

HOLLYWOOD LGBT SAPKINLIĞINI NASIL ZERK EDİYOR?

Sinemada artık bol miktarda Oscar’la ödüllendirilmeye başlanan LGBT filmlerini görüyoruz. Aslında bunların gelişi yıllar öncesinden belliydi. Yıllar önce konuşmacı olarak katıldığım bir sempozyumda (2009-Kuram ve Eylem Yönüyle Din Eğitiminin Teolojik ve Felsefi Temelleri sempozyumu - Konya Selçuk Üniversitesi) bir eşcinsel bir politikacının hayatına, mücadelesine odaklanan “The Milk” filminden yola çıkarak şöyle demişim:

“Örneğin 2009 yılında en iyi özgün senaryo ve en iyi oyuncu ödülünü alan The Milk filminde Sean Penn’in bir komünist homoseksüel’i özgürlük bağlamında canlandığı gibi. Bu sayede bir homoseksüelin özgürlük bağlamında mücadelesini özgürlük kavramını ortak payda yaparak seyirciye vermeye çalışmaktadır.

Böylece izleyici asli değerlerinden olan özgürlük kavramının kendisi için ne kadar önemli ve zaruri bir duygu ve kavram olduğunu bildiği için kolaylıkla başroldeki insanla kendini özdeşleştirebilmektedir. Bu durum ise dini değerler açısından asla kabul edilemeyecek bir cinsel sapkınlığa hoşgörüyle bakmanın ilk adımlarını attırmaktadır.

Sinemanın etkileyici dili sadece özdeşleştirme veya katarsisten geçmez, hız da önemlidir. Tasavvufi tabirle bast-ı zaman ve tayy-ı mekân önemlidir sinemada. Hızlı bir anlatımı vardır Amerikan sinemasının bu hızı ve seyirciyi memnun eder. İnsanlar hayal ettikleri ve olmak isteyip de olamadıkları kişilikleri, kahramanlıkları perdede gördükleri için çok memnundurlar. “Seyirci yitirdiği zamanı arar.” der Tarkovski. Seyircinin dinamikliği fethe der sinemayı. Kaybettiği zamanı, kazanmadığı kişilikleri bulur.

Bu anlamda medyaya ait bütün unsurlar tatmin aracıdır insanlar için. Sinema bunları hayal perdesinde yaparken Magazin dünyası da bunu TV ve basılı medya yoluyla yapmaya çalışır. Ünlü veya başarılı insanların yaşamları perimasalları gibidir. Kişi kendi yaşamında eğer “tutunamayanlar”dan ise, başarısız bir insan ise bu hikâyelerle avutur kendini. Bu ünlü insanların aşkları ise kül kedisi hikâyeleri gibi tatlı ve parlaktır. Verilen hayaldir. Fakat Kur’an-ı Kerimin üslubu, hayal dünyasından uzaktır. Kur’an’ın verdiği his ve duygu, nefsi ön plana çıkartan ruhu öldüren hayallerden uzaktır.”

Özellikle popüler bir sanat olayı olan Oscar’la ilgili internete “İlk Oscar kazanan Müslüman kimdir?” diye sorduğunuzda karşınızda Mahershala Ali isminin çıktığını görürsünüz. Mahershala Ali iki defa Oscar almıştır ve Oscar aldığı filmlerin ya konusu ya da ana karakteri LGBT’li yani cinsel sapkınlıktır. Adeta bir Müslüman karaktere Oscar vermek için LGBT’yi destekleyen filmlerde oynaması beklenmiştir.

Peki gerçekten ilk Oscar alan Müslüman Mahershala Ali midir? Elbette hayır. Bir de madalyonun diğer yüzü var yani aslında “İlk Oscar kazanan Müslüman kimdir?” diye internete bakıldığında ilginç bir hikâyeye karşılaşırsınız. Bu hikâyenin kahramanı A. R. Rahman’dır. Müzikleriyle hafızalara kazınan bol Oscar’lı film bizdeki adıyla “Milyoner”i (Slumdog Millionaire) izlemeyen yoktur herhâlde. Filmin müziklerini yapan A. R. Rahman 2009 yılında en iyi film müziği Oscar’ını kazandığı gece aslında “Oscar kazanan ilk Müslüman” unvanını da almıştı.

Peki Rahman doğuştan mı Müslüman? Hindistanlı olan Rahman aslında bir Tamil ve Müslüman değil. Hayat hikâyesi ilginç. Annesiyle beraber yap-

tığı konuşmalar ve arayışlar sonrası 1989 yılında Müslüman oluyorlar. A. R. Rahman 2006 yılında hac için Arabistan’a gittiğinde İslamawareness adlı siteye verdiği röportajda hidayet sürecini ayrıntılı bir şekilde anlatır:

1988 yılında Malezya’da bir rüya görür. Rüyasındaki yaşlı adam kendisine İslam’dan bahseder. “İlk önce ciddiye almadım.” der. Sonra aynı rüya tekrarlanınca gündemine İslam girer. Aynı yıl ağır hasta olan kardeşinden ümitlerini kestikleri an, bir Müslüman âlimin duasıyla kardeşleri iyileşince zihin dünyalarındaki yolculukta adres iyice kesinleşir, İslam. A. R. Rahman ve ailesi Müslüman olurlar.

5 vakit namazını müzik sektöründeki işlerin ağırlığına rağmen hiç terk etmediğini söyleyen Rahman, bu röportajı verdiğinde ikinci hac ziyaretini gerçekleştirmiş. Hint sinemasında ilerlemek isteyen Müslüman sanatçılar isim değiştirirken o İslam öncesi A. S. Dileep Kumar olan adını değiştirerek A. R. Rahman olarak kullanmaya başlamış.

Açılımı Allah Rakha Rahman olan adı “Allah’ın korumasında, gözetiminde” anlamına geliyor. A. R. Rahman’da, Allah’ın rahmet eseri çok açık biçimde gözüküyor. İsminden ve dininden utanmadan yoluna devam edip Grammy ve Oscar gibi müzikte dev ödülleri kazanmayı bilmiş.

İslamofobianın arttığı bu zamanlarda bunun Hindistan’daki yansımaları bazen “Hint sinemasında Müslüman oyunculara ambargo” başlıklı haberlerde görünce A. R. Rahman’ın zaferleri daha da anlamlı geliyor. Özellikle Hindistan’da bu günlerde hortlayan başörtüsü yasağı hem bizlere hem Hintli sinemacılara muhteşem bir özgürlük hikâyesini sinemaya aktarmak içinde fırsat veriyor.

Grammy’den Oscar’a kazandığı ödüllerle güzel eserlere imza atmış bu ismi selamlıyor, İslam’ın terörle eş anlamlı hâle getirilmeye çalışıldığı bu dünyaya verilecek en iyi cevabın sanattan geçtiğini A. R. Rahman vesi-lesiyle bir daha hatırlatıyoruz.

“DIŞ GÜÇLER” KOMPLO TEORİSİ MİDİR?

Dış güçler bir komplo teorisi midir, yoksa gerçek mi? Başarısızlığın bir bahanesi midir, yoksa sömürge metodu mu?

Dış güçler bir korkunun eseri midir, yoksa gerçeğin ifadesi midir?

Varsa kimdir bu dış güçler, zannedildiği kadar güçlü müdür?

Dünyayı yeni tanıyan ve geleceğin “elitleri ve avamları” olacak genç dimağlara bütün bunlar öğretilmeli midir ya da sadece züğürt tesellisi olarak komplo teorisi diyerek geçiştirmeli miyiz?

Derginin bu sayısındaki yazımızda yukarıdaki sorulara makul cevaplar aramaya çalışacağız. Aslında “dış güçler” kavramı, siyasi olduğu kadar toplumsal bir kavramdır. Bu kavram, yapılan icraatların veya söylemlerin dışarıdan bir merkezin etkisiyle meydana geldiğini savunmaktır.

Dış güçler kavramını tahlil ederken emperyalizmi anlama zorunluluğu vardır. Tarihi insanlık tarihi kadar eski olan emperyalizm, Fransızca bir kelimedir. Manası, bir toplumun ya da devletin başka bir toplum veya devletin emeğini sömürmesidir. Sömürülen değerler her dönem değişmesine rağmen sonuç değişmemektedir. Emperyalistler bazen toprağın üstündeki ürünler çalarken, bazen de toprağın altındaki madenleri çalmaktadırlar. Hatta bazen “köleleştirme” yöntemiyle bizzat insanı çalmaktan çekinmemişlerdir.

Bu alanda çalışan bilim insanları, emperyalizmi temel olarak üç dönem de incelemişlerdir: 16. asra kadar olan birinci dönemde imparatorlukların tek taraflı işgalleri vardır ve bu dönemin metodu askerî savaşlardır.

Coğrafi keşiflerle başlayıp 19. asra kadar devam eden dönem ikinci dönemdir ki, insanlığa keşif adı altında sunulan bir sömürge dönemidir. Özellikle deniz aşırı ülkelerin değerlerini yağmalama döneminde yöntem, bilimsel çalışmalardır.

1880’lerden günümüze kadar devam eden yeni dönem ise üçüncü dönemdir ki, esas konumuzu ilgilendiren dönem bu dönemdir. Ekonomik ve askeri yönden kendisini geliştirememiş bütün devletler güçlü devletlerin sömürgesi olduğu dönemdir. Artık günümüzde devletleri iki sınıfa ayırmak mümkündür: Bir devlet ya emperyalisttir ya da müstemleke...

Hiçbir emperyalist ülke sömürdüğü topluma veya devlete kendilerini “sömürgeci” olarak ellerindeki yeraltı ve yer üstü nimetlerini çalmak için geldiklerini söylemezler. Onlar hep yeni “medeniyet” getirmek için geldiklerini, yerli halka hizmet edeceklerini söylerler. Yani emperyalizm kuzu postuna bürünmüş bir kurtur.

Daha açık ifadeyle emperyalizm; dinine, diline, cinsiyetine, kültürüne ve kavmine bakmaksızın insanların malını ve emeğini çalmaktan ibarettir. Kendilerini “üstün” gören bir zihniyetin “aşağı” gördüğü bir toplumun elindeki kazanılmış hakkını gasp etmektir. Bundan dolayı emperyalistlerin sömürgesi topraktan önce zihniyette başlar. Kendilerini medeni/gelişmiş, muhatap aldıkları toplumları ise yardıma muhtaç, geri kalmış ve bilgisiz olarak nitelemektedirler. Böylece müstemleke toplumlarındaki halklar, kendi topraklarını gasp edenlere “itaat” etmekten rahatsızlık duymazlar.

Peki, bu itaat nasıl sağlanır, insanlar kendi emeklerini gasp eden bir hırsıza neden itaat eder? İşte dış güçler dediğimiz mekanizma burada kendini gösterir. Emperyalist devletler, sömüreceği müstemleke toplumun tüm sosyal ve kültürel yönlerini en ince detayına kadar inceleyerek onları ürkütmeden sömürürler. Yani “Kazi bağırmeden yolmanın” yöntemlerini tecrübe etmişlerdir.

Edward Said (1935- 2003)’in iddiasına göre emperyalistler/oryantalistler 1800-1950 arasında 150 yılda sömürecekleri Doğu toplumları hakkında 60.000 kadar araştırma eserleri yazmışlardır. Hangi toplumu krallık yöntemiyle, hangi toplumu demokrasi yöntemiyle ve hangi toplumu diktatörlük yöntemiyle sömüreceklerini çok iyi tahlil etmişlerdir.

Emperyalistlerin verdiği her çözüm reçetesinin gerçekte sadece süründürmeyi arttırdığını kavramadan gerçek bağımsızlığa kavuşulamaz. Onların zulmünden kurtulmanın yolu öncelikle sömürge metotlarını iyi öğrenmekten geçer.

Haim Nahum (1872 – 1960) Doktrininde olduğu gibi, özelleştirme adı altında “işsizliği”, medenileşme adına “maneviyatsızlığı”, kalkınma ve temsilde tasarruf olmaz siyaseti adına “borçlanmayı” öngören emperyalist düşünce, zamanla sömürgeler tarafından açıkça savunulur olmuştur.

Emperyalistler artık ellerinde silahla savaşmaya pek fazla ihtiyaç duymadan, üçüncü dönem metotlarıyla siyasî ve malî anlaşmalarla bu işi başarmaktadırlar. Böylece kendi metotlarına karşı gelenleri, içlerine yerleştirdikleri “adamları” vasıtasıyla çözüme kavuşturuyorlar. Emperyalist dış güçler bunu bazen iktidar eliyle yaparken, bazen de muhalefet eliyle gerçekleştirirler. Birbirlerini dış güçlerin “maşası” olarak suçlayan iktidar ve muhalefet yalan söylemiş olmaz.

Dış güçlerin bu müdahaleleri iktidar eliyle malî, ahlakî ve eğitim üzerinden olabildiği gibi muhalefet eliyle askeri ve hukuki darbeler şeklinde de olabilir. Dış güçlerin, yani emperyalist güçlerin amacı sonuç almaktır. Onlar sonuç odaklı siyaset takip ederek, istenilen sonucun iktidar veya muhalefet eliyle olmasına pek aldırılmazlar. Bazen muhalefeti iktidar şamarıyla “terbiye” ederken, bazen de iktidarı muhalefet eliyle terbiye ederler. Önemli olan kendilerine hizmet etmeyi diskalifiye ederek oyun dışına itmektir.

Yılların verdiği siyasî, ahlakî ve malî gözlemlerime göre bir ülkedeki her olumsuz gelişmenin arkasında mutlaka dış güçlerin olduğuna inananlardanım. Bu ihaneti yapanların iktidar sahiplerinden veya muhalefetten gelmesi çok önemli değil, her iki kesimi de yönlendiren merkezin aynı olduğunu düşünüyorum: dış güçler...

Emperyalizmin metotlarını incelerken “kimin” yaptığı değil, “kimin için” ve “ne” yapıldığı iyi bilinmelidir. Yapılan bir icraat kötüyse, bunu yapanın dindar veya dinsiz birisinin olması ne fark eder. Benim emeğimi çalan hırsızın, adaleti katleden zalimin veya ahlakımı bozan fasığın din düşmanı olması veya dindar gözükmesi sonucu değiştirmemektedir.

Dış güçler kavramının emperyalist planları deşifre etmek için bilinmesi kadar, “millî birlik” açısından da ele alınması gerekir. Bu kavramı Türk siyasetine sokan Erbakan Hocamız her iki amaçla da kullanmıştır. Öncelikle emperyalistlerin sömürge metotlarını deşifre ederek millî bir siyaset anlayışı kazandırmayı öncelerken, aynı zamanda millî birliği de amaçlamıştır. Bunu siyasette aktif olduğu yıllarda hem iktidardayken ve hem de muhalefetteyken uygulamıştır.

Yapılan bir hatayı dış güçlere bağlayarak söylemek; hem yapılan icraatın yanlışlığını ilan etmektir, hem de karşıdaki

muhatabını ihanetle değil, gafletle suçlamaktır. Böylece muhatapla kapıları kapatmadan siyaset yapabilmektir. Erbakan Hocamız her kesimle çok rahat iletişim kurup, onlarla beraber siyaset yapmasındaki başarısının başlıca sebebi; “dış güçler” kavramını çok iyi tahlil etmesi ve yerinde kullanmasıydı.

Bu anlayış muhatabına zeytin dalı uzatarak siyaset yapma anlayışıdır. Yanlış siyaset yapanlara “Sen ihanet edecek kadar büyük hata yapamazsın, yaptığın hatalar emperyalistlerin seni kandırmasıdır. Senin suçun sadece onlara kanma gafletidir.” Böylece her zaman açık kapı bırakarak, beraber çalışma yöntemini kullanmıştır. Onun siyasetteki gücünün şifresi idi dış güçler kavramı.

Aslında bu anlayış Kur’anî bir anlayıştır. Kıskançlıkları sebebiyle kendisini kuyuya atan kardeşlerine karşı Yusuf (as) onları suçlarken kendilerini şeytanın aldattığını söylemektedir:

“Ana ve babasını tahtının üstüne çıkartıp oturttu ve hepsi onun için (ona kavuştukları için) secdeye kapandılar. (Yusuf) dedi ki: “Ey babacığım! İşte bu, daha önce (gördüğüm) rüyamın yorumudur. Rabbim onu gerçekleştirdi. Doğrusu Rabbim bana (çok şey) lütfetti. Çünkü beni zindandan çıkardı ve şeytan benimle kardeşlerimin arasını bozduktan sonra sizi çölden getirdi. Şüphesiz ki Rabbim dilediğine lütfedicidir. Kuşkusuz O çok iyi bilendir, hikmet sahibidir.” (Yusuf/100)

Bu ayette, yukarıdaki anlatılan iki anlayış da işlenmiştir. Hem gerçek suçlunun günahlara yönlendiren şeytanın olduğu, hem de kardeşlerinin bu suçu işlerken şeytanın etkisiyle işledikleri için onları doğrudan ihanetle değil, sadece şeytana uydukları için gafletle suçlama vardır. Yani onlar için açık kapı bırakma...

Biz öğretmenler, birer toplum mühendisleri olarak gelecek nesilleri inşa ederken, onlara “millî siyaseti” ve “millî birliği” öğretmeliyiz. Eğer bu iki kavramı öğretemezsek, geleceğimizi dışarıdan organize edilen iç kavgalara ve sonunda onların sömürgesine teslim etmiş oluruz.

O millî siyaset ki dış güçlere yani emperyalistlere maşa olmadan siyaset yapabilmektir. Tüm düşünce ve icraatlarında önceliği içinde yaşadığı toplumun saadetine ayırabilmektir. “Önce tebaa, sonra ben” anlayışının gönüllere yerleştiği bir siyaset anlayışıdır.

Öğretilmesi gereken bu anlayış, düşmandan gelen bütün çözüm önerilerine şüphayle bakabilme anlayışıdır; iç barışı, kavgaya tercih edebilme anlayışıdır, dışarıdaki düşmana karşı her zaman içerideki birliği sağlama anlayışıdır.

Dış güçler, bir komplo teorisi değil, emperyalist bir sömürge metodudur. Fakat zamanla bu kavram başarısız siyasetçilerin sığınağı olmuş olsa da gerçeği değiştirmez.

**Emperyalizmin
metotlarını
incelerken “kimin”
yaptığı değil,
“kimin için” ve
“ne” yapıldığı iyi
bilinmelidir.**

BİTMEYEN KAYNAK MESELESİ

Her eğitim döneminde gündeme gelen bir meseledir yardımcı kaynak meselesi. Eğitimin her alanında olduğu gibi bu konuda da herkes uzman kesilir ve uzun nutuklar atar. Doğal olarak da herkes kendi penceresinden bakar bu meseleye.

Öğrenci için sınava hazırlanacağı bir materyaldir yardımcı kaynaklar, onlar sayesinde sınavlarda başarılı olacaktır öğrenci. Bu yüzden yanı başından hiç ayırmaz; serviste, tenefüste, çalışma masasında hep yanındadır. Öğretmen için yardımcı kaynak, öğrencisine pratik yaptıracağı, çocukları ödevlendirip takip edeceği, öğrencisinin sınavda başarılı olmasına katkıda bulunacak bir eserdir.

Veliler için yaşadığı bunca ekonomik sıkıntının yanında yeni ve büyük bir külfettir aynı zamanda. Hani eğitim parasızdı, hani okul hiçbir şey için para istemeyecekti, hani kitaplar devlet tarafından ücretsiz verilirdi diye yakındığı bir durumdur.

Okul idaresi için velilerin şikâyeti ile öğrenciden beklenen başarı arasında sıkıştığı bir paradokstur. İktidar için büyük kaynaklar ayırarak ücretsiz verdiği ders kitaplarının konuşulması gerekirken gündeme girip can sıkıran bir parazittir.

Herkesin kaçırdığı veya görmek istemediği durum ise yardımcı kaynak, eğitimin olmazsa olmazlarından.

Zira hayatta karşılığı olmayan bir şeyin ilgi görmesi ve ayakta kalması mümkün değildir. İşte yardımcı kaynaklara tam da bu açıdan yaklaşılmalıdır. Yardımcı kaynaklar, bir ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Öğrencilerin eğitim hayatları boyunca gördükleri bu derslerde aktarılan bilgilerin hepsini öğrenmesi ve içselleştirmesi çok zordur. Bilgi ve beceri gerektiren bu derslerin öğrenilebilmesi için öğrencilerin sürekli pratik yapması gerekmektedir. Bu konuların öğrenilmesi, kavranması, yeni bilgilerin analiz edilmesi, mantık ve muhakeme gücünün geliştirilmesi için yardımcı kaynaklara büyük iş düşmektedir.

Diğer taraftan ülkemiz genç nüfusun fazla olduğu, ilkokuldan liseye yirmi milyona yakın öğrencinin öğrenim hayatını sürdürdüğü bir ülkedir. Bu çocukların büyük bir bölümü ta ilkokul sıralarından bir mesleğin hayatını kuruyor ve bu mesleğe giden yolun üniversiteden geçtiğini biliyor. Bunun için de herkes çocuklarını iyi okullarda okutmak istiyor, imkânı olanlar çocuklarını özel okullara gönderiyor. İmkânı daha kısıtlı olanlar ise ortaokulda LGS için, lisede TYT ve AYT için çocuklarını kurs merkezlerine gönderiyor. Ekonomik imkânlar buna da elvermiyorsa en azından yardımcı kaynaklar olarak çocuğunun bu sınavlara hazırlanmasını istiyor. Yani yardımcı kaynaklar, adının kerametini ortaya koyarak öğrencilerin hedeflerine ulaşmaları için en önemli yardımcılarından biri oluyor.

Şimdi yardımcı kaynaklarla ilgili hiç konuşulmayan bir meseleyi ortaya koymak lazım: Günümüzde maalesef yardımcı kaynak enflasyonu var. Birçok kişi, kurum burayı bir ticari sektör olarak değerlendirerek yatırım yapıyor ve ürünler çıkarıyor. Yatırım yapmanın neresi kötü, dediğinizi duyar gibiyim. Sorunuza cevap vermeye çalışayım.

Elbette bir alanda yatırımların olması, rekabetin ortaya çıkması kesinlikle çok iyidir. Ancak kuralları çerçevesi belirlenmiş, kuralları net olarak ortaya konulmamış, bunun üstüne

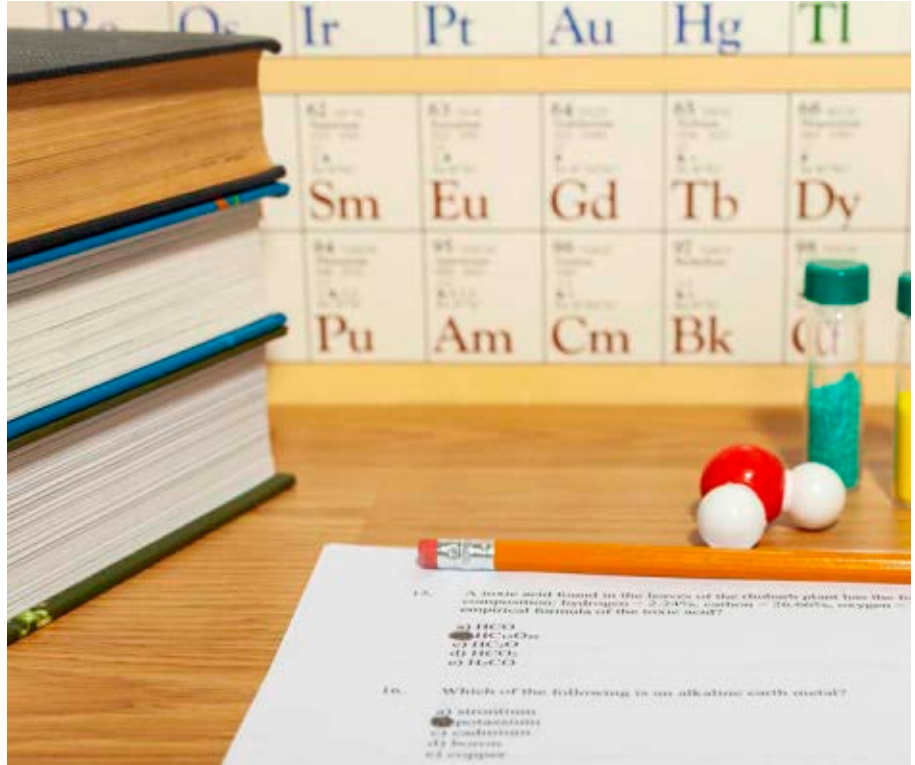
"Bugün bu alan maalesef her türlü denetimden uzaktır."

de denetimin olmadığı her iş ve yer içerisinde birçok sıkıntıyı da barındırmaktadır. Bu yardımcı kaynaklardaki bilgiler akademik mi, bilgilerin hepsi doğru mu, içerikler millî ve manevi değerlerimize uygun mu? Büyük emeklerle vermeye çalıştığımız eğitime aykırı içerikler barındırıyor mu? Bu kaynaklar işin ehli tarafından yazılıyor mu? Okuldaki öğretimin içerik ve sınırlarını ilkokuldan liseye kadar belirleyen "öğretim programları"na

uygun olarak hazırlanmış mı? Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı bu çalışmaların neresinde?

Bugün bu alan maalesef her türlü denetimden uzaktır. Oysa öğrencilerin ders kitabı kadar önemsedığı ve yanından ayırmadığı bu kitapların da ders kitapları gibi bir incelemeye tabi tutulması ve belirlenen kriterlere uyan kitapların kaynak kitap olarak kabul edilmesi gerekir.

Özetle yardımcı kaynaklara olumsuz bakmak son derece yanlıştır. Onlar, öğrencileri hedeflerine ulaştıracak bir yol arkadaşısıdır. Bu yol arkadaşlarının da çok doğru seçilmesi gerekir. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının veya Millî Eğitim Bakanlığının denetiminden geçmiş yardımcı kaynakları da herkes gönül rahatlığıyla tavsiye edebilir veya kullanabilir.

BİR OKUL HAYAL EDİYORUM

Her şey hayalle başlar, onun temelinde inanç yatar. İnanırsanız başarsınız.”

Prof.Dr. Necmettin ERBAKAN

Vefatının 11. yılında rahmet ve minnetle andığımız Millî Görüş Lideri, ilim ve fikir kaynağımız, 54. Hükümetin Başbakanı Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN hocamız kendisini hayalcilikle suçlayanlara yukarıdaki cümlelerle cevap vermişti. Onun yolunun takipçileri olan biz şuurlu öğretmenler de güzel hayaller kurmaya devam ediyoruz. Biliyoruz ki her şey önce hayal etmekle başlar. O hayal ki onun temelinde sağlam ve sarsılmaz bir inanç varsa, sonrasında azim, sebat ve yılmadan çalışmak varsa o hayal bir gün gerçek olacaktır.

Bir okul hayal ediyorum; ilk, orta veya lise. Şehrin gürültüsünden, tozundan ve kargaşasından uzaklarda yeşillikler içerisinde bir okul. Büyük bir bahçe içerisinde, üç katlı, sımsıcak ve sevecen pembe bir okul. Bahçe kapısında sizi güler yüzle karşılayan bir görevli ve içeri girdiğinizde bahçenin dört bir yanını çepeçevre kuşa-

tan selvi, göknar, çınar, ıhlamur, söğüt, kavak ve meyve ağaçları, size hoş geldin der gibi dallarını uzatmış gölgesine bekliyor.

Ağaçların altında sanat eseri kamelyalar ve bu güzel kamelyalarda inci taneleri gibi dizilmiş pırıl pırıl öğrenciler. Aralarında ders konularını müzakere ve mütalaa ediyorlar. Herkes sözünü kesmeden diğerini dikkatlice dinliyor, münakaşa, mücadele ve muhalefet etmeden saygıyla edeple ve muhabbetle öylesine kaynaşmışlar ki içlerinden biri zilin çaldığını söylüyor. Tüm öğrenciler hemen yerlerinden kalkıp vakarla kendi sınıflarına ayrılan yerlerde sıraya giriyor. “Çok değerli arkadaşlar, hayırlı sabahlar, okulunuza hoş geldiniz.” diye söze başlıyor şık bir kıyafet içerisindeki genç ve güler yüzlü müdür yardımcısı. Okul ve il çapında yapılan çeşitli yarışmalarda ve okuldaki sosyal faaliyetlerde başarılı olan öğrencilerin isimlerini tek tek okuyarak başarılarını anlatıyor ve onları sahneye davet ediyor. Sonra sahneye okul müdürü davet ediliyor, tevazu ve vakarla sahneye çıkan olgun yaştaki müdürümüz söze başlıyor:

“Çok kıymetli hocalarım, geleceğimizin mimarı, göz bebeğimiz ve gurur kaynağımız sevgili arkadaşlar, Allah’a sonsuz hamd ü senalar olsun ki, okulumuz adına her zaman üstün başarılar sergileyen siz değerli öğrencilerimiz geçen hafta başarılarınıza bir yenisini daha eklediniz.

Bu başarıda üstün gayret gösteren çok değerli arkadaşlarınızı ve onlara emek çeken çok kıymetli fedakâr hocalarımızı tebrik ediyorum.” Müdür sözlerini fazla uzatmadan öğrencilerin başarıları için dua ederek öğrencilere ve öğretmenlere ödülleri veriyor, öğrenciler müdür beyin elini öpüyorlar, o da onların alınlarından öpüyor.

Bir okul hayal ediyorum ve o okuldaki şuurlu öğretmenleri. Çok zarif ve düzgün bir kıyafete sahip bir öğretmenimiz zil çalar çalmaz elinde çantası ve koltuğunun altında bir kitapla laboratuara giriyor. Öğrenciler edep ve hürmetle ayağa kalkıyorlar, öğretmenin selamını alıp “Buyurun oturabilirsiniz.” deyince yerlerine oturuyorlar. Öğretmenimiz hızlı bir şekilde ders defterini doldurup, sınıf başkanından yoklamayı alıyor ve ders defterini kapatarak söze başlıyor: “Değerli arkadaşlar görüşmeyeli nasılsınız, iyisinizdir inşallah.” diye hâl hatır soruyor. Öğrencilerle gönül bağı kuran hocamız ardından konuya giriyor. Heyecan ve coşkuyla öğrencileri derse motive eden hocamız Fizik dersinden “Kaldırma Kuvveti” konusunu işliyor. Daha önce görev verilen iki öğrenci deney malzemelerini masaya koyuyorlar, yapılan deneylerle suyun ve havanın kaldırma kuvveti ispat ediliyor. Fizik hocamız konuyu Yüce Allah’ın evrene ve dünyamıza koymuş olduğu fiziksel yasalara getiriyor. Akıllı tahtadan Şura Suresi 31-35. ve Bakara suresi 164. ayetlerin meallerini açıyor. Gemilerin suda yüzmelerinin Allah’ın koyduğu yasayla gerçekleştiğini, yine kuşların ve daha sonra onların taklidi olan uçakların hava da uçmalarının hep kevnî birer ayet olan sünnetullah (Allah’ın koyduğu kanun)la gerçekleştiğini izah eder. Dersin sonunda hocamız beraberindeki getirdiği kitabı tanıtıyor ve tavsiye ediyor, kitap Allah’ın

evrene ve dünyaya koyduğu fiziksel yasaları anlatmaktadır. Ders, öğretmen ve öğrencilerin konudan aldıkları lezzetle tamamlanıyor.

Bir okul hayal ediyorum; öğretmenleri idealist ve şuurlu. Öğretmenler odasında çok zarif koltuklar ve dolaplar ve onların yanında büyük bir kitaplıkta her alanda çok önemli kaynak kitaplar göze çarpıyor. Odanın ortasındaki büyük oval masada ellerinde kitap, gazete veya dergiler bulunan hocalarımız bir taraftan da içilen çayların sıcak ortamında güzel bir sohbeti başlatıyorlar.” Öğrencilerin başarısını daha da artırmak için neler yapalım” konusunda en tecrübeli hocamız sözü alıyor ve diğerleri dikkatlice onu dinliyorlar. Hocamız öğrencilerin motivasyonundan söz ediyor ve bunun için de kendimizi ve dersimizi sevdirmenin önemi üzerinde duruyor. Bazıları sırasıyla yaptığı çalışmalarından birer örnek veriyor, zil çalınca öğretmenlerimiz yeni bir aşk ve şevkle sınıflarına gidiyorlar.

Bir okul hayal ediyorum; koridorları bilim, kültür ve sanat konuşuyor. Her koridor bir ders için ayrılmış ve baştan sona yazılı ve görsel tablolarla donatılmış. Birinci koridor dilimizi ve edebiyatımızı anlatıyor. Kimler yok ki; Yusuf Has Hacıb, Hoca Ahmet Yesevi, Kaşgarlı Mahmut, Hacı Bayram Veli, Yunus Emre, Mevlâna, Hacı Bektaş-ı Veli, Aziz Mahmut Hüdai, Fuzuli, Baki, Nedim, Nabi, Şeyh Galip, Süleyman Çelebi, Nefi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Mehmet Akif Ersoy, Necip Fazıl, Cemil Meriç, Ahmet Kabaklı, Sezai Karakoç, Cahit Zarifoğlu ve diğer ünlü şair ve edebiyat önderleri. Her birinden birer mısra veya vecizeyle tamamlanmış kısa biyografileri ve din, vatan, millet ve devlete hizmetleri.

Buradan Fen Bilimleri-Tıp-Matematik ve Astronomi koridoruna geçiyoruz.

Fen Bilimleri-Tıp-Matematik ve Astronomi koridorunda bu alanda meşhur İslam âlimlerinin portreleri, bilime katkıları ve icatları karşılıyor bizi. Kimler yok ki; Cabir, Razi, İbni Heysem, Biruni, İbn-i Sina, İbni Rüşd, El-Ceziri, Farabi, Kindi, El-Harezmi, Hezarfen Ahmet Çelebi, Ömer

Hayyam, Battani, Uluğbey, Ali Kuşçu, Akşemseddin ve diğer örnek bilim adamlarımızın bilime katkıları ve icatlarını dikkat ve heyecanla okuyoruz. Burayı gezdikten sonra Sosyal Bilimler koridoruna geçiyoruz.

Sosyal Bilimler koridorunda Hazreti Âdem'den başlamak üzere insanlık tarihinde günümüze kadar yaşanmış çok önemli olaylar şerit halinde anlatılıyor. Özellikle Asr-ı saadet, Emevi, Abbasi, Selçuklu ve Osmanlı dönemlerindeki önemli

hadiseler ve kahramanları çok güzel bir şekilde özetlenmiş. Tarih, coğrafya ve felsefe alanında şöhret yapmış İslam âlimlerinden bazılarını da burada öğreniyoruz:

Belazuri, Hemdani, İbn Hazım, İbn Asakir, İbn'ül Cevzi, Zehebi, İbni Kesir, Makrizi, Aşıkpaşazade, İdris-i Bitlisi, Koçi Bey, Peçevi, Kâtip Çelebi, Evliya Çelebi, Fuat Sezgin ve Halil İnalcık. Coğrafya alanında Nasıruddin Tusi ve Piri Reis başta olmak üzere diğer Müslüman coğrafya âlimleri. Felsefe, Mantık ve Sosyoloji alanında Aristo, Sokrat, Eflatun, İbn-i Sina, İbn-i Rüşd, Kindi ve İbn-i Haldun'u tanıyoruz. Buradan son koridora geçiyoruz: Din ve Ahlak Bilgisi koridoru. Bu koridor kâinatın ve ilk insanın yaratılışını ve niçin yaratıldığını anlatıyor bize ayetlerle. Peygamberlerin kışsalarını ve kışsalarındaki hikmet ve dersleri okuyoruz ardından. Hazreti Peygamber (S.A.V.)'in güzel ahlaka dair hadisleri yaldızlı çerçeveler içerisinde bizde hoş bir seda bırakıyor: "İki günü bir olan ziyadadır.", "Bizi aldatan bizden değildir.", "Ben güzel ahlakı tamamlamak için gönderildim." "En hayırlınız, ahlakça en güzel olanlarınızdır." Ve daha birçok zihnimizde ve gönlümüzde iz bırakan birbirinden değerli güzel ahlaka ve hayatın gerçeklerini ait hadisler...

Bir okul hayal ediyorum. O okulda ferah ve nazif ortama sahip bir yemekhane düşünüyorum. Tüm öğretmen ve öğrenciler birlikte öğlen yemeği yiyorlar. Aşçımız üşenmeden her birine soruyor: "efendim bundan ister misiniz ve yeterli mi?" Diye. Hiçbir yemek çöpe atılmıyor. Yemeğin sonunda, listedeki öğrencilerden her gün birisi dua yapıyor ve içten söylenen "âmin" sesleri ile yemekler afiyetle bitiriliyor.

Bir okul hayal ediyorum, bahçesinde güzel ve şirin bir cami. Caminin yanında onunla mütenasip ıslıl, ıslıl bir şadırvan ve zevkle alınan abdestler. Öğlen ve ikindi namazlarında önde öğretmenler arkada öğrenciler saf saf olmuş, huşu içerisinde namazlarını eda ediyorlar. Ders saatleri namaz vakitlerine göre ayarlandığından acele eden yok, ancak zamanı ziyan eden de yok.

Bir okul hayal ediyorum; fizik, kimya ve biyoloji laboratuvarları her ders dolu, kütüphanesi cıvıl cıvıl, spor salonu şen şakrak. Okul korolarının çalışmaları kulakları mest ediyor. Bir okul ki, öğrencileri mutlu, öğretmenleri coşkulu, idarecileri heyecanlı ve gayretli ve velileri derin bir huzur içerisinde. Başarıdan başarıya koşan bir okul ki şeref köşesinde çok ünlü kişiler; bilim adamları, bürokratlar, milletvekilleri, bakanlar, gazeteciler, yazarlar, iş adamları, ilahiyatçılar ve öğretim üeleri var. Hepsinin adını ve başarısını okuyor bir öğrenci ve: "İyi ki bu okula gelmişim, ben de inşallah bu tabloda yer alacağım." diyor ve hedefini belirliyor.

SÖZÜN GÜCÜ

İslam Birliği kurulmadan
zalim durmaz.

Lafla olmaz, İslam Birliğini,
İslam Birleşmiş Milletleri'ni,
İslam Nato'sunu kuracağız.

Yeni Bir Dünya kuracağız.

Prof. Dr. Necmettin ERBAKAN
T.C. 54. Başbakanı
Millî Görüş Kurucu Lideri

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1					Orta Asya'da kurulumuz bir Türk Devleti		Tek başına sahip olma		Bir bağlaç		Hollanda'nın trafik işareti		Sivas yöresinde kurulan bir Beylik	
2					Mevahirü'n-nahr bölgesinde hüküm sürmüş Türk Devleti		Kur'an'da bir hareket		Bir isim		Verme		Kur'an'da bir hareket	
3					Allah'ın acımasız bağışlaması, yarılımı							Kimyada Selenyum		
4					Bir ilimiz				Ana atardamar			Kimyada Osmiyum		
5									Panirt, parlayış					
6	300 yıl boyunca İslamın sancaktarlığını yapmış Türk Devleti		Hekimlikte kullanılan bir bitki		Anlam olarak, anlamca								İri, büyük	Ben (Arp.)
7	Güzel ses (kuran, Güvercin)		Kültürel aktarım birimi, kulapçı Pâfir veya simge		Bir yiyecek		Boyun Eğme		İbadet edilen mekan					
8	Yandaş, taraftar							Bir şeyin gerçek sebebi gülenerek ileri sülen uydurma sebep		Yapan, kuran (kimse)				
9	Bir çeşit susamsız, kalınca, yağlı çörek				Avusturalya'ya özgü bir halk dansı			Damla		Yalın, alaz, şule				
10		Yayla atılır	Bilyalı yatak							Doğu Cephesi Komutanı			Valide	
11			Almanya'nın trafik işareti		Uyku (Farsça)		İslam dışı hareket				Bir Ortadoğu Ülkesi (Kıs.)			
12	Tek namlulu ve içine bir fişek konulabilen tüfek		Hürler (Ar.)						Bolu'da bir göl					
13			Yapılan zulümler, haksızlıklar, kıymatlar						Açık					
14	Bir harfin okunuşu													
15	Bir acitile birleştğinde bir tuz oluşturan madde													
16	İstanbul'da bir semt													
17	Kimyada Potasyum													
18	İzmir'in bir ilçesi													
19	600 yıl boyunca İslamın sancaktarlığını yapmış Türk Devleti													

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1		G	K	Y	A	E								
2		K	E	M	A	L	E	T	T	I	N			
3		N	I	S	A	N	L	A	L					
4		İ	Ç	T	İ	M	A	A	N	I				
5		İ	R	S	A	L	I	Y	E					
6		A	R	S	A	M	I	Y	E					
7		İ	N	I	A	T	L	A	M	A	Ş	A	M	
8		A	D	E	M	I	Y	E	T	K	R	U		
9		A	D	E	T	K	O	T	A	A	L	A		
10		O	K	A	B	Z	A	S	E					
11		İ	L	İ	C	A	Ş	A	P	A	N	S	I	Z
12		U	R	L	L	A	H	A	N	A	R	A		
13		M	G	İ	Ş	L	I	R	K	L	A	N		
14		E	R	A	Y	A	S	E						
15		Ö	N	Ü	R	A	Ş	K	E	R				
16		Ç	A	N	A	K	K	A	L	E				
17		A	L	N	A	Ç	A	T	Ğ					
18		İ	D	E	Ş	R	Ö	L						
19		İ	K	A	Z	İ	V	E	D					